

W.E. JOHNS

**BIGGLESŮV
ÚHLAVNÍ
NEPŘÍTEL**

W. E. JOHNS

BIGGLESŮV ÚHLAVNÍ NEPŘÍTEL

T & M

PRAHA

1998

© W. E. Johns, 1958

Jacket Illustration Zdeněk Burian, Petr Barč

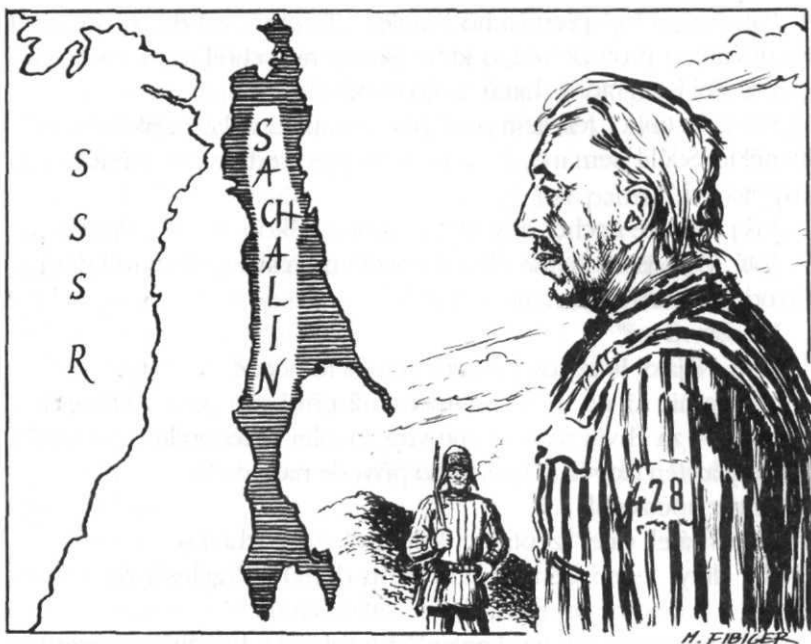
© Zdeněk Burian – dědicové, 1998

© Petr Barč, 1998

Illustrations © Milan Fibiger, 1998

Translation © Pavel Kaas, 1998

ISBN 80 – 85773 – 92 –9

KAPITOLA PRVNÍ

NEČEKANÝ HOST INFORMUJE

V rádiu právě vysílali zprávy o šesté, když Biggles vešel do dveří bytu, který sdílel se svými podřízenými piloty. Přišel jako poslední. Ginger, sedící nejbliž u rádiového přijímače, si všiml jeho příchodu a vypnul přístroj.

„Vítáme tě,“ pozdravil velitele tónem prozrazujícím překvapení. „Jsi zpátky dřív, než jsme čekali.“

„Záleží na tom?“ zeptal se Biggles nevzrušeně, a zapadl do křesla.

„Ani ne. Jenomže jsi říkal, že zůstaneš v kanceláři, dokud brigádní generál...“

„Pamatuji si to,“ přerušil ho Biggles. „Telefonoval mi, že se hned tak nevrátí, a protože věc, o které jsem s ním chtěl mluvit tolik nespěchá, šel jsem raději domů. Stalo se něco?“

„Nic zvláštního. Jen sem před pár minutami volal nějaký chlapík. Sháněl tě. Sdělil jsem mu, že se nevrátíš před sedmou a on řekl, že se tady zastaví.“

„Víš přece, že nechci, aby sem za mnou někdo chodil.“

„Jistě. Zval jsem ho na zítra do Scotland Yardu, ale tvrdil, že má důvod, proč zrovna tam nechce jít.“

„Představil se?“

„Ano. Někáký Fritz Lowenhardt. Říká ti to něco?“

„Vůbec nic až na to, že to jméno až příliš připomíná Německo. Ostatně – za chvíli se dozvíme víc. Zavolej domovníkovi, a pověz mu, aby až ten člověk přijde, ať ho přivede nahoru.“

Ginger uposlechl.

„Chceš šálek čaje?“ zeptal se, když položil sluchátko.

„Ne, díky. Jeden jsem si dal cestou domů.“ Biggles rozevřel večerník, a pohodlně se opřel, aby se dal do čtení.

„Máš představu, jak ten Lowenhardt sehnal tuhle naši soukromou adresu?“ zeptal se Algy. „V telefonním seznamu není a když ho neznáš, nemůže ji mít ani od tebe.“

„Pak mu ji dal někdo jiný. Netuším kdo. Mluví anglicky?“

„Docela dobře, ačkoli má trochu tvrdý přízvuk,“ odpověděl zrzek. „Podle hlasu bych soudil, že je hodně mladý.“

„Uvidíme,“ řekl Biggles a zahloubal se do novin.

Krátce po sedmé hodině zaklepal domovník a pak se ve dveřích objevil ohlášený návštěvník. Zastavil se na prahu a přelétl očima po přítomných. Ginger měl pocit, že v jeho pohledu se jeví značný respekt, či dokonce strach.

Gingerův odhad, že je navštíví mladý člověk, byl vcelku správný. Pokud se zrzek mýlil, pak jen v tom, že hoch byl ještě mladší, než očekával. Viděl vysokého, štíhlého mladíka světlých vlasů a jasně modrých očí. Bylo mu sotva osmnáct a měl ostře řezanou tvář, jejíž bledost nesvědčila o mládencově dobré pohodě.

„Posaďte se, pane Lowenhardte,“ vyzval ho Biggles a pokynul k volnému křeslu. „Jmenuji se Bigglesworth a slyšel jsem, že mě hledáte. Mluvíte anglicky?“

„Moc dobře ne,“ zněla odpověď, na níž byl patrný cizí přízvuk návštěvníka.

„S tím si nelamte hlavu, mladý muži,“ usmál se Biggles. „Pokud vám angličtina dělá potíže, mluvejte klidně německy. Domluvíme se. Odkud k nám přicházíte?“

„Z Německa, pane.“

„Z východního, nebo západního?“

„Z Východního Berlína.“

„Hleďme,“ řekl Biggles a po jeho tváři přelétl stín. „Pročpak jste mne vyhledal?“

„Nesu vám zprávu.“

„Od koho?“

„Od mého strýce.“

Biggles se zatvářil zmateně. „Znám ho?“

„Ano.“

„Kdo je váš strýc? Odkud ho mohu znát?“

„Setkali jste se prý mnohokrát,“ řekl váhavě mladík.

„Můj strýc je hauptmann Erich von Stalhein.“

Nestávalo se často, aby byli Bigglesovi přátelé svědky toho, jak jejich velitel ztrácí půdu pod nohama. Nyní k té vzácné chvíli došlo.

Biggles byl schopen pokračovat až po krátké odmlce, během které se obrátil k ostatním s užaslým výrazem.

„Co je to za zprávu?“ řekl hluše.

„Mám vám vyřídit, abyste byl mimořádně opatrný, protože se proti vám chystá spiknutí. Chtějí vás zavraždit.“ Hostitel návštěvníka chvíli mlčky pozoroval. „Tohle mi vážně vzkazuje váš strýc?“ vyliřkl pak.

„Ano. Byla nařízena vaše likvidace.“

„Kdo ji nařídil?“

„Zvláštní výbor tajné policie.“

„Ale to jsou přece lidé, pro které váš strýc pracuje,“ namítl ohromený hostitel a v jeho slovech zaznělo podezření.

„Pracoval pro ně,“ řekl mladík, „ale už to neplatí.“

„Hmm,“ zavrčel Biggles. „Dejme tomu. Teď mi ale vysvětlíte, proč strýček poslal vás? Jestliže má takovou starost o můj život, proč nepřišel sám?“

„Nebylo to možné.“

„Pročpak?“

„Je ve vězení.“

„Vy mě ohromujete. Na jak dlouho?“

„Odsoudili ho k doživotnímu žaláři. Asi ho už nikdy neuvidím a vy také ne. Nebude dlouho živ. Snad víte, jak na Východě končí lidé, kteří šlápnou vedle, nebo si to o nich někdo myslí. Strana je považuje za nebezpečné a hledí se jich zbavit. Ve vězeních se s tím počítá.“

Bertie se nadechl k protestu, ale Biggles ho umlčel pokynem ruky. „Víte, jak k tomu došlo?“ obrátil se na mladého Němce.

„Něco o tom vím.“

„Tak mi to vysvětlíte,“ navrhl s pohledem upřeným do chlapcova obličeje. „Mimochodem, kolik je vám let?“

„Sedmnáct.“

„Žil jste se strýcem?“

„Žiji s matkou, jeho mladší sestrou. Ale od doby, kdy zemřel můj otec, strýček Erich u nás často pobýval. Byl u nás i ve chvíli, kdy došlo k téhle pohromě.“

„Vy víte, čím se zde zabýváte?“

„Samozřejmě. Strýček mi o vás často vyprávěl. Právě kvůli vám dopadl tak špatně, ale nedává vám žádnou vinu.“

„A kde tedy je?“

„Jeho případ převzali Sověti. Je ve vězení pro politické vězně na ostrově Sachalinu. Leží ještě východněji než Sibiř. To místo má pověst nejstrašnější věznice na světě. Ti kdo se tam dostanou, umírají velmi brzy.“

„A vy tvrdíte, že ho tam poslali kvůli mně?“

„Myslím si to.“

„Jak jste na to přišel?“

„Byl jste hlavní příčinou jeho selhání.“

„Kdyby se věci vyvíjely jenom trochu jinak, byl by on příčinou mého neúspěchu,“ řekl Biggles. „Pokud si zvolil spolupráci s lidmi na druhé straně železné opony, je to jen jeho věc. Věděl, pro koho pracuje. Za to nenesu odpovědnost. Co vás vůbec drželo v ruské zóně Berlína?“

„Snad si nemyslíte, že se nám tam líbí?“

„Není důležité, co si myslím. Proč tam zůstáváte?“

„Vždycky to přece byl náš domov, pane. Pokud bychom odešli – a není jisté, že by se nám to podařilo – znamenalo by to opustit všechno, co nám tam patří. Přišli bychom do západní Evropy jen s tím, co máme na sobě. Mnohokrát jsme o tom mluvili, ale moje matka už není nejmladší a bylo by pro ní těžké loučit se s místem, kde žila s mým otcem.“

„To chápu.“

„Lidé, kteří žijí ve svobodné zemi, si asi nedokáží představit, jak se tam žije.“

„Někteří z nás o tom mají dost přesnou představu,“ řekl Biggles. „Ale abychom se vrátili k vašemu strýci. Doufám, že neočekáváte, že si budu zoufat nad osudem muže, který byl vždy nepřítelem mé vlasti?“

„Vy jste byl zrovna tak nepřítelem jeho země.“

„Tak to není, mladý muži. Platilo to, dokud zuřila válka, ale ani tehdy v tom nebylo nic osobního. Teď je dávno po válce, a my byli připraveni zakopat válečnou sekeru. Váš strýc nikoli. Nechal se unést svou nenávistí natolik, že nebyl schopen myslet na nic jiného, než jak nás poškodit.“

„Netrvalo to dlouho.“

„Myslíte?“ pokrčil rameny Biggles. „O tom nevím. Ale nemá smysl mařit čas touhle debatou. Pokračujte. Jak se to vyvíjelo dál?“

„Strýc už delší dobu věděl, že kvůli svým neúspěchům ztratil důvěru nadřízených. Všechno vyvrcholilo, když se mu nepodařilo získat nazpět dokumenty, které s sebou vzal Hitlerův zpravodajský důstojník Wolff na Jamajku, kde se vydával za norského občana jménem Hagen.“

„Ale. I o tom vám vyprávěl?“

„Ano. Když se vrátil do Německa, dostal ostrou důtku. Pak někdo nahlédl do jeho záznamů a zjistil tam, že neuspěl již několikrát. Příčina byla vždy stejná.“

„Jaká to byla?“

„Bigglesworth. Vždy stejné jméno!“

„Pokračujte.“

„Jeho nadřízení došli k závěru, že hrál na obě strany, a že vám předával informace.“

„Jeminkote,“ ozval se Bertie. „Paranoidní nápad!“

Návštěvník přešel jeho slova bez poznámky.

„Strýce tehdy zatkli a obvinili z velezrady,“ pokračoval. „Mohl dokonce zatčení uniknout, protože se našel přítel, který ho na chystanou akci upozornil. To ještě měl několik vysoce postavených přátel. Jeden z nich ho vyhledal den předtím, než pro něj přišli, a varoval ho,

že má nejvyšší čas opustit zemi. Strýc však odmítl. Řekl, že bude čelit obvinění, ačkoli výsledek byl předem jasný. Zatkli ho, postavili před soud a ten ho shledal vinným. Než však vynesli rozsudek, nabídli mu možnost záchrany. Mohl se vykoupit tím, že vás odstraní. Měl odjet do Anglie a zabít vás na důkaz své spolehlivosti. Odmítl se slovy, že je voják, a ne vrah. Dali mu na rozmyšlenou čtyřiaadvacet hodin. Přišel k nám, předal mi nějaké peníze a vaši adresu. Požádal mne, abych jel do Londýna a varoval vás.“

„Myslíte, že ho nesledovali?“ zvedl Biggles obočí. „Ale mnohem víc mě překvapuje, že nechali odjet vás.“

„Nevím, zda ho sledovali. Já jsem pochopitelně zmizel z domu bez zavazadel. Přijel jsem tak, jak mne vidíte. Vyšel jsem si nalehko, jako bych šel na procházku. Podařilo se mi dostat se na nádraží a nasednout do prvního vlaku. Moje cesta přes hranice – to by byla dlouhá historie.“

„Vaše matka to schválila?“

„Nic nenamítala.“

„Jste si naprosto jist, že vás nesledovali?“

„To nejsem. V mé zemi člověk nikdy neví, jestli se mu někdo nepověsí na paty.“

„Chceš toho od něj příliš mnoho,“ vmísil se do rozhovoru Algy. „Je strašně mladý.“

„To vidím, ale tvou ochranu nepotřebuje,“ řekl Biggles a otočil se zpět k mladíkovi. „Nebude vás někdo pohřešovat?“

„Možná.“

„A teď když jste splnil svůj úkol, jak se chcete vrátit zpět do Berlína k matce?“

„To zatím nevím, ale až přijde čas, nějakou cestu si najdu.“

„Nebylo rozhodnutí zabít Biggleswortha spíš nějakým náhlým zkratem? Nadřízení vašeho strýce museli o mé práci v britských službách vědět již řadu let.“

„Strýček měl pocit, jakoby bylo ve vzduchu nějaké nové tažení proti západním zemím, a kvůli němu měli jeho představení pocit, že bude lepší, pokud vás dají odklidit někam, kde už nebudete dělat potíže. Zdá se, že se to rozhodnutí vztahovalo i na něj. Snad toho věděl příliš mnoho, a proto si usmysleli, že se ho zbaví.“

„Jsem vám skutečně zavázán za tuto informaci,“ pronesl Biggles vážně. „Také vám chci říci, že mne mrzí, když slyším, jak tragicky dopadl váš strýc. Je mi to skutečně líto. Často jsem ho varoval, že špatně skončí, pokud nepřestane spolupracovat s bezohlednou bandou, která teď ovládá polovinu vaší země, a nebylo to proto, že bych ho chtěl získat pro spolupráci s námi.“

„On byl vždycky velice hrdý.“

„Neříkejte, mladíku,“ zahučel Algy.

Biggles se opět pozorně zahleděl do návštěvníkovy tváře. „Vy máte svého strýce hodně rád, že?“

„Ano. Byl ke mně a k mé matce vždycky velmi laskavý. Obdivoval jsem ho i proto, že byl tak statečným vojákem.“

„Řekněte mi, jestli jste měl ještě další důvod mne navštívit, kromě toho abyste mě varoval před nebezpečím, které mi hrozí,“ zeptal se Biggles. „Ale upřímně!“ dodal.

Chlapec zaváhal.

„Klidně povídejte. Tady jste v bezpečí.“

„Napadlo mě, že byste mu mohl pomoci.“
„Jak to myslíte?“ zatvářil se Biggles zmateně.
„Pomoci komu?“
„Mému strýci přece.“
„Jak?“
„Když jsem si vzpomněl, jak obdivoval vaše schopnosti, kvůli kterým nakonec upadl v nemilost, napadlo mě, že byste snad mohl dokázat...“
„Copak?“
„Něco pro něj udělat.“
„Co bych pro něj právě já mohl udělat?“
„Mohl byste mu dopomoci k útěku.“
Biggles si narovnal záda a vytřeštil na mladíka oči.
„To myslíte vážně?“
„Proč ne, pane?“
„Vy jste asi zapomněl na to, že právě váš strýc byl zapříisáhlým nepřítelem mé země?“
„Nezapomněl.“
„A přesto tu teď dokážete navrhopvat, abych riskoval život kvůli tomu, aby von Stalhein mohl dál vést svoji soukromou válku proti Británii?“
„To už neudělá.“
„Jak to víte? Copak vy můžete mluvit za něj?“
„Mohu. Jeho názory se v poslední době dost změnily. Částečně na to měl vliv kontakt s vámi, ale velmi na něj zapůsobilo i to, co viděl při nedávném povstání v Maďarsku. To mu otevřelo oči. Vážně. Je možné, že ho tajná policie z těch názorových změn podezírala. Pokud ho teď zachráníte, zasadíte ránu skutečným nepřítelům své země.“
„Chlapče, chlapče,“ řekl pochybovačně Biggles. „O tom nejsem ani trochu přesvědčen.“

„Mohl by vám poskytnout informace, nad kterými by zaplesala vaše zpravodajská služba.“

„Svádíte mne jak Mata Hari,“ usmál se Biggles, ale pak zavrtěl hlavou. „Ani takový argument mne nepřesvědčí. Nejsem všemohoucí anděl, který mávne perutí, a zachrání někoho od pekelného ohně. Odpusťte mladíku, ale chybí mi i pohnutky. Z našeho hlediska je lepší, když váš strýc sedí tam, kam ho posadili.“

„Ale nebýt výstrahy, kterou vám mým prostřednictvím tlumočil, mohl jste přijít o život.“

„O ten jednou přijdu tak jako tak. Kromě toho, máte vy vůbec představu, jak bych se mohl dostat na Sachalin? Ne. Je mi líto, Herr Lowenhardt, ale v této věci pro vás nemohu nic udělat. Váš strýc si svoji cestu zvolil sám, a jestliže ho zavedla za ostnatý drát, může za to poděkovat jen sám sobě. A kromě toho, když беру v úvahu, odkud přicházíte, jak vám mám věřit, že mluvíte pravdu? Jak mohu vědět, že na mne právě nechystáte léčku, před kterou, jak tvrdíte, jste mne přišel varovat?“

Fritz Lowenhardt vstal a napřímil se. Jeho tvář lehce zrudla. „Pokud uvažujete takto, majore Bigglesworthe, pak nemám, o čem bych s vámi dál mluvil,“ řekl škrobeně.

„Nechovejte se jako bych vás urazil, Herr Lowenhardt. Uvažuji tak, protože nejsem hlupák a blázen. Já přece musím zvážit i tyto možnosti, nemyslíte?“

„To chápu.“

„To mne těší. Mohu vám nabídnout malé občerstvení?“

„Ne, děkuji vám. Úkol jsem splnil. Teď, pokud nebudete nic namítat, se vrátím zpět.“

„Prosím,“ řekl Biggles. „Smím se zeptat, kde jste se v Londýně ubytoval? Zajímá mě to pro případ, že bych se potřeboval s vámi spojit.“

„Mám pronajatý pokoj v hotelu Brimsdale. Je to poblíž Viktoriina nádraží.“

„Díky.“ Biggles se obrátil ke Gingerovi. „Můžeš pana Lowenhardta doprovodit?“

„Ovšem.“

Ginger dovedl mladého Němce ke vchodovým dveřím a vrátil se právě včas, aby mohl slyšet, co si myslí Algy o návrhu, který tu mladík před chvílí přednesl.

„Byla by to práce pro pěkně silné nervy,“ prohlásil. „Takový trochu zdráhavý pokus o sebevraždu.“

„S tím se dá souhlasit,“ usmál se Biggles. „Když však shrnu všechny okolnosti, musím uznat, že hochův požadavek není zase tak nepřiměřený. Uvědomte si, jak je mladý a nekušený. Už sama jeho cesta do Anglie, je hrdinstvím. Vyrostl v zemi, odkud není snadné odcestovat a on podstoupil velké riziko, jen aby mne varoval před útokem, který si jistě nevymyslel.“

„Rozumím ti a smekám před tím rytířem,“ řekl Bertie. „Ale co s tím můžeme dělat my?“

„Ano,“ zamyslel se Biggles. „Co my s tím?“

„Tebe už něco napadlo?“

„Zatím jen to, že budu opatrný. Nebude to ostatně poprvé, kdy mi někdo jde po krku. Kdybych ale požádal o policejní ochranu, bylo by to trochu směšné, nemyslíte?“

Usmál se a zapálil si cigaretu.

„Myslíš jen na sebe,“ řekl Ginger. „Nemusel jsi toho chlapce tak odbýt.“

„Nemusel. Takže ty radíš vzít zubní pastu a kartáček a vyrazit na Sachalin?“

„To zrovna ne, ale čekal bych od tebe víc pochopení. Mám dojem, že ses už rozhodl. Ruce pryč od Sachalinu.“

„Tvůj dojem je správný,“ odpověděl pevně Biggles. „To nejlepší, co můžeme ve věci udělat, je zapomenout na ni.“

„Myslíš, že stačí být trochu opatrný?“ ozval se Bertie. „Neměl bys ignorovat ohrožení života, starouši. To absolutně ne!“

„Neřekl jsem, že to budu ignorovat. Co ale mám podle tebe dělat, abych předešel útoku? Mám zalézt pod stůl? Odstěhovat se někam na venkov? Mám snad nosit neprůstřelnou vestu jako nějaký vystrašený diktátor? Na to zapomeň. Budu mít oči otevřené, a budu se vyhýbat tmavým zákoutím. To je všechno.“

„Víš něco bližšího o tom strašlivém konci světa, kam schovali našeho kamarádíčka Ericha?“ otázal se Bertie. „Já nikdy v zeměpise nevynikal a to hrozné jméno mi docela vypadlo z paměti.“

„Sachalin?“ řekl Biggles. „Taky o něm mnoho nevím. Je to ostrov na sever od Japonska. Jeho jižní cíp je tak blízko nejsevernějšímu výběžku japonských ostrovů, že by se dalo říci, že jde o jejich prodlouženou část. Ostrov ale patří Rusku, a v carských dobách sloužil jako trestanecká kolonie s nejhorší pověstí. Nevím sice, co se tam děje dnes, ale podle toho, co vykládal náš mladý host, se zdá, že dnešní vládcové Sovětského svazu pokračují v carské tradici. Rozdíl je jenom v tom, že tam posílají politické vězně. V encyklopedii se dočteme víc. Najdi Sachalin, Gingere.“

Zrzek přešel ke knihovně, našel příslušný svazek a zalistoval v něm.

„Sachalin,“ četl pak nahlas. „Ostrov šest set mil dlouhý, při čemž jeho šířka se pohybuje od šestnácti až po sto dvacet pět mil. Je oddělen od sibiřské pevniny Tatarským průlivem, jehož šířka se pohybuje od dvaceti do osmdesáti mil. Od severu k jihu se ostrovem táhnou dvě horská úbočí o výšce až pět tisíc stop. Téměř celý Sachalin je pokryt jedlovými a modřínovými lesy obývanými losy, vlky, medvědy a dalšími zvířaty, která se sem stahují v době, kdy je Tatarský průliv zamrzlý. Podnebí je chladné s nevelkým počtem slunečných dní. Ve značně primitivních podmínkách zde žijí lovecké a rybářské kmeny. Hlavní složkou jejich potravy jsou sušené ryby. Maso velkých krabů, které lidé suší a rozemílají, tvoří základ jakési mouky, ze které se peče chléb. V současnosti probíhá na ostrově rozvoj těžby surovin, hlavně ropy, uhlí a minerálů. K nejvýznamnějším městům patří Due a Alexandrovsk.“ Ginger zaklapl knihu a vzhlédl. „To je všechno.“

Biggles pomalu přikývl. „Tak daleko od Berlína poslali von Stalheina. Znáám lepší místa, kde by se dalo skončit. Nebyli jsme sice přátelé, ale takový osud bych nepřál ani svému nejhoršímu nepříteli.“

„Řekl bych, že mladý Lowenhardt mluvil pravdu... chci tím říci, že jeho historka nebyla léčkou, která tě měla dostat tam, kde by tě někteří lidé nejraději viděli,“ prohlásil Bertie.

„Je jisté, že mluvil pravdu,“ řekl Biggles. „Chlapec v jeho věku mě nedokáže oklamat. Mimo to, co jiného ho mohlo donutit k takové cestě, než fantastická naděje, že podniknu kroky k záchraně muže, který byl vždy mým

nepřítelem? Nic jiného nedává smysl.“ Biggles sáhl po cigaretě a pokračoval. „Naše vzájemné soupeření je totiž letité a od začátku trochu zvláštní. První kolo proběhlo již před dávnými léty a tehdy chybělo málo a jeden z nás by to nepřežil. Mohl by vám o tom vyprávět Algy, který si to pamatuje.“

„Pověz nám to ty,“ navrhl Ginger.

„Moc toho neuslyšíte,“ usmál se Biggles. „Jakýsi německý agent v Londýně si mne s někým spletl a nabídl mi spolupráci. Oznámil jsem to zpravodajské službě ministerstva letectví, a dostal jsem příkaz, abych nabídku přijal. Dovedlo mne to k nejohavnější práci, jakou jsem kdy dělal.¹ Abych to zkrátil – nakonec jsem se činil jako agent pracující pro obě strany na německém letišti v Zabale na Středním východě. Velitelem letiště byl sešlý starý hlupák, hrabě von Faubourg. Von Stalhein, kdysi důstojník pravidelné armády, který po vážném zranění nohy chodil o dvou holích, zastával v jeho štábu zpravodajskou funkci. Věděl, že jsem špión, ale nemohl si proti mně nic dovolit, protože podléhal Faubourgovi, který mi důvěřoval. Snažil se tak úporně získat proti mně důkazy, že jsem odolával jeho zkouškám jen s největším sebezapřením a vypětím. Později určitě často litoval toho, že se tehdy nevykašlal na důkazy, a rovnou mě nezastřelil. Otevřeně přiznávám, že z jeho osobního hlediska i vzhledem k zájmu jeho milovaného Německa, jsem si nezasloužil nic jiného. On to přesto neudělal.“

„Musela v tom být nějaká jeho slabost,“ vložil se do vyprávění zrzek.

„Ovšem,“ kývl Biggles. „Vystihl jsi to. Jeho slabost – pokud to tak mohu nazvat – spočívala v tom, že byl

¹ Kniha Biggles jde do války vyšla u T & M v roce 1994.

pruským vojákem ze staré školy, jemuž výchova a výcvik vštípily určitý způsob chování, disciplínu a jakési džentlmenství, kterých se nedokázal zříci. Mám pocit, že s tím zápasí dodnes a jen jednou došlo k situaci, kdy jsem o tom zapochyboval. Jako ctitel monarchie neměl také na druhé straně železné opony co pohledávat, a nejspíš si to dost často uvědomoval.

Jeho názory a chování se nepochybně odlišovaly od způsobů nového panstva a to muselo dříve nebo později vést k tomu, že se jim stane nepohodlným. Tihle lidé se předsudky nezatěžují. On ano, a bylo tomu tak vždycky. Věděl jsem to o něm a dokonce jsem mu to řekl. Teď na svůj styl doplatil. Měl ve zvyku vynořit se nečekaně a představa, že na mne po tolika létech nenamíří svou pistoli mi připadá podivná. Chtěl bych vědět, kdo ho nahradí. Ale jak už jsem řekl, zapomeňme na to.“

KAPITOLA DRUHÁ

VRAH ÚTOČÍ DVAKRÁT

Dříve, než se Biggles následujícího rána pustil do něčeho jiného, zašel do kanceláře brigádního generála Raymonda, svého nadřízeného, aby ho informoval o novince, která se k němu večer tak zvláštním způsobem donesla.

„To jsem vám mohl říci sám,“ prohlásil Raymond a přisunul k Bigglesovi pouzdro s cigaretami.

„Chcete říci, že jste již věděl o spiknutí, které má za cíl mě odstranit?“ zeptal se rozhořčeně Biggles.

„Ne, o tom jsem nevěděl,“ poopravil se Raymond. „Věděl jsem však, že zadrželi a uvěznili von Stalheina.“

„Proč jste mi to neřekl? Musel jste přece vědět, že by mne to zajímalo.“

„Dozvěděl jsem se to až včera večer jako přísně tajnou zprávu. Získal jsem ji od jednoho z našich agentů. Ten chlapík mne natolik zdržel, že jsem se večer už nevrátil do kanceláře. Dnes ráno bych vám to řekl, ale vy jste mne předešel. Náhoda je někdy všemocná.“

„Víte také, kam von Stalheina poslali?“

„Ne, ale včas se to dozvím.“

„Mohu vám to prozradit už dnes.“

„Kde tedy je?“ povytáhl Raymond obočí.

„Na Sachalinu.“

„Můj Bože. To je tedy příšerné. Docela ho odepsali. Odtamtud se ještě nikdo nevrátil. Škoda.“

„Jak to myslíte?“

„Myslím, že je škoda, když ho poslali tak daleko.“

„Nerozumím.“

„Kdyby byl na přístupnějším místě, mohli bychom se s ním spojit prostřednictvím našich agentů. Stalhein by byl pro nás studnicí informací, a po tom, jak s ním zacházejí, by mohl být přístupný spolupráci.“

„O tom pochybuji.“

„Každého člověka lze získat. Obvykle jde jen o cenu.“

„Nebesa,“ řekl Biggles a zamračil se. „Jak se na to můžete dívat tak chladnokrevně? Kromě toho jsem si jist, že váš soud pro von Stalheina příliš neplatí. Toho muže pohánějí jiné pohnutky, nežli peníze.“

Raymond se opřel pohodlněji o opěradlo a propletl si prsty na rukou. „Můj milý Bigglesworthe, už byste mohl vědět, že na světě nejsou chladnokrevnější lidé, než ti, kteří pracují pro tak zvané tajné služby. Kontrašpionáž, pokud ji mám nazývat tím ošklivějším názvem, ani jiná být nemůže. Ale proč to mám říkat právě vám? Kdo vám poskytl informaci o Stalheinovi?“

„Jistý mladý Němec jménem Lowenhardt. Mimochodem, je synovcem von Stalheina.“

Raymond se v křesle napřímil. „Vy jste říkal, že se jmenuje Lowenhardt?“

„Ovšem. Fritz Lowenhardt.“

„Už jste četl ranní noviny?“

„Ne. Nedostal jsem se k tomu.“

„Pak zřejmě nevíte, že muž jménem Lowenhardt našli dnes v noci probodnutého.“

„Je mrtev?“

„Ne, ale jeho stav je velmi vážný.“

„Kde k tomu došlo?“

„Poblíž Viktoriina nádraží. Zajímaloby mne, jestli je to ten váš člověk, nebo zda jde o shodu jmen.“

„Jak starý je ten zraněný?“

„Podrobnosti ještě neznám. Zatím mne případ nezajímal, ale teď seženu inspektora Gaskina. Bude vědět víc, protože má ten případ na starosti.“

Raymond se natáhl ke sluchátku vnitřního telefonu a požádal Gaskina, aby přišel do jeho kanceláře. Vzápětí inspektor vstoupil. Byl oblečen stejně nenápadně jako obvykle.

„Jde o toho Lowenhardta, jehož našli dnes v noci probodnutého,“ začal brigádní generál bez jakéhokoliv úvodu. „Jak je ten muž asi starý?“

„Muž?“ zavrtěl Gaskin hlavou. „Je to hoch. Není mu ani osmnáct.“

„Jak jste zjistil jeho jméno?“

„Měl u sebe papíry. Fritz Lowenhardt je Němec.“

„Přežije?“ přerušil ho Biggles.

„Doufám. Lékaři říkají, že má naději. Zatím se sice neprobral z bezvědomí, ale stále ho střeží dva muži, aby mohli zaznamenat každé slovo, pokud přijde k sobě. Když jsem tam naposled volal, měl právě za sebou druhou transfuzi krve.“

„Jak se to stalo?“

„Má bodnou ránu nožem a otřes mozku. Řekl bych, že ho udeřili zezadu a pak mu vrazili nůž mezi lopatky. Útočník, nebo útočníci zřejmě hodlali dovést dílo až do konce. Ten mladík měl možná dost štěstí, protože právě když se to stalo, vyšla z domu v sousedství jakási žena. Uviděla, co se děje a začala křičet. Křik přivolal policistu, jehož tam, shodou šťastných okolností, přivedla

běžná pochůzka. Naše smůla je, že on už útočníka nestačil zadržet.“

„Dokázala ta žena útočníka popsat?“

„Ne. Mezi sloupy veřejného osvětlení byla tma, a ona viděla jen jeho záda, když prchal. Byla schopna rozeznat jen to, že šlo o vyššího, robustně stavěného muže.“

„Zjistili jste, kde se Lowenhardt v Londýně ubytoval?“ zeptal se Biggles.

„Ještě ne. Řekl bych, že se to nedovíme, dokud nepřijde k sobě,“ odvětil Gaskin a vylovil z kapsy dýmku.

„Mohu vám to říci už teď,“ ušklíbl se Biggles. „Bydlel v hotelu Brimsdale.“

„Jakpak to víte?“ zavrčel Gaskin a přestal si nácipávat dýmku.

„Včera večer mě ten hoch navštívil. Zaútočili na něj, když se ode mě vracel do hotelu.“

Gaskin vyvalil oči. „Proč vás vyhledal? Neříkejte mi, že k vám přišel proto, aby vám sdělil, že po Londýně běhají vrazi.“

„Asi vás to překvapí, ale právě proto přišel,“ řekl Biggles a inspektorův úžas vyvolal na jeho tváři pobavený úsměv. „Stručně řečeno, tenhle mladík k nám přijel z Východního Berlína, aby mne varoval. Na druhé straně železné opony se prý pár mužů rozhodlo, že je nejvyšší čas, abych šel z kola ven. Lowenhardta jsem viděl prvně v životě. Nevěděl jsem ani, že někdo takový existuje. Znáám však jeho strýce, který ho požádal o doručení zprávy.“

„Strýce...“ zamumlal nevěřičně Gaskin. „Ano, strýc mi tu chyběl. Podle mého se ale na Lowenhardta někdo pověsil.“

„S tím souhlasím. Jenže se svým hlídačům na čas ztratil a našli ho až v Londýně. Asi na něj čekali již před přistáním letadla, ale nenaskytla se jim příležitost odstranit ho dřív.“

„Jde o politickou záležitost, Gaskine,“ vložil se do rozhovoru Raymond. „Měl byste tomu mladíčkovi poskytnout policejní ochranu. Je velmi pravděpodobné, že na něj vrazi znovu zaútočí. Je to také asi jediná možnost, jak vypátrat muže, který se o vraždu pokusil. Vedl útok ze zadu, takže oběť vám s jeho popisem sotva pomůže.“

„A – co vy?“ podíval se Gaskin na Bigglese.

„Jak to myslíte?“

„Jste další na řadě. Nosíte u sebe zbraň?“

„V Londýně ji obvykle nenosím. Kromě toho mi pistole v kapse při útoku ze zadu moc nepomůže.“

„To máte pravdu,“ přikývl Gaskin. „Dávejte si tedy pozor a často se ohlížejte. Měl bych si teď pospíšet do Brimsdale, abych se tam poohlédl po nějaké stopě.“

„Jdu s vámi,“ rozhodl se Biggles.

„Buďte vážně opatrný,“ řekl Raymond, když oba muži opouštěli kancelář.

„Nechtějte ode mne, abych nosil v zubech zpětné zrcátko,“ odsekl Biggles.

Když vyšli na chodbu, Gaskin se rozesmál. „Hezká představa,“ řekl.

„Zaskočím do kanceláře, aby o mně přátelé věděli,“ ušklíbl se Biggles. „Sejdeme se u východu.“

Za dalších pět minut je policejní vůz odvážel ulicemi Londýna k hotelu Brimsdale. V sešeřelé recepci se Gaskin legitimoval smutnému muži za pultem a oznámil mu, že jednomu z jejich hostů se stala vážná nehoda. Sdělil mladíkovo jméno a chtěl vidět jeho pokoj. Recepční jim odemkl.

Vstoupili a Gaskin rychle přelétl místnost zrakem zkušeného detektiva. Na lůžku leželo nové pyžamo, na umyvadle nový kartáček na zuby, pasta a mýdlo. Ručník byl označen jménem hotelu. Vedle dalších věcí, které patřily k výbavě pokoje, zde nebylo nic.

„Nepřinesl si vůbec žádná zavazadla?“ zeptal se žasnoucí Gaskin recepčního.

„Ne. Vysvětloval, že ztratil svůj kufřík cestou do Londýna. Ze zcela pochopitelných důvodů nevidíme rádi hosty bez zavazadel, ale protože ten hoch zaplatil na dva dny dopředu, ubytovali jsme ho. Vypadal velmi slušně.“

„Chápu. Dobrá. Teď nás můžete nechat o samotě. Nezdržíme se tu dlouho.“

Jakmile se recepční vzdálil z místnosti, inspektor se obrátil k Bigglesovi. „Řekl vám ten mládenec, že sem přijel rovnou z Berlína?“

„Ano.“

„Jak to dokázal?“

„Také tomu moc nerozumím.“

„Kde má pas? U sebe ho neměl a tady také není. A ten lotr, jenž ho napadl, neměl čas prohledávat mu kapsy, protože jakmile ta žena spatřila co se děje, začala ječet jako o život.“

„Vypadá to, že se mu podařilo proklouznout bez pasu,“ pokrčil rameny Biggles. „Dostal by vůbec obyvatel Berlína pas?“

„Snad ano,“ zavrčel Gaskin. „Mám ale spíš na mysli, jak se mu podařilo projít kontrolou na londýnském letišti.“

„Zeptám se ho, jen jak přijde k sobě,“ slíbil Biggles. „Mně to řekne.“

„Vypadá to na nezákonné vniknutí do země.“

„Bude to tak,“ souhlasil Biggles. „Čím déle o tom přemýšlím, tím je to jasnější. Uvažte, že žil v sovětském okupačním pásmu. Patrně si to neumíte představit. Pokud by požádal o pas, sotva by mu ho dali, a navíc by na sebe upoutal pozornost bezpečnostních orgánů. Sledovali by ho, a nikdy by se mu nepodařilo zmizet. Řekl mi, že se vydal na cestu bez přípravy, a že si nedovolil ukázat se někde se zavazadlem. Myslím, že si nemohl počínat chytřeji. Pyžamo a ty drobné věci si koupil až v Londýně. Podívejte, jsou to anglické věci.“

„To pořád ještě nevysvětluje, jak prošel celní kontrolou. Mám si snad myslet, že jste uvěřil jeho historce?“

„Ovšem. Věřím jí.“

„Mně ale připadá značně podivná.“

„Jednu z věcí, které mi přišel oznámit, totiž to, že jeho strýc byl uvězněn pro podezření ze spolupráce se Západem, právě včera potvrdili naši vlastní agenti. Dnes ráno mi to oznámil brigádní generál Raymond.“

„No dobrá,“ zavrčel inspektor a naposled se rozhlédl po pokoji. „Tady už nic nenajdeme. Předpokládám, že máte na té věci osobní zájem. Je v tom ten strýc, co?“

„Jistě.“

„V tom případě navrhuji, abychom zajeli do nemocnice. Zjistíme, jak se daří synovci.“

„Kde leží?“

„Na samostatném pokoji v nemocnici Svatého Jiřího.“

„Dobrá. Pojd'me. Protože se vydal do Londýna v mém zájmu, mám povinnost něco pro něj také udělat. Při nejmenším to, že pokud tu bude, trochu na něj dohlédnu.“

Když dorazili do nemocnice, dozvěděli se od sestry, že se mladý pacient probíral z bezvědomí, ale je dosud příliš slabý, než aby byl schopen vypovídat. Sestra jim povolila návštěvu, ale nesměli u něj zůstat příliš dlouho. U lůžka Fritze Lowenhardta i nadále seděli Gaskinovi muži.

Jak se dalo očekávat, pacient nevypadal nijak pěkně. Zvláštní však bylo, že promluvil jako první. Když uviděl Bigglesovu tvář, pokusil se o úsměv a řekl: „Teď už mi věříte?“

„Nikdy jsem neřekl, že vám nevěřím,“ odpověděl Biggles. „Nemám v úmyslu vás teď zpovídat, ale jedna maličkost mě zajímá. Můžete mi říci, jak jste se dostal do Anglie bez pasu?“

„Vzal mne na palubu přítel. Je pilotem na pravidelné lince. Zařídil to ještě můj strýc.“

„To jste mi neřekl.“

„Nepovažoval jsem to za důležité.“

„Jak vás propašoval přes celnici?“

„Půjčil mi svou náhradní služební uniformu. Žádné zavazadlo jsem neměl.“

„Rozumím,“ chápavě se usmál Biggles. „Nechtěl byste, abych se spojil s vaší matkou a oznámil jí, co se stalo?“

„Děkuji vám, ale nedělejte to, prosím. Bylo by to pro ni velmi nebezpečné a navíc by ji to rozrušilo.“

„Jak si přejete. To je zatím všechno. Jste nyní pod policejní ochranou, takže se nemáte čeho bát. Jediné, co musíte, je rychle se uzdravit. Zastavím se, až vám bude lépe.“

Opustili nemocnici a vrátili se do Scotland Yardu, kde Gaskin zamířil do své kanceláře, a Biggles se vydal rovnou za brigádním generálem.

„Tak co?“ zajímal se Raymond.

„V Lowenhardtově pokoji jsme nic nenašli. On sám je už při vědomí a zdá se, že by se mohl brzy uzdravit. Měl štěstí.“

„Co s tím hodláte dál dělat?“

„Já? Nic! Co bych měl dělat kromě toho, že na něj dám pozor, dokud tu bude?“

„Předpokládám, že víc toho opravdu není. Takže se o něj opravdu postaráte?“

„Jistě. Už jsem to přece řekl.“

Raymond moudře pokýval hlavou a jeho podřízený se odebral do své kanceláře, aby sdělil ostatním novinky, které se dozvěděl.

„Jen podlý špinavec se nestydí bodnout takové kůzle do hřbetu,“ rozezleně vrčel Bertie. „Škoda, že nemám v rukou toho skunka, co to udělal.“

„Obávám se, že ho do nich nedostaneš,“ řekl Biggles. „Uděláš s tím něco?“ zeptal se Algy.

„Všechno, co můžeme dělat, je vyčkat, až bude našemu mládenci lépe. Vyslechneme potom, co o věci ví,“ odpověděl Biggles. „Jeho případ má na starosti Gaskin. Ten na něj dohlédne.“

„Nepožádal jsi ho, aby dohlédl i na tebe?“

„Gaskin má práce nad hlavu. Nechci aby mi dělal chůvu.“

Po několik následujících dní nedošlo k ničemu významnějšímu. Běžná práce probíhala jako obvykle, a mladý Němec se pod policejní ochranou rychle zotavoval. Mládí rychle vítězilo nad zraněním a hoch byl brzy schopen výpovědi. Policie se však nedozvěděla nic, co by již nevěděla. Zákeřného muže, který na něj zaútočil zezadu, mladík neviděl. Biggles ho pravidelně navštěvoval, a když pacient nabral sil, zapřádal s ním hovory.

„Víte, kde přesně na Sachalinu uvěznili vašeho strýce?“ zeptal se ho při jedné z rozprav.

„Vím. Dali ho do staré věznice Onor,“ zněla odpověď. „Leží při pobřeží Ochotského moře na řece Tim, která se vlévá do Nijského zálivu. Chlap, který je dnes správcem věznice, v ní před lety také seděl. Je to mnohonásobný vrah, ale bolševici ho propustili, aby udělal místo novým vězňům a zaměstnali ho.“

„Jak to všechno víte?“ zajímalo Bigglese.

„Matka se to dověděla od strýcova přítele.“

„Myslel jsem si to. Tak dobře informovaný přítel je vzácností. Co si myslel o možnosti útěku z vězení Onor?“

„Bez pomoci zvenčí je nemožný. A únik ze zdí věznice by byl jen začátek. Pak by bylo nutné zmizet z ostrova, a to je bez plavidla možné jen v zimě přes zamrzlý průliv. Tak by se uprchlík dostal na Sibiř. Pokud by ho tam znovu nedopadli, zahynul by nejspíš hladem. Určitě právě proto postavili na Sachalinu žaláře pro nebezpečné zločince. V současné době jsou plné politických vězňů. Ale původní vězni, vrazi nebo jejich potomci, žijí na ostrově dál.“

„Jste nejlepší odborník na Sachalin, kterého znám, mladíku,“ řekl uznale Biggles. „Když si to dávám všechno dohromady, musí to být strašné místo. Hleďte se uzdravit. Stavím se u vás, dříve než vyrazíte domů.“ Vstal.

„Mohu se vrátit domů? Pustí mne?“

„Téměř jistě. Váš přestupek je vysloveně formální záležitostí. Ale bude vás chtít ještě vidět můj šéf.“

„Povím mu pravdu.“

„Skvělé,“ zasmál se Biggles. „Nic lepšího nemůžete udělat. Lékař tvrdí, že děláte pokroky, a pokud se budete uzdravovat stále tak rychle, budete brzy z nemocnice venku. Přeji hezký den.“

Téhož večera si měl připomenout, co mladého Němce přivedlo do Londýna. Jeho kolegové se již odebrali domů, ale on sám si vzal taxi a nechal se vysadit u dveří Královského leteckého klubu na Piccadilly. Neměl k tomu žádný zvláštní důvod kromě toho, že se mu zachtělo podívat se, jestli uvnitř nevysedává některý z jeho starých přátel. Klub byl místem setkání profesionálních letců. Nikoho ze známých však nenašel, a tak se na chvíli posadil do čítárny, aby prolistoval pár nových čísel zahraničních časopisů o letectví.

Když opustil klub, byla již tma, na Piccadilly ovšem zářily neony. Zastavil se na okraji chodníku, aby zamával na taxík, když si všiml, že nedaleko něj parkuje u krajnice vůz taxislužby. Auto bylo označeno jako obsazené, ale Biggles se domníval, že řidič právě vysadil zákazníka, a dosud nestačil označení vozu změnit. Vykročil proto směrem k němu, aby nastoupil. Jeho oči sklouzly k tabulce s poznávací značkou, a zarazil se. Něco tu nehrálo.

Cestou do klubu si všiml auta s touto značkou. Pamatoval si ji proto, že vůz s tou značkou jel po celou cestu za taxíkem, který ho do klubu dovezl. Na tom by nebylo nic tak pozoruhodného, ale ten taxík se stále držel za nimi, ačkoli měl mnoho příležitostí k předjetí a šlo o modernější a rychlejší vůz, než byla staříčká rachotina, do které nasedl Biggles. Takové chování mu připadalo u londýnského taxikáře neobvyklé a vzhledem k výstraze, kterou nedávno dostal, byl na všechny podivnosti obzvláště citlivý.

Nejpodivnější to bylo na semaforu u Hyde Park Corner. Když se rozsvítila zelená, mohl je druhý vůz předjet a každý jiný řidič by to udělal. Bigglesův taxikář se totiž někam zahleděl a málem by zelenou propásl. Řidič druhého vozu se však zachoval divně. Ani on nevyjel včas a nadále se držel za nimi. V krátkém závěru cesty si Biggles přestal podivného vozu všímat a málem na něj zapomněl. Jenže nyní zde stál tentýž taxík označený jako obsazený. Parkoval na místě, odkud byl dobrý výhled na vchod do klubu. Byla to pouze shoda náhod, nebo ho někdo sleduje? Nevěděl, ale nebyl zrovna v rozpore, kdy by hodlal pokoušet osud. Rozhodl se odřící si cestu tím vozem, i kdyby taxikář vystoupil a s úklonou ho zval dovnitř.

V tom okamžiku kolem projížděl jiný taxík. Biggles na něj mávl, ohlásil řidiči svoji adresu a zeptal se: „Vidíte dobře to auto u chodníku před vámi?“

„Jistě, pane,“ odpověděl řidič.

„Všimněte si čísla a dávejte pozor, zda nás bude sledovat.“

„Nějaké sázka, pane?“

„Můžete to tak brát,“ řekl Biggles, usadil se a zabouchl za sebou dveře. Řidič vyjel od chodníku, vzápětí stáhl dělicí sklo a zeptal se: „Chcete, abych jel tou nejkratší cestou, šéfe?“

„Ne,“ odpověděl horečně uvažující Biggles. „Jed'te postranními uličkami.“

Za několik minut mu řidič hlásil: „Sleduje nás, šéfe. Chcete, abych ho setřásl? Nebude to žádný problém, to vás ujíšťuju. Podle toho, jak jede, není ten šofér žádný profík.“

„Tím se neobtěžujte,“ rozhodl Biggles. „Zavezte mě do Mount Street, ale vysad'te mě na rohu.“

„Jak chcete, šéfe.“

Je jisté, že Biggles nepočítal s tím, že útok na jeho osobu přijde v různých londýnských ulicích. Zajímalo ho však, co udělá jeho stín, až zaplatí a pošle taxík pryč. Domníval se, že dostane příležitost ho zahlédnout, nebo alespoň jeho řidiče. Zatím viděl jen neurčité rysy řidičovy postavy. Ze spolujezdce neviděl nic, ale předpokládal, že tam je. Dobře si zapamatoval poznámku svého řidiče o tom, že „šofér není profík“, čímž zřejmě myslel, že se nejedná o skutečného řidiče taxíků.

Když dojeli do Mount Street, zajel řidič k chodníku. Biggles vystoupil. Dal si na čas s placením, a automobil, který je stále sledoval, se mezitím přiblížil. Pokud nechtěl stojící vůz předjet, musel zpomalit natolik, že se pohyboval tempem pomalého chodce. Bigglesův řidič dostal slušné spropitné a rozloučil se slovy: „Služebník, pane, dobrou noc!“

Mávli si na pozdrav a Biggles na chodníku osaměl.

V tom okamžiku k němu došlo druhé taxi. Z okénka vyrazila paže, mířící Bigglesovi na hlavu. Za ní byla nejasně vidět tvář.

Biggles nečekal, až se dozví, co neznámý zamýšlí. Už to věděl, či alespoň tušil, a co nejrychleji uskočil stranou. Vzápětí se ozval zvuk připomínající zpola prásknutí, zpola zasyčení, a téměř současně cosi zlověstné zazvonilo. To kulka zasáhla nějaký kovový předmět na domě za ním. Vzápětí vyrazil taxík vpřed, zatímco pilot rozhodil paže, zhroutil se a padl na chodník. Chtěl tím přesvědčit útočníka o úspěšnosti jeho střelby.

Ten ovšem nečekal a jeho vůz zmizel za rohem.

Biggles vstal. Měl to domů pár kroků. Náhle pospíchal. Nezahlédl tvář muže, jenž po něm střílel zbraní opatřenou tlumičem. Nepoznal by ani řidiče, který měl klobouk, naražený do obličeje. Vtrhl do bytu jak velká voda, a sledován užaslými zraky svých přátel, řítit se rovnou k telefonu. Vytočil číslo Scotland Yardu a když dostal spojení, představil se a vychrlil do telefonu:

„Právě na mě v Mount Street střílel z auta muž. Použil pistole a vystřelil z taxíku číslo...“ nadiktoval pro jistotu číslo dvakrát. „To číslo bude patrně falešné, ale ohlaste je všem hlídkám. Ne, nechci ničím zatčení. Jde o politickou záležitost a bude lepší být potichu. Pokud někdo vůz objeví, ať se na něj pověsí a sleduje kam jede. To je vše. Díky.“ Zavěsil a obrátil se k přátelům.

„Dobrý večer,“ řekl klidně.

Civěli na něj a v jejich tvářích se zračil úžas.

„Co se vlastně stalo?“ zeptal se Ginger.

Stručně jim popsal své dobrodružství.

„Provedli to mizerně a lajdácky,“ uzavřel nakonec. „Bud mysleli, že jsem také nezkušený hoch, nebo že chodím se zavřenýma očima. Jak jsem si uvědomil, že mě sledují, připravil jsem se na všechno. Uznávám ale, že jsem nečekal, že by měli takovou drzost, aby se mě pokusili odprásknout téměř před dveřmi bytu.“

„Určitě bys nebyl tak připravený, nebýt toho, že tě náš přítel Lowenhardt přišel varovat před jejich popravčí jednotkou,“ řekl vážně Algy.

„To je pravda,“ připustil Biggles a tajuplně se usmál. „Nezdá se vám zvláštní, že možná vděčím za svůj život muži, který si tak často přál moji smrt?“

„Jemine,“ ozval se Bertie. „Chudák Stalhein se už nikdy nedozví, jak hezky se o tebe postaral.“

„Velká škoda,“ řekl Biggles. „Možná by to zapůsobilo na jeho smysl pro humor.“

„Von Stalhein a humor?“ poznamenal Algy. „Neznám sice žádného majitele pohřebního ústavu, ale věřím, že většina z nich má víc smyslu pro humor než on.“

KAPITOLA TŘETÍ

BIGGLES MĚNÍ NÁZOR

Bylo jasné, že Biggles se ve svém počátečním odhadu, proč si taxi, které ho sledovalo počíná tak podivně, nemýlil. Tabulky s poznávacími značkami musely být falešné. Přes vytrvalé a důsledné pátrání, policejní hlídky auto v ulicích neobjevily. Ještě mnohem významnější byl pak poznatek získaný šetřením v registrech. V oblasti Metropolitan totiž žádné vozidlo taxislužby s příslušným číslem prostě neexistovalo!

Ve dnech následujících po útoku, měl Biggles několikrát silné podezření, že je sledován. To také ve skutečnosti byl. Inspektor Gaskin nařídil totiž tajně svým detektivům, aby dotyčného pilota sledovali, aby si na to vzali civilní šaty a aby ho ochraňovali, kdyby došlo k opakování útoku. Pokyn k akci dostal od Raymonda, který Gaskina současně vyzval, aby muži pověřeni sledováním byli velice opatrní. Kdyby se o nich Biggles dozvěděl, považoval by tuhle pozornost za urážlivou a potupnou a strašně by zuřil.

Asi tři týdny poté si Raymond zavolal Bigglese do své kanceláře. Hrdina střezžený policií tam vstoupil bez nejmenšího ponětí o tom, co se na něj chystá. Spatřil svého nadřízeného, jak stojí u stolu s rukama v kapsách a ze zkušenosti věděl, co to znamená. Raymond zřejmě v duchu zápolil s velice vážným problémem.

„Hádám, že se mnou chcete mluvit, pane,“ napověděl mu Biggles, který si všiml, jak brigádní generál váhá, jako by nevěděl, odkud začít.

„Ehm... to chci,“ ozvala se odpověď „Právě jsem měl možnost pohovořit si s tím mladým Lowenhardtem.“

„Takže on ještě neodjel? Už jsem ho pár dní neviděl.“

„Zatím ne.“

„Jak je mu?“

„Je v pořádku. Před deseti dny ho propustili z nemocnice, a od té doby se zotavuje v jedněch klidných přímořských lázních. Je tam pochopitelně stále pod naší ochranou. Jak jistě víte, chlapci v jeho věku se uzdravují velice rychle, pokud se nevyskytnou nějaké komplikace.“

„Hodláte ho obvinít z nezákonného vstupu do země?“

„Ani nápad. Mohlo by se pak stát, že by se jeho jméno objevilo v tisku, a já bych byl mnohem klidnější, kdyby se neznámý útočník domníval, že Lowenhardt je po smrti. Viděl jsem ho vlastně poprvé před týdnem a musím říci, že jsem mu uvěřil již po tom prvním rozhovoru. Myslím si, že mluvil pravdu do nejmenších podrobností. Důvěrně mi sdělil dokonce i jméno německého pilota, který létá na pravidelné lince Berlín – Londýn, a dopravil ho sem. Hovořil jsem i s ním. Přiznal se, že vzal Lowenhardta tajně na palubu, což bylo sice proti veškerým předpisům, ale za daných okolností, kdy šlo o odvrácení nebezpečí vraždy, to bylo omluvitelné. Jistě to chápete, protože, pokud vím, měl jste být zavražděn právě vy. Ten pilot je po dlouhá léta přítelem Stalheinovy rodiny. Abych to ale zkrátil. Vzhledem k

tomu, že k přestupkům došlo ve vašem zájmu, bylo by teď nepěkné mladíka za to obvinít.“

„Přítel jeho rodiny,“ odfrkl Biggles. „Je to pořád zamotanější. Poté, co jsme na sebe alespoň jednou za rok mířili ostře nabitými pistolemi, to nakonec vypadá, že si začneme padat do náruče a budeme se zvat na odpolední čaj.“

„K tomu občas dochází,“ prohlásil rozšafně Raymond. „Kdo je dnes přítel, může být zítra vaším nepřítelem, a naopak. Je mnohdy dost těžké to sledovat, a není divu, že běžného občana se z toho občas zmocňují závratě. Učí nás to historie a mnohé nové politické mapy světa zastarají ještě dříve, než vyjdou z tiskárny.“

„Co uděláte s tím německým pilotem?“

„Nic. Potvrdil chlapcovu výpověď a je ochoten vzít ho zpátky, až mu vystavíme výjezdní povolení. To, co podniká on i Lowenhardt, je však tuze nebezpečná hra, protože pokud je při tom na druhé straně dopadnou, budou mít hodně velké potíže.“

„Kdy se vrátí Lowenhardt domů?“

„O tom zatím nebylo rozhodnuto. Ehm... Je možné, že to ještě nějakou dobu potrvá.“

„Proč?“

Raymond neodpověděl.

„Pokud je v pořádku, nač to odkládáte?“ dotíral Biggles.

„Pokud vím, tak se vás zeptal, zda byste nemohl von Stalheinovi pomoci uprchnout ze Sachalinu?“

„Ptal se a já mu řekl, že ne. Vy jste mi ale neodpověděl.“

„To jsem předpokládal. Pamatujete si ještě, jak jsem vám říkal, že Stalhein je nepochybně studnicí informací?“

Pokud bychom ho sem dostali v takovém rozpoložení, kdy bude ochoten mluvit, nesmírně by se nám to vyplatilo.“

„To si pamatuji. Vy si zas jistě pamatujete, že jsem se k tomu už tehdy nestavěl nijak vstřícně.“ Biggles se upřeně zahleděl na svého nadřízeného s přimhouřil oči, jako by se pokoušel číst jeho myšlenky. „Začínám tušit, kam míříte,“ řekl a v jeho hlase zazněl pobouřený tón.

„Už jsem o tom mluvil s majorem Charlesem ze štábu zpravodajské služby. Tedy přesněji. On si o tom přišel promluvit se mnou. Je mi líto, ale on by si nejraději promluvil přímo se Stalheimem.“

„Proč jste mu o tom vyprávěl?“

„Já? Nesmysl. Právě major mi oznámil, že von Stalheima zatkli a strčili do vězení. Věděl o tom dřív než vy.“

„Takže major Charles by se teď rád sešel s člověkem, který mu po léta působil bolesti hlavy. Dobrá. A co vy? Vy ne?“

„Připouštím, že jsme na tom stejně. Za železnou oponou se něco chystá a připouštím také, že o tom Stalhein hodně ví. Je to možná hlavní důvod, proč ho strčili za mříže. Jestli mu jednou přestali věřit, nemohou si dovolit nechat ho na svobodě.“

„To obvinění z velezrady nebylo nic jiného, než snůška lží,“ prohlásil rozhodně Biggles. „Já Stalheima znám. Ten by nezaprodal lidi, pro které pracuje.“

„Moc hezká obrana,“ usmál se Raymond. „Máte ke Stalheimovi vážně pěkný vztah. Ale je možné, že teď by je zaprodal. Po tom, jak s ním zacházeli, by byl blázen, kdyby je ochraňoval. Navíc mu dali dost zřetelně najevo, že už pro ně nepracuje.“

„To by mohlo stačit,“ zavrčel Biggles. „Vy mi teď naznačujete, abych se vypravil na Sachalin, našel von Stalheina, rozboural tu věznici a přivezl ho sem.“

„Je jednou jisté, že bez pomoci zvenčí neunikne.“

„Mám vážně dlouhé vedení,“ řekl Biggles a odmlčel se. „Víte vy vůbec, že nás tam asi povraždí?“ zavrčel pak. „O fantastičtějším nápadu jsem v životě neslyšel!“

„Žijeme v době, kdy se fantastično stává naším denním chlebem, Bigglesworthe,“ smutně vzdychl Raymond. „Možná vám pomůže, když vám připomenu, že Německo je dnes pevným článkem obranného systému západní Evropy.“

„To mluvíte o východním Německu?“

„Západní Německo ho nikdy neuznalo. Pro vlastenecké Němce je stále jen jedno Německo. Jak by se vám líbila Anglie rozdělená na dva kusy, přičemž v tom druhém byste měl přátele stejně jako v tom svém, a přitom by tam vládla cizí mocnost?“

„Nelíbila by se mi.“

„Pochopitelně. Stejně tak neschvaluje von Stalhein rozdělení své vlastní země. Tím si můžete být jist.“

„Možná, ale vaše přirovnání kulhá,“ bránil se Biggles. „Jsem si jistý, že kdybych měl náhodou štěstí a přivezl Stalheina do vaší kanceláře, stejně nebude mluvit.“

„Po tom, co mu udělali, bych řekl, že mluvit bude. Vztahy mezi našimi zeměmi jsou značně odlišné od těch, co tu existovaly přeci několika lety. Všechny státy západní Evropy už pochopily, že buď budou držet pohromadě, nebo budou padat jeden po druhém. Dokonce i takoví odvěcí nepřátelé, jako je Francie a Německo, pochopili, jak je vzájemné spojení

potřebné, ačkoli se to ještě nedávno zdálo nemožné. V době vodíkových bomb bude mnohem lepší, aby si lidé mohli hledět do očí, než aby po sobě pokukovali z opačných stran zadrátovaných hranic. Bude také mnohem méně záminek ke vzájemnému nepřátelství. Problémy, které sužují dnešní svět, se nevyřeší akcemi zaměřenými na nové spory. Pokud si dokážeme von Stalheina naklonit, uděláme kus záslužné práce.“

„Jenže on je v Asii. Na Sachalinu!“ bouřil Biggles.
„Ten únos se nedá uskutečnit!“

„Takhle jsem vás ještě mluvit neslyšel.“

„Tak to slyšíte teď!“

„Proč by to nebylo možné?“

„Nikdo z nás neumí ani slovo rusky, což je, jak předpokládám, jazyk, kterým obyvatelé ostrova mluví. Vidíte, vždyť já nevím ani to. Možná tam mnozí lidé mluví japonsky.“

„Ne, mluví převážně rusky. Mladý Lowenhardt vyrostl v ruském okupačním pásmu a rusky umí. Musel se ruštinu učit povinně.“

„Jak to víte?“

„Zeptal jsem se ho.“

Biggles se opřel v křesle. Vypadal otřeseně a měl k tomu pádné důvody. „Takže vy po mně chcete, abych se vydal na ostrov Sachalin zachránit Stalheina? Lowenhardta si vezmu s sebou jako tlumočníka? Takové nevinné štěně? Vždyť ten chlapec v životě nevytáhl paty z Berlína!“

„Právě svým únikem z města dokázal, jak je statečný. Vzhledem k tomu, jak hoří touhou zachránit strýce, v něm najdete dobrého pomocníka. On nastaví krk

vždycky, když to pomůže strýcově úniku. Takového člověka za peníze neseženeme.“

Biggles se na Raymond'a podíval s hořkým úsměvem. „Ještě jsem s vámi nikdy takhle nemluvil, ale nemyslíte si, pane, že tentokrát po mně žádáte příliš?“

„Ovšem. Uznávám. Z vlastní vůle bych vás o to nikdy nežádal. Naneštěstí se věc stala předmětem zájmu vyšších míst. Někteří lidé označili osvobození von Stalheina za záležitost státního významu. Já vím, že vás k ničemu nemohu nutit. Můžete odmítnout. Pokud však nepůjdete vy, budeme hledat někoho jiného. Předkládám ten návrh nejprve vám jednak proto, že znám váš vztah k tomu Němci, hlavně však pro vaše zkušenosti s podobnými akcemi. Považuji vás prostě za člověka, který má největší naději ten těžký úkol splnit.“

„A řekl jste to těm nahoře,“ zavrčel Biggles. „Tím jste mi vážně ulehčil rozhodování. Pokud odmítnu, udělám z vás hlupáka.“

„Předpokládal jsem, že to tak budete brát,“ zabručel Raymond „Jsou tu i další hlediska, podle kterých jste pro danou práci tím nejvhodnějším mužem. S von Stalheinem se navzájem dobře znáte, ale i kdyby vás podezíral z nekalých pohnutek, nebude podezírat svého vlastního synovce. Vždyť ho k vám sám poslal, aby vás varoval před hrozícím nebezpečím. Nezapomínejte na to. A pak, když už o tom mluvím, ani v Londýně nejste právě v bezpečí. Posledním místem na světě, kde by vás vaši nepřátelé hledali, je ostrov, na který by vás nejraději poslali sami. Sachalin!“

„Vaše logika je plná kouzel,“ vzdychl Biggles. „Ani ve snu by mne nenapadlo, že mě pošlete na Sachalin, abych tam našel klidný a bezpečný útulek. Nechť mi

prozřetelnost zachová poslední špetku zdravého rozumu. To mám za to, že jsem se vždycky snažil uspět,“ zahořekoval.

„Nenutím vás,“ pokrčil rameny Raymond. „Pokud nechcete, nechodte do toho. To je snad logické i bez kouzel.“

„Dávno víte, že půjdu,“ prohlásil Biggles rozhodným a pevným hlasem. „Mám ale jeden požadavek. Jestliže se mi podaří navázat kontakt s von Stalheinem, nebudu mu klást žádné podmínky pro jeho záchranu. Nebudu mu tvrdit, že ho odvezu z ostrova jen tehdy, když vám pak řekne všechno, co ví. Nic takového! Pokud ho dostanu do Londýna, můžete s ním mluvit. Očekávám ale, že s ním budete jednat jako se svobodným člověkem, který může jít kam chce a dělat si co chce, pokud nebude nic podnikat proti nám.“

„Proti tomu nic nemám,“ souhlasil generál. „Vy přece sám víte, že nemáme jediný důkaz, který by nás opravňoval zakročit proti von Stalheinovi zákonnou cestou.“

„Dobrá. To bychom tedy měli,“ řekl Biggles. „Co všechno vědí zpravodajci o Sachalinu?“

„Upřímně řečeno téměř nic. Přesněji řečeno nic o politických nebo vojenských vztazích. Pokud jde o zeměpisné údaje, ty ovšem znají.“

„Dá se někde na ostrově nepozorovaně přistát?“

„Nevědí o žádném vhodném místě. Nejlepší bude, když si vezmete obojživelný letoun a pokusíte se přistát na moři nebo na některé z tamních řek.“

„A jak se vůbec dostanu na Sachalin? Nikde poblíž přece nemáme letiště. Předpokládám, že nejbližším místem pro doplňování paliva bude Hong Kong.“

„Američané mají řadu letišť v Japonsku. Náš případ je do té míry výjimečný, že jsme ochotni diplomatickou cestou zařídit, abyste je mohli využívat.“

„To by šlo,“ přikývl Biggles. „Budu si teď ale muset promluvit s mladým Lowenhardtem, abych zjistil, jak se k tomu staví on. Kde vůbec je?“

„Tady. Venku v čekárně. Zavolal jsem ho pro případ, že byste se s ním chtěl sejít. Pošlu pro něj.“

Biggles vzdychl, zapálil si další cigaretu a čekal.

Když mladý Němec vstoupil, pohlédl na čekajícího muže poněkud omluvně.

Biggles šel přímo k věci. „Dozvěděl jsem se, že jste ochoten zúčastnit se výpravy určené k vysvobození vašeho strýce z vězení Onor na Sachalinu.“

„Ano. Kdybyste výpravu nevyslali, půjdu sám.“

„Jakpak byste na to šel?“ zeptal se zvědavě Biggles.

„Bud bych si sehnal kánoi a přeplul průliv, nebo bych počkal na mrazy a přešel tam po ledě. Ochotské moře nezamrzá, ale průliv zůstává zamrzlý po řadu měsíců.“

„Je vidět, že se jen tak nevzdáváte,“ chabě se usmál Biggles. „Zatím se ale zdá, že kánoi nemusíte shánět. Pravděpodobně do toho půjdeme a poletíme letadlem.“

„To by bylo báječné,“ řekl nadšeně mladík.

„Uvědomujete si, že budete mít velké štěstí, když vyváznete z té akce živ a se zdravou kůží?“

„Může se stát mnoho věcí. Kdy vyrazíme?“

„Ne tak rychle,“ napomenul ho vážně Biggles.

„Takový výlet je třeba pořádně promyslet. Pokud je tam váš strýc na doživotí, jeden či dva dny navíc ho už nezabijí.“

„S tím nesouhlasím. Musíme spíchat.“

„Proč? Co kdybyste musel čekat na mrazy?“

„Pokud strýček Erich musí v tamním podnebí těžce pracovat, a to je v sovětských vězeních nevyhnutelné, zabije ho to. Není slaboch, ale na něco takového není zvyklý.“

„Můžete mít pravdu. Co ještě víte o Sachalinu?“

„Jen to, co jsem vám už řekl.“

„Nepoznal jste nikoho, kdo tam byl? Kdo zná prostředí?“

„Ne. Ze Sachalinu se lidé nevracejí.“

„Co třeba strážní?“

„Ani strážní. Jsou to samozřejmě vojáci, ale také je odveleli na ostrov jen z trestu. Celá Sibiř je vlastně trestní tábor. K takové službě se lidé dobrovolně nehlásí. Jednotvárná služba v tom drsném kraji může dovést normálního člověka k šílenství.“

„Víc o tom říci nemůžete?“

„Je mi líto, ale víc nevím.“

„Nemusíte se omlouvat za něco, zač nemůžete,“ usmál se Biggles. „Dobrá, Fritz. To je prozatím všechno. Později se k tomu ještě vrátíme.“

„Ještě na něco jsem si vzpomněl. Za starých časů posílali vězně na Sachalin z Oděsy. Byla to strašlivě dlouhá plavba a proto je dnes dopravují na místo letadly.“

„Takže tam někde je letiště.“

„Tak jsem to myslel.“

„Nevíte kde?“

„Nemám ponětí.“

„Jistě to tají, protože to bude vojenské letiště. Díky, Fritz.“

Mladík opustil místnost a Biggles vstal, aby ho následoval. „Hned se dám do příprav toho našeho výletu,“ slíbil Raymondovi. „Dejte zatím pozor na Lowenhardta, prosím, a postarejte se, aby byl k dosažení, kdybych ho zase potřeboval. Ten hoch se mi docela líbí. Jestli se jen trochu vyznám v lidech, tak je opravdu takový, jaký se jeví na první pohled.“

„Rozhodně mu nechybí kuráž,“ zasmál se generál. „Pokud budete něco potřebovat, dejte mi vědět. Pomohu vám ve všem, v čem budu moci.“

„V pořádku, pane.“

Biggles se vrátil do vlastní kanceláře, kde se setkal s přáteli. Netrpělivě čekali na jeho zprávy.

„Tak co?“ zeptal se Ginger, a když si všiml výrazu ve velitelově tváři, dodal: „Je to hodně zlé?“

„Jedeme na Sachalin,“ řekl suše Biggles.

Algy, Ginger a Bertie si vyměnili pohledy. „Co jsem vám říkal?“ ušklíbl se Algy a podíval se na Bigglese. „Takže ty ses nabídl, že do toho půjdeš a hubeného Ericha, co nás tak často děsil, vylovíš z kaše, kterou si sám navařil!“

„Nikomu jsem nic nenabízel. Vyzvali mě k tomu.“

„Kdo?“

„Návrh mi předložil Raymond, ale požadavek na provedení akce prý přišel shora.“

„Ty jsi souhlasil?“

„Velice nerad, pánové.“

„Ty ses musel úplně pominout,“ vyjekl Algy. „Máš vůbec představu, kvůli komu náš ženeš do nejsmrdutějšího močálu na zeměkouli? A víš vůbec proč? Jen abys dostal z pasti svého úhlavního nepřítele! To mě někdo podržte, než to se mnou sekne!“

„Nikoho nenutím, aby letěl se mnou,“ oznámil stručně Biggles. „Pokud nechceš, nechod'. To platí pro všechny.“

„Kdyby to bylo kvůli komukoli jinému, než je Stalhein, neřekl bych ani slovo,“ pokračoval Algy. „Vždycky jsem ti říkal, že se jednou budete zvat na večeri.“

„Je to lepší, než se na sebe dívat přes zaměřovač.“

„Dobrá, dělej jak myslíš,“ řekl ponuře Algy. „Od toho studeného pruského čumáku ale nečekej žádný vděk, pokud se nám ovšem podaří dostat ho z té bryndy.“

„Já nepomáhám lidem proto, abych si od nich vysloužil vděčnost,“ odpověděl chladně Biggles. „Pokud se mi podaří ukázat Stalheinovi, že proti němu nechovám nenávist za to co bylo, bude to pro mě dostatečným zadostiučiněním. Jednou z největších chyb našeho světa je to, že se lidé stále ohlížejí nazpátek, místo aby hleděli před sebe.“

„Nechme filozofie,“ řekl zrzek. „Kdy vyrazíme?“

„Nejdřív je nutné zařídit pár věcí,“ odpověděl Biggles. „Měli byste také vědět, že s námi poletí mladý Lowenhardt.“ Nastalo ticho.

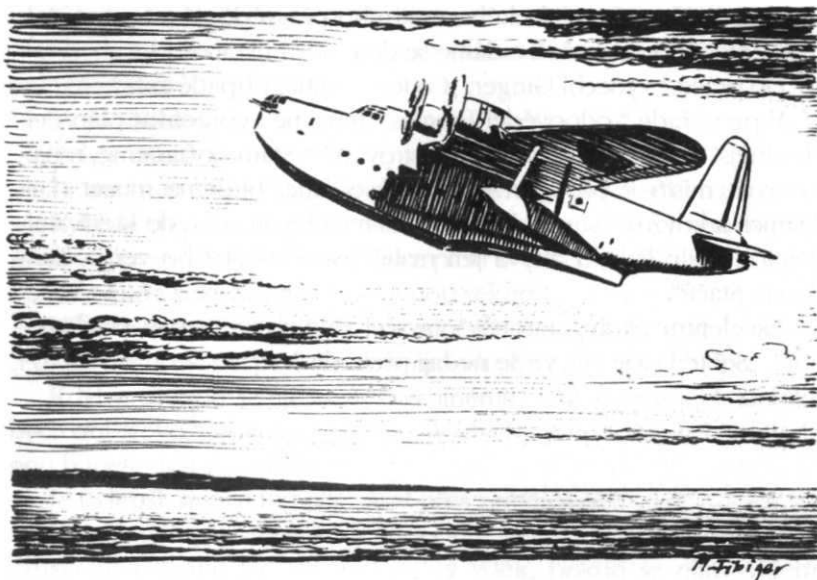
„Jéminé,“ ozval se pak Bertie. „Pročpak bereme tu zátěž navíc, starouši?“

„Protože ta zátěž na rozdíl od nás umí rusky. Kdybych měl vzít vážně Algyho projev, pak bude ten hoch jediným členem výpravy, který se jí účastní z hlubokého vnitřního přesvědčení a to není tak málo. Ale teď už dost řečí a dáme se do práce.“

„Do práce,“ vydechl Ginger. „Co to v tomhle případě znamená?“

„V první řadě,“ odpověděl Biggles, „musíme vypracovat plán nejvhodnější cesty na ten zatracený ostrov. Až se tam dostaneme, musíme najít místo k přistání. Až ho vyhledáme, budeme muset najít věznici, a když se nám to podaří, musíme objevit celu, do které Stalheina usadili. Pak už zbývá jen maličkost – dostat ho ven a hurá domů. Stačí?“

„Excelentní úkoly, starouši,“ zavrčel Bertie, zatímco si čistil monokl. „Seřadil jsi je tak, že se nedají přehodit.“

KAPITOLA ČTVRTÁ

OSTROV SACHALIN

O šest týdnů později se členové výpravy sešli na palubě starého obojživelného letounu typu Sea Otter z výzbroje zvláštní jednotky letecké policie. Stroj burácel v nejvyšší možné letové výšce mezi půlnoční oblohou a lesknoucími se ledově chladnými vodami severního Pacifiku. Na západě se ve svitu měsíce, který byl téměř v úplňku, a zářících hvězd jasně rýsovala La Pérousova úžina oddělující nejsevernější výběžek japonských ostrovů od ostrova Sachalinu. Daleko na východě bylo až u obzoru možné rozpoznat nejasný obrys nejbližšího z Kurilských ostrovů. Přímo před nosem letounu se pak

nacházela temná hmota ostrova, který byl cílem jejich letu.

Mihotalo se na ní několik nepatrných osvětlených bodů, jejichž viditelnost byla žalostná a navíc byla ztížena chvějivými paprsky polární záře.

Dlouhá cesta proběhla až dosud bez výjimečných příhod přesně podle plánu. Až do Hong Kongu, posledního britského území na trase letu, připomínala pouť turistický výlet. Odtud zamířili letci do Japonska, kde jim doklady vystavené v Londýně Raymondem otevřely cestu na americké letiště a umožnily jim natankovat palivo a doplnit olej. Nebýt těch dokladů, určitě by zdrželo posádku mnoho nemístných dotazů, protože na palubě letounu byla kromě mužů také spousta zařízení a výstroje neobvyklé pro zkušební let, což byl účel cesty uvedený v papírech od Raymonda. Letci zjistili, že je tu dokonce očekávali. Znamenalo to, že kolečka diplomatického soustrojí, která se roztočila už v Anglii, byla skvěle namazána. Právě v Japonsku se však strojek zastavil a posádku čekal velmi nebezpečný a obtížný úkol. Dál už prsty z Londýna nedosáhly, neboť nejsevernější výběžek velkého japonského ostrova Hokkaido mizel ve tmě za nimi.

Raymond pomohl letcům, jak se dalo.

Od samého počátku příprav akce byla velkou otázkou volba místo přistání. Mohl to být samotný Sachalin, nebo některá z vodních ploch u jeho břehů. Na správnosti rozhodnutí závisel úspěch či selhání výpravy. Chybná volba by znamenala konec nejen pro stroj, ale i pro posádku, protože bez letounu schopného provozu nebylo z míst, na něž mířili, návratu. Velkým

nedostatkem výpravy byl až zoufalý nedostatek informací o sovětském ostrově.

O tom žalostném vzduchoprázdnu ve vědomostech diskutovali před startem mnohokrát. Nejvíc času pak věnovali otázce, kde přistát. Zvažovali klady a zápory obou předpokládaných postupů. Šlo o to, zda přistát na ledě průlivu za předpokladu, že je dosud zamrzlý, nebo zda zvolit přistání na hladině některé z řek na východní straně ostrova. O přistání na otevřeném Ochotském moři ani příliš neuvažovali. Odborníci tvrdili, že jeho hladina je téměř neustále rozbouřená. Bylo sice pravděpodobné, že Tatarský průliv je dosud spoután ledovým příkrovem, ale nebylo možné se o tom přesvědčit předem. Domněnka se opírala jen o datum, kdy se ledy obvykle lámaly a do toho stále scházelo několik týdnů. Na ledové ploše by měla být spousta místa, ale noční přistání na ní znamenalo hazard, který by zkušený pilot dobrovolně nepodstoupil.

Další trápení vycházelo z možnosti, že i když přistanou úspěšně, zjistí, že jsou na opačné straně ostrova, než stojí věznice Onor. V takovém případě by je pochopitelně čekal pochod, možná velice dlouhý. Vodní toky na západní straně ostrova neznali vůbec. Mohly být plné kamenů, skal nebo jiných překážek. Průzkumný let za denního světla by odpověděl na většinu z Bigglesových otázek, ale neuvažovali o něm. Sama přítomnost cizího letounu nad sovětským územím mohla vést k potížím velmi vážného mezinárodního dosahu. Nebylo pochyb o tom, že Sověti oblast přísně strážejí a bylo téměř jisté, že na letišti, které předpokládal Lowenhardt, jsou vojenská letadla, proti kterým by se nedokázali bránit. V Londýně to nikdo nevěděl a mnoho

nevěděli ani Američané. Šlo o jedno z míst, kde byla železná opona zatažena velice pevně. Na pobřeží však přece jen byla řada skulin, což Biggles zjistil v Tokiu, kde se opět setkal s dlouhou rukou generála Raymonda.

Ten Bigglesovi ještě před odletem poradil: „Až se dostanete do Japonska, vyhledejte plukovníka Cyruse Bradfielda. Řekněte mu, kdo jste, odvolejte se na mne, a on vám pomůže. Tady je jeho adresa. Bude vás očekávat.“

„Myslíte, že nám pomůže s přistáním na Sachalinu?“ zeptal se Biggles.

„Jinak bych vás za ním neposílal.“

„Díky. Uvítám každou informaci.“

Víc se už nedozvěděl, ale ihned po příletu do Japonska, zatímco letištní personál doplňoval pohonné hmoty, vypravil se sám za důstojníkem. Předpokládal, že se jedná o příslušníka zpravodajské letecké služby armády Spojených států, a nezmýlil se.

„Posad'te se a odpočiňte si,“ vyzval ho plukovník Bradfield poté, co se britský letec ohlásil v jeho kanceláři a předložil mu své doklady. Byl to muž kolem padesátky s pronikavým pohledem a žulově tvrdou tváří. „Očekával jsem vás. Co pro vás mohu udělat?“

„Mohl byste mi poskytnout nějaké informace o Sachalinu?“ zeptal se Američana Biggles.

„Moc toho nebude,“ svažtil tvář plukovník. „My se o to místo nijak zvlášť nezajímáme. Mám tu ale pár leteckých snímků, které si můžete prohlédnout. Nevím, zda vám k něčemu budou.“

„Určitě ano.“

„Která část ostrova vás zajímá nejvíc?“

„Jižní cíp. Řekněme jihovýchodní.“

„Okay.“ Důstojník zmizel ve vedlejší místnosti a vzápětí byl zpět se složkou. „Pokud nechcete, nemusíte mi odpovídat,“ řekl. „Máte na ostrově nějaký přesný záměr?“

„Mám úkol přistát a vyzvednout tamodtud jistého člověka.“

„Nedělejte takové vtipy,“ řekl plukovník, jeho tvář však náhle ztuhla. „Sověti jsou příšerně citliví.“

„To vím,“ řekl ztrápeně Biggles, „a není to vtip. Moje hlavní trápení se týká místa pro přistání.“

„To nebude nic jednoduchého.“

„Nepřu se s vámi, ale nějak to zvládnout musím.“

„S jakým typem letadla poletíte?“

„S obojživelníkem. Jsem schopen přistát na suché zemi, na vodě a dokonce i na ledě. Nevíte, jestli je Tatarský průliv pořád ještě zamrzlý?“

„Nemám poslední zprávy, ale stále by měl být. Posíláme tam průzkum pouze v případě, když je to nevyhnutelně nutné. Tady máte ty fotografie. Všechny jsou brány z pochopitelných důvodů z velké výšky.“

„Skvělá práce. Je jedna jako druhá,“ uznal Biggles, když si je letmo prohlédl. „Mohl byste mi půjčit zvětšovací sklo?“

„Jistě.“

„Vadilo by vám, kdybych si ty obrázky prostudoval trochu podrobněji?“

„Jen do toho. Času máte dost. Mám tu zatím dost práce, takže vás nebudu rušit.“

Biggles se dal do prohlížení a zabralo mu to téměř hodinu. Když byl hotov, měl v paměti uložen poměrně podrobný obraz úseku, který ho zřejmě bude zajímat. „Jak jsou ty fotografie staré?“ zajímal se ještě.

„Poslední série byla snímána asi před půl rokem.“

„Setkali se vaši piloti při těch průzkumných letech s útoky ze strany Sovětů?“

„Velice zřídka. Nestojíme o konflikt a neposkytujeme jim proto čas, aby na nás mohli zaútočit. Létáme nejvyšší možnou rychlostí ve výšce přes čtyřicet tisíc stop. I když náš stroj zpozorují, je zpátky na základně dříve, než by se k němu pronásledovatel dostal. To mi připomnělo, že jsme tam vlastně před nedávnem přišli o jeden stroj. Byl to stíhací Sabre. Vůbec nevíme, co se s ním mohlo stát. Nikdo o něm nic nehlásil. Možná, že měl pilot potíže s motorem, nebo se zmýlil v kurzu a došlo mu palivo. Nevíme. Možná, že musel nouzově přistát na moři, ale je tu také možnost, že přistál na Sachalinu. Když už tam budete, mohl byste se podívat po vraku.“

„Měl pilot padák?“

„Jistě.“

„Takže mohl seskočit?“

„Ovšem.“

„Jak se jmenoval?“

„Manton. Pat Manton.“

„Dobrá, Manton,“ kývl Biggles. „Budu tedy hledat i ztraceného Američana. Člověk nikdy neví. Mnohokrát vám děkuji, plukovníku.“

Pokud bych vám mohl být nějak prospěšný, dejte mi kdykoli vědět. Žiju v Londýně.“

„Třeba se tam někdy podívám,“ usmál se Bradfield.

„Přátelům vždy rád pomohu. A hodně štěstí. Budete ho u Rusů potřebovat.“

Biggles se vrátil k ostatním navýsost spokojen s výsledkem svého zkoumání, které mu umožnilo

rozhodnout o místě chystaného přistání. Oznamil svým druhům podstatné věci, které se dozvěděl, a dodal: „Na té straně, kde stojí věznice, jsou dva nebo tři zálivy, či spíše říční ústí, která by se nám mohla hodit. Protože přesně nevíme, jak vypadá povrch, bude to riskantní, nehledě na potíže, o které si řekneme, když poletíme s běžícími motory nízko nad zemí. Ještě veselejší bude hledání úkrytu pro letadlo, až ho posadíme. Ale tyhle problémy budeme řešit, až nastanou. Alespoň už mám představu o místě přistání.“

Otter nyní mířil přímo k vybrané oblasti. Nikdo z mužů nemluvil. Všichni věděli, že přistání, o němž Biggles hovořil, by bylo nebezpečné i za normálních okolností. Byli si vědomi, že když bude letoun poškozen, bude to pro ně osudové neštěstí. Zůstali by potom vězni ostrova bez jakékoli naděje na únik. Již tak dost chmurné vyhlídky by tím dostaly naprosto černou barvu.

Letoun burácel nad temnou mořskou vodní masou a nad nimi, tak silná již byla Gingerova zjitřená představivost, na ně nepřátelsky mrkaly hvězdy. Seděl nyní vedle Bigglese v pilotní kabině otteru. Jestlipak je už na ruské straně někdo pozoruje na monitoru radaru? Zatím tomu nic nenasvědčovalo a Ginger doufal, že se ani s žádným signálem vyzrazení nesetká. Neustále přemýšlel o tom, že by bylo nejlepší se vrátit, protože vše, co tady podnikají, riskují kvůli člověku, který je tolikrát uvedl do smrtelného nebezpečí. Jediné, co zrzka utěšovalo, byla skutečnost, že se právě nyní nemusí toho člověka obávat.

Zvuk motorů se o tóninu snížil. Biggles totiž ubral plyn a stroj klesal k něčemu, co zdáli připomínalo dlouhou nepravidelnou skvrnu černého inkoustu rozlitou

severně na obzoru. Pomalu, velmi pomalu, dostával obrysy skvrny pevnější tvary. Přibližovali se k Sachalinu. Ve výšce deseti tisíc stop přešel hluk motorů na pouhé bublání a levé křídlo otteru se sklonilo dolů. Začali ztrácet výšku mnohem rychleji.

Biggles nemluvil. Jeho pohled, kterým probodával temnotu před sebou, se upíral k zemi, která se k nim dost rychle přibližovala, a zrzek věděl, že velitel pátrá po říčním ústí, kterého si povšiml na leteckých snímcích. Pokud bude ústí přístupné přílivovým vlnám, a jestliže se jim podaří přistát právě za přílivu, mohli se dostat ke břehu, aniž by na sebe upozornili rachotem motorů. Právě tak se, podle Bigglesovy představy, mohli vyhnout tomu, aby je někdo předčasně zaslechl. Nedaleko ústí bylo při dolním toku řeky vidět několik roztroušených stavení. Byla vidět na amerických snímcích, ale pochopitelně se nedalo zjistit, zda jsou obývána, a pokud ano, pak kým.

Stav břehů říčního ústí byl další neznámou, ačkoli bylo na první pohled patrné, že k nim na mnoha místech těsně přiléhají okraje hustého lesa. Pokud by se ukázalo, že břehy tvoří mělká bahniska, na nichž by nemohli ukrýt letadlo, museli rychle pryč a hledat vhodnější místo. Nemohli zanechat letadlo střední velikosti na volném prostranství a doufat, že ho nikdo nezpozoruje. Tím by vyžadovali od osudu příliš velkou dávku shovívavosti. Naopak by jim vyhovovalo hodně členité pobřeží poseté mnoha útesy. Ze snímků pořizovaných kolmo z veliké výšky však nebylo možné tak podrobné údaje vyčíst. Otázku kam ukrýt letadlo museli prostě nechat na náhodě. „Na náhodu se budeme muset spoléhat zřejmě

velmi často,“ řekl při poslední poradě dost smutně Biggles.

Algy, sledující proudění větru, ohlásil, že vítr vane jen s nepatrnou silou.

Pět tisíc, čtyři tisíce, tři tisíce stop ukazoval výškoměr a stroj stále klesal rychlostí jenom o málo vyšší než byla rychlost pádová. Pilot tlumil hluk motorů na nejmenší možnou míru, jenže žádné letadlo nedokáže letět v naprosté tichosti. Vždy je slyšet vrčení motorů a hvízdání větru na povrchu a profilech křídel a kormidel.

Ve výšce tisíce stop se obrysy krajiny pod nimi zpřesnily, ale podrobnosti ještě nebyly patrné. Biggles seděl na své sedačce nehnutě a stále snižoval výšku letu a letoun se tiše přibližoval k pobřeží. Zrzkovi se říční ústí zdálo širší, nežli očekával, ačkoli, jak sám sebe přesvědčoval, to mohla způsobovat přílivová vlna. Pak prudce zamrkal. Všiml si, že směrem k ostrovu se ústí prudce zužuje.

Otter klouzal níž a níž, aniž by Biggles rozsvítil poziční světla.

Ginger si navlhl rty. Cítil napětí a uvědomoval si, že příští minuty mohou rozhodnout o jejich životech. Mohly docela snadno znamenat katastrofu, stejně snadno však mohly přinést vytoužené uklidnění. Tvrdošíjně sledoval vodní hladinu pod letadlem. Viděl jak se na ní odráží světlo hvězd, což znamenalo, že moře je zcela klidné. „Jsem pitomec,“ zamumlal pro sebe. „Co jiného čekám, když nevane skoro žádný vítr.“ Biggles s prudkým nadechnutím uvolnil řídicí páku, a za pár okamžiků dosedl otter na hladinu s prudkým plesknutím. Poprvé prudčeji, podruhé už lehce nadskočil a chvilku klouzal po hladině. Zastavil se zhruba šedesát yardů od

temného pruhu pobřeží. Pak Biggles vypnul zapalování, a kolem se rozhostilo ticho. Chladné, mrtvé a děsivé.

„Mrzí mne, že jsem s vámi tak praštil,“ omluvil se Biggles. „Doufám, že jsem nic nepoškodil. Málem jsem zapíchl příd' rovnou do vody. Byl bych přísahal, že máme ještě pár stop k dobru. Když je voda klidná, dá se výška těžko určit i za dne. Pokaždé, když jsem donucen k přistání za tmy mimo letiště, říkám si, že to dělám naposled. Jsem rád, že jsme celí a ne v podobě sekané. Klidně se vám přiznám, že při tomhle přistání si moje nervy užily.“

Do kokpitu vstrčil hlavu Bertie. „Moc pěkná prácička, starouši. Jen to trochu cuklo a monokl mi vypadl z oka do klína.“

„Můžeš být rád, že neleží na dně,“ ušklíbl se Biggles.

„Myslíš monokl nebo moje oko?“

„Obojí. Teď nafoukněte člun. Musíme se rychle podívat na břeh. Možná, že příliv donese stroj ke břehu, ale jestli ne, budeme ho tam muset odtáhnout. Snad najdeme místo, kam stroj schovat. Na vodu člun spustíte, teprve až vám řeknu. Bude lepší, když se nejprve ujistíme, že nás nikdo neslyšel přilétat. To se ostatně brzy dozvíme.“

Ginger následoval Bigglese nahoru na trup letounu, kde se oba postavili, naslouchali a bedlivě zkoumali pobřeží zrakem. V okolí se však nic nepohnulo a k jejich sluchu nedoletěl žádný zvuk, jako by přistáli na mrtvé planetě. Vládl tu lezavý chlad a vydechovaný vzduch se ihned měnil v páru. Několik minut čekali, naslouchali a hleděli do šera. Neobjevilo se nic, co by je mělo varovat.

„Dobrá,“ řekl konečně Biggles. „Dáme se do toho. Podíváme se, kam zamířit s letadlem.“

Spustili na hladinu gumový nafukovací člun, a začali pádlovat ke břehu, u něhož se nepravidelně vinul pás rákosí. Jeho stvoly byly vysoké dva až tři yardy a vyrůstaly přímo z pobřežní mělčiny. Měli to k nim blízko, stroj se houpal nedaleko břehu.

„Pokud dostaneme letadlo mezi rákosí, mohlo by se nám to docela hodit,“ pronesl Biggles s uspokojením v hlase.

Jen to dořekl, rozezněl se kolem nich tak divoký hluk, že zrzek, ačkoli okamžitě pochopil, oč jde, padl zpátky do člunu s vyděšeným výkřikem. Div nepřepadl přes okraj, zatímco se z rákosí zvedaly k obloze další a další husy, kachny či jiná čeládka z rodu vodních ptáků. Bylo jich tolik, že jejich křídla přitlumila měsíční svit.

Tlukot mávajících křídel se pomalu tišil.

„Pravidelné hnízdiště,“ řekl Biggles. „Kdyby si vzaly do hlavy, že odstartují ve chvíli, kdy jsem se pokoušel o přistání, mohlo to s námi dopadnout moc zle. S něčím takovým se prostě předem počítat nedá.“

„Fuj!“ vydechl Ginger. „Ty ale nadělaly rámus! Až mi naskočila husí kůže.“

„Musíme na ně stále pamatovat,“ řekl vážně Biggles. „Zítřka nebo možná ještě za noci se sem ti ptáci vrátí, a mohli by nám ještě pěkně zatopit. Musíme najít co nejlepší místo, kam by se dal stroj ukrýt. Zbývá nám nanejvýš hodina měsíčního světla.“

Pomalou pádlovali podél břehu, či spíše podél vnější hranice rákosí, které střežilo břeh jako vysoká chvějivá palisáda.

Podrobnou prohlídkou zjistili, že bariéra rákosí z nějakého neznámého důvodu netvoří rovnou čáru. Její vnější okraj se vlnil tak, že se šířka celého pásu pohybovala od sta yardů až po pouhý úzký proužek při břehu. Našli také místa, kde se rákosí u břehu sotva objevilo, a kde viděli, jak se v temné vodě ztrácejí kořeny velkých jedlí, které vroubily svah stoupající od řeky a jejichž husté šikmo skloněné větve se proplétaly tak hustě, že v matném světle vytvářely dojem mohutného rozsáhlého čedičového útesu. V pásu rákosí viděli i mezery, které odhalovaly vstup do labyrintu tajemných drobných tůňek.

„Jedna z nich by se nám mohla hodit,“ řekl tiše Biggles. „Bál jsem se, že si budeme muset cestu do rákosí prosekat. Tím bychom vytvořili uličku, které by si všiml každý, kdo popluje kolem. Pravděpodobně kolem nějaké lodě poplují. Ideální by bylo zmizet v rákosí tak, aby průchod, který vznikne, nebyl vidět ani z vody ani ze souše. Tady je takové vhodné místo. Chtěl bych tu nechat letadlo obrácené nosem k volné hladině pro případ, že bychom měli při odletu naspěch. Současně musí být natolik kryté rákosím, aby nebylo vidět ze člunů, které poplují k ústí řeky nebo budou řeku opouštět. Nechci ale, aby bylo toho rákosí moc. Určitě by to neprospělo vrtulím. Jestli to půjde, tak sem letadlo přitáhneme. Nehodlám znovu nahazovat motory.“

„Jak jsme daleko od věznice?“ zeptal se Ginger, když pádlovali nazpět k letadlu. „Jsi schopen to odhadnout?“

„Těžká otázka, ale hádám, že to není daleko. Vzdušnou čarou to bude asi tři až pět mil.“

Za chvíli přirazili s těžkopádným člunem k trupu letounu.

„Řeknu vám, kamarádi, že jsme měli nahnáno, když se vám povedlo zvednout ty zpropadené ptáky,“ uvítal je Bertie, když vstupovali do otteru. „Nejdřív se mi zdálo, že jste narazili na noclehárnu, kde odpočívá pár tisíc hrochů.“

„Hroši nelétají,“ zavrčel Biggles.

„Jemináčku, to je dobrá zpráva, starouši,“ smál se Bertie. „Ale vážně, jestli chápeš, co tím myslím.“

„Přestaň vtipkovat!“ okřikl ho Biggles. „Máme spoustu práce a pokud máme být hotovi do rozednění, nezbyvá nám mnoho času. Břeh lemují rákosiny. Jejich porost je velmi hustý a my do něj musíme schovat letadlo. Nechci startovat motory, takže je na nás, abychom tam letoun odtáhli. Kdyby to nešlo jinak, vezmeme si na břeh lano a vtáhneme stroj do rákosí odtamtud. A teď do toho.“

„Kdyby aspoň nebyla tak odporná zima,“ zamumlal Algy.

„Trocha pohybu tě jenom rozehřeje, a toho pohybu budeš mít za chvíli víc než dost,“ ujistil jej Biggles.

Bez velkých obtíží, ale za to pomalu, dovlékli letadlo kormidlem napřed k mezeře, kterou vybral Biggles. Vedla k nezarostlé tůni uprostřed rákosí. Nebylo jednoduché dostat tam stroj v poloze, kterou jejich velitel požadoval, ale po jisté námaze, se jim dílo zdařilo. Potom vytáhli nože a tůňku rozšířili. Posekaný rákos podávali zrzkovi stojícímu na trupu. Ten jej rozkládal na křídla a na trup tak, aby zamaskoval letadlo proti pohledům shora. Ze svého místa mohl ostatním oznámit, že mezi

letadlem a pobřežním lesem je vzdálenost zhruba padesáti yardů.

„Proč nezatáhneme stroj rákosím až k lesu, starouši?“ zeptal se Bigglese Bertie. „Měli bychom komfortní hotýlek přímo u nosu.“

„V rákosí by zůstala brázda viditelná ze vzduchu,“ řekl Biggles. „Nad pobřežím může létat sovětský hlídkový stroj. Nehledě na to chci mít blízko k otevřené hladině pro případ, že bychom museli nakvap zmizet. K cestě na břeh nám poslouží člun, který nezanechá tak viditelnou stopu.“

Rákos naházený na letadlo převázali na několika místech provazy, aby ho neodvál vítr, a do rozbřesku bylo dílo dokonáno k jejich úplné spokojenosti. Proti pohledu shora zamaskovali i člun, který nechali v pohotovosti nafouknutý při trupu letounu. Bigglesovi však dělali starost vodní ptáci, kteří se k ránu stahovali na bahnité plochy vzniklé po opadnutí přílivové vlny. Hledali na nich potravu.

„Ti opeřenci jsou pěkný neřád,“ prohlásil po chvíli podrážděně. „Když nastane potřeba odstartovat, zvednou se a budou se nám plést v cestě. Kdybychom se pokoušeli je plašit, může si toho zas někdo všimnout a bude se zajímat, co je polekalo. Řekl bych, že je to jejich pravidelné sídliště. Vidím mezi nimi i divoké husy. Pokud bychom se s takovým velkým ptákem srazili, nedopadne srážka dobře pro nikoho ze zúčastněných. Ale s tím nemůžeme nic dělat. Zatím se nám docela dařilo. Ted' pojd'me dovnitř trochu posnídat.“

„Půjdeme dnes na břeh?“ zeptal se Fritz.

„Možná,“ odpověděl Biggles. „Ted' bychom spíš měli sedět jako zařezaní a čekat, jestli se něco nezačne

dít. Brzy budeme vědět, jestli si našeho přiletu někdo všiml. Jestliže ano, pak někoho pošlou, aby to vyšetřil.“

Zatímco ostatní snídali a pili horkou kávou z velké termosky, držel vždy jeden z výpravy stráž.

Až téměř do deseti hodin vládlo všude kolem ticho, ale pak se prokázala moudrost Bigglesových předběžných opatření.

„Tamhle se blíží loď,“ oznámil Ginger. „Dvě lodi. Sjíždějí dolů po řece.“

Následovalo několik minut úzkosti, když dvě malé, nepříliš úhledně vyhlížející lodi veplouvaly do říčního ústí. Úleva přišla teprve ve chvíli, když posádky lodí vztyčily plachty, a oba čluny zamířily k otevřenému moři.

„Nehledají nás,“ prohlásil Biggles. „Řekl bych, že vyrážejí za rybolovem. Budou patřit k té osadě ležící po řece o něco výš. Ptáci si jich ani nevšimli, což znamená, že to pro ně není nic nového. Musíme zjistit, kdy se obvykle vracejí. Mohou připlout ještě i další, takže je třeba mít oči na stopkách. Nemyslím si, že by nás mohli objevit, pokud budeme v klidu. Pozornost upoutává až pohyb.“ Nad obzorem se vynořilo bledé, zamlžené slunce. Žádné teplo sice nepřineslo, ale postačilo alespoň k tomu, aby zaplašilo šedavou mlhu, která halila vysoké, lesem porostlé pohoří tvořící páteř celého ostrova.

KAPITOLA PÁTÁ

LESNÍ DRAMA

Po celé další dvě hodiny panovalo kolem ticho. Jedinou stopou života kromě divokého ptactva, které občas přelétalo z místa na místo, byly plachty dvou lodí, jejichž posádky rybařily na moři, daleko za ústím řeky.

„Myslím, že si už můžeme dovolit vyjít na břeh,“ řekl konečně Biggles. „Možná nám bude dost dlouho trvat, než protlačíme člun rákosím.“

V tom se nemýlil. Voda byla u břehu sice mělká, hloubka málokde přesáhla jeden yard, ale byla tak ledově studená, že se letci třásli zimou už při představě, že by se měli brodit. Museli se proto prodírat rákosím na člunu. Postup byl prostý. Dva muži na přední části člunu se chytali za rákosové stvolý a přitahovali se dopředu. Posledních pár metrů je přece jen přinutilo vstoupit do vody, či spíš do řídkého pobřežního bahna. Nebylo tam dost vody, aby člun proplul a tak ho museli ke břehu dotlačit.

Pod obrovskými jedlemi se svěšenými větvemi vládlo mrtvé ticho. Ani kroky vetřelců zde nepůsobily hluk, protože lesní půda byla pokrytá vysokou vrstvou spadaného jehličí, ze kterého vyrůstaly kypré polštáře drsného šedavého mechu. Stromy rostly tak blízko sebe, že jediným místem, odkud se dalo vyhlédnout poněkud dál, byla hranice rákosí, kde mezi břehem a lesní tišinou vznikla úzká nezarostlá mezera. Když se jí rozhlédli,

spatřili nedaleko vpravo hnědého medvěda, který se právě vykolébal z lesa. Také on si všiml nových sousedů, zkoumavě si je prohlédl a pak se loudal směrem od nich. Neprojevil sebemenší náznak nepřátelství.

„Nebude nás vyrušovat, pokud my nevyrušíme jeho,“ řekl tiše Biggles.

Zdálo se, že les nemá nikde konce. Z místa, kde stáli, neviděli nic, než temnou hradbu stromů. Také za vodou, na druhém břehu, to vypadalo stejně. Nikde neviděli ani stoupající kouř, který bývá nejčastějším průvodcem lidských sídel.

Jen málo krajů, které zrzek až dosud spatřil, vyhlíželo tak chmurně a bezútěšně, jako tato temná jednobarevná pustina. Zdálo se mu, že v ovzduší cítí beznaděj a smutek, jako by lidská bída, kterou si s ostrovem spojil, tu prostupovala jak zemi tak zdejší vzduch. Dokonce i jedlové větve visely ze stromů ochable, jako by se vzdaly naděje na další růst, nebo jako by se styděly za svoje okolí. Vrcholky kopců, dosud pokryté sněhem, se ostře rýsovaly na obzoru proti bázlživému slunci, a jako by se mračily na okolní svět s nasupenou pochmurností. Zrzkovi se zdálo, že odevšad na ně dýchá jakési nebezpečí, číhající a všudypřítomné.

Zkrátka a dobře vzhled ostrova přesně odpovídal pověsti, kterou u zrzka měl. Pověsti země, kde přežívá duch hrůz minulosti a kde se dá téměř nahmatat zoufalství vězňů, očekávajících smrt.

Bylo zřejmé, že ostatní to cítili podobně.

„V životě jsem neviděl depresivnější místo,“ řekl chmurně Algy.

„Excelentně řečeno!“ souhlasil Bertie. „Ať se propadnu, jestli nemáš pravdu. Ten odporný ostrov mi nahání husí kůže.“

„Jako by po nás koukaly s nechutí i ty stromy,“ pokračoval Algy. „Něco mi to připomíná...“

„Mně to připomíná náš Schwarzwald, ale tohle je ještě černější a smutnější,“ vložil se do hovoru Fritz.

„To je ono,“ vyhrkl Algy. „Vidím tu všude ty ponuré obrázky z německých pohádkových knížek.“

„Měl by přijít nějaký král a princezna,“ přidal se Ginger, jenž se pokusil přijít s veselejším tónem.

„Pochybují, že se s někým takovým setkáme. Spíš bych tady čekal nějaké lidožravé obludy,“ ušklíbl se Biggles, a zrzek si na jeho slova měl záhy vzpomenout.

„Tak už dost,“ řekl Algy. „Jdeme dál?“

„Nespěchej,“ přibrzdil ho Biggles.

Stáli dál uprostřed nehostinného lesa a dali se do probírání dalšího postupu, jak splnit úkol, pro který sem přijeli.

„Kde vůbec je ta ukrutná šatlava?“ zeptal se Bertie. „Rád bych se na ni podíval.“

„Všechno, co mi o vězení pověděl Raymond, byla žalostně stručná informace od nějakého polského uprchlíka, který mu tvrdil, že vězení viděl. Prý stojí na vyvýšeném místě, blízko řeky, nedaleko jejího ústí.“

„Poblíž těch domků, které jsi viděl na fotografiích plukovníka Bradfielda?“ zajímal se Ginger.

„Řekl bych, že o něco dál. Ta malá obydlí, jsou od sebe vzdálena vždy asi na míli, ale ten nejbližší nemůže být dál od pobřeží, než půldruhé míle. Na jednom ze snímků jsem viděl velkou budovu, ale nedalo se poznat, jestli je to vězení. Nevěděl to ani americký plukovník. Je

to však pravděpodobné, protože kolem stavby byla jen plochá pustina, jako by kolem ní vymýtili les.“

„Co takhle udělat průzkum, starouši?“ ozval se Bertie. „Něco jako první expertízu, víš? Počasí je slušné, aspoň si protáhneme svalstvo a přijdeme na jiné myšlenky.“

„Raději bych se tak brzy po našem příletu neukazoval,“ odpověděl Biggles.

„Když se budeme držet pod stromy, nikdo nás neuvidí.“

Fritz podporoval Bertieho návrh s velkým nadšením. Zřejmě toužil vyrazit po strýcově stopě co nejdřív a nemohl se dočkat, kdy už to začne. Biggles však váhal.

„Samozřejmě, že musíme prozkoumat okolí, ale dnes jsem chtěl po celý den sledovat, jestli se neobjeví náznaky, že nás někdo při příletu spatřil nebo zaslechl. Hluk motorů letadla a hlavně ten příšerný randál, který udělalo to hejno při vzletnutí, musel být slyšet hodně daleko.“

„Nechte mě jít samotného,“ navrhl Fritz. „Kdybych cestou na někoho narazil, dokážu se z toho nějak dostat, protože mluvím rusky. Mohl bych získat užitečné informace.“

„Zdá se mi to jako trochu nebezpečný způsob sběru informací,“ namítl Biggles.

„Možná je bezpečnější, než kdybychom šli všichni.“

„Tak už pojďte něco dělat,“ naléhal Ginger. „Když tu tak stojíme a nic neděláme, začíná se do mě dávat zima, a to mám na sobě zimní spodky.“

Po dalším přemlouvání nakonec Biggles svolil s vysláním Fritze a zrzka na předběžný průzkum. Neměli jít daleko a i v případě, že by cestou na nikoho nenarazili,

měli dojít nanejvýš k nejbližšímu z domků. Jejich cílem nemělo být nic víc, nežli zjištění, zda jsou obydleny. V případě, že zaznamenají jakékoli známky pohybu lidí, měli se okamžitě vrátit.

„Až se vrátíte, najdete nás v letadle,“ skončil s pokyny Biggles. „Pískněte na nás a my pro vás přijedeme s člunem. Budeme se po vás dívat. Mimochodem, Fritzi, máte u sebe nějakou zbraň pro případ, že byste se dostali do potíží?“

„Ano. Ginger mi půjčil pistoli.“

„V pořádku. Nestřílejte však, ledaže by šlo o život.“

„Rozumím.“

Ginger s Fritzem vykročili mezerou mezi okrajem hustého rákosí a jedlovým lesem. Brzy pochopili, že krácejí stezkou, kterou pravidelně chodila zvěř a někdy možná i lidé. Zrzek pátral po lidských stopách, ale žádné neviděl. To ovšem nemuselo znamenat, že tudy lidé nechodí, protože v místech, kde byla půda měkká a lidská bota by se v ní zřetelně otiskla, byla zem zcela rozdupaná. Daly se v ní rozeznat velké i menší jelení stopy a také něco, co stopař považoval za medvědí šlápoty. Mohly patřit mírumilovnému medvědu, jehož viděli u břehu. Pravidelně také nalézali na stezce místa, jimiž scházela lesní zvěř k vodě.

Vcelku bez potíží urazili asi jednu míli. Stezka pokračovala dál a bez jediného odbočení sledovala úroveň říční hladiny. Nikoho ani nezahledli a konečně se dostali do míst, kde se oba břehy řeky k sobě přiblížily. Znamenalo to jedinou věc. Dorazili ke korytu řeky, která se tady vlévala do moře.

Ginger se náhle zastavil a upřel zrak na místo, kde jim stezka mizela z očí. „Raději bychom neměli chodit dál,“ řekl.

„Možná, že za tou zatačkou něco uvidíme,“ namítl Fritz.

Zrzek pokrčil rameny a pomalu vykročil. Nedošel však ani k ohybu stezky, když ho zastavil ostrý zvuk. Prořal lesní ticho jako výstřel z pušky, ale nešlo o střelbu. Zrzek, který strávil jistý čas mezi kanadskými dřevorubci, si nemohl ten zvuk s něčím splést. Poznal, že to byl zvuk sekery, která dopadla na kmen stromu. Instinktivně ustoupil ze stezky do lesa, a rukou přitáhl Fritze za sebou.

„Někdo tam pracuje,“ zašeptal. „To byla sekera.“

Fritz kývl. „Měli bychom zjistit, kdo je to, a jakým směrem se pohybuje, abychom se s ním nesrazili.“

Ginger, jehož návrh nijak nenadchl, musel uznat, že má smysl, a tak se oba velice obezřetně vydali směrem, odkud teď zaznívaly slabší zvuky. Dřevorubec možná odsekával větve. Vzápětí zvuky utichly a hned poté muže spatřili. Stál předkloněn na úzké mytíně, a cosi kutil u padlého kmenu. Na zemi vedle něj ležela dvě malá huňatá zvířata, která Ginger považoval za vydry. Blízko pastí, kterou muž asi znovu prohledával, ležela ještě mrtvá liška. Těžkou sekeru měl již zasunutou za opasek.

Chlapík Gingera zaujal. Rukama hledal cosi na zemi, ale téměř každou vteřinu zvedl hlavu a na mžik se rozhlédl. Jeho opatrnost se dala srovnat s plachostí srnčí zvěře. Na první pohled bylo zřejmé, že jde o příslušníka nejchudšího stavu, což prozrazoval i jeho oděv. Byly to zablácené a potrhané zbytky kabátu vyspravené kusy kožešin a špatně vydělanou kůží. Kabát měl lovec stažen v pase širokým koženým opaskem, za kterým tkvěla sekera. Nebyl to žádný mladík. Jeho věk prozrazovaly

dlouhé neupravené šediny a pocuchané vousy. Vlasy a vous zahalovaly větší část jeho tváře, takže oba průzkumníci nemohli rozpoznat její rysy. Ginger odhadoval, že muži je asi šedesát let. Zdálo se však, že si dosud uchoval značnou mrštnost a obratnost. Neviděli u něj jinou zbraň kromě sekery.

Když se chlapík naposledy rozhlédl, přehodil si ulovená zvířata přes rameno, a odcházel.

„Lovec,“ vydechl Fritz, jakmile nabyl dojmu, že ho už neznámý nemůže zaslechnout.

„Ovšem, lovec kožešin,“ řekl Ginger. „Všiml sis těch krásných malých vyder?“

„To byli soboli.“

„Nesmysl. Soboli jsou strašně vzácní.“

„Velice vzácní, ale právě tady zřejmě žijí.“

„Když se tu potulují lovci, musíme být ještě opatrnější.“

„Dalo se to čekat.“

„Teď to máme potvrzeno,“ prohlásil vážně Ginger. „Mohou tu být také pasti na medvědy a nebylo by nic příjemného do některé si šlápnout. Myslíš, že je to jeden z vězňů?“

„Určitě ne. Pojďme se podívat, kam jde,“ navrhl Fritz. „Jestli přebývá někde poblíž, měli bychom o jeho chatě vědět.“

Pomalou postupovali za lovcem a zachovávali při tom nejvyšší opatrnost. Slyšeli jeho kroky a tiše se proplétali mezi jedlovými větvemi, které někde dosahovaly až na zem. Lovec mířil ke břehu, na kterém ležela primitivní loďka, dost neuměle vyrobená z kůry a tuleních kůží. Zrzek očekával, že ji muž spustí na vodu, jenomže se v tom zmýlil. Chlapík se otočil a vracel se do lesa.

Oba stopaři ho sledovali dál. Ještě chvíli se proplétali mezi stromy, a pak uviděli mýtinu. Vůně kouře z hořícího dřeva zesílila a konečně uviděli odkud pochází.

Na mýtině stála osamělá chýše, nebo spíše chatrč, postavená z jedlových větví obložených drny. Z otvoru ve střeše se kouřilo. Ginger si nedokázal představit nuznější a ubožejší lidský příbytek, nicméně se podle všeho zjevně jednalo o lovcovo obydlí. Když k němu muž dorazil, sklonil se k nízkému vstupnímu otvoru, zahrazenému širokým prknem, které se dalo se značnou nadsázkou nazvat dveřmi. Nevstoupil však, protože prkno se pohnulo a z chatrče vyšla uboze vyhlížející žena. Měla na sobě cáry, za které by se patrně styděl i mnohý strašák v zeli.

Žena se opřela o dveře a její vyhublé tělo roztrásl tak prudký záchvat kašle, až sebou Ginger škubl. Pak se kolem ní prosmýkl ven chlapec ve věku asi šesti let, a pokoušel se ji utišit.

Přes boční stěnu chatrče byla natažena medvědí kůže, která tam patrně měla vyschnout a na provaze zavěšeném na průčelí se sušilo asi šest polovin velkých ryb podobných lososu. Zrzek to nemohl pochopit, protože podle jeho názoru mohlo to všechno ve chladném vzduchu tajgy pouze navlhnout.

Fritz s Gingerem viděli celou scénu docela jasně, ačkoli se drželi v bezpečné vzdálenosti od chatrče. Zrzek byl s dosavadním výsledkem průzkumu spokojen, a vyzval svého společníka k návratu. Dalo se předpoldátat, že lovec již chatrč neopustí. Zvědavému Fritzovi se však nechtělo pryč a Ginger na něj musel energicky syknout.

Nakonec se ještě zdrželi, protože jim v odchodu zabránilo něco docela jiného než byla mladíková zvědavost. Na ubohém, ale vcelku klidném jevišti se náhle objevili noví herci.

Předzvěstí jejich příchodu byl dusot kopyt a z ohybu stezky se vyřítil divoký jezdec, kterého v těsném závěsu následovali dva další. Všichni měli na sobě vojenské stejnokroje, přičemž první jezdec, zřejmě důstojník, byl oblečen o něco lépe. Byl to nasupený nevysoký chlapík se širokou tváří stíněnou kulatou čepicí z jakési černé huňaté kožešiny. Svíral v ruce jezdecký bičík, a na jeho stehně se houpalo pouzdro s revolverem. Přes prsa měl zkříženy nábojové pásy.

„Kozáci,“ zašeptal Fritz.

Zjevení této trojice Gingera vyděsilo, protože ho napadlo, že může jít o hlídku pátrající po letadle. Vzápětí však zjistil, že vojáci mají jiný cíl. Prvním náznakem jejich úmyslů bylo chování lovcovy ženy, která se ve strachu přikrčila, když sesedali z koní. Velitel hlídky hodil otěže jednomu ze svých kumpánů a v následné vteřině se obrátil ke starému lovcovi a drsným hlasem cosi vyštěkl. Zrzek mu nerozuměl. Když však voják těžkou botou nakopl chlapce, jenž se k němu rozběhl, pochopil oč tu jde. Dítě se zapotácelo a těžce dopadlo na zem. Propuklo v pláč, kterému oba staří lidé mlčky a bezmocně přihlíželi.

Pobledlý Fritz se pohnul vpřed, ale Ginger ho zadržel.

„Ani se nehni,“ sykl ostře. „Byli bychom šílení, kdybychom se do toho vměšovali.“

Pokračování scény se dalo jen těžko pochopit. Po několik minut podroboval důstojník oba dospělé

obyvatele chatrče důkladnému výslechu. Na závěr se na hlavy vyslýchaných snesla sprška ran bičíkem, které velitel rozdával padni kam padni. Konečně znovu nasedl na koně. Jeden z jeho podřízených zdvihl oba mrtvé soboly, a všichni tři tryskem uháněli pryč. Muž se ženou za nimi s němým zoufalstvím hleděli, a pak přispěchali ke vzlykajícímu dítěti, které odvedli dovnitř.

Ginger se zhluboka nadechl. „Musím říci, že to bylo velice působivé představení,“ zamumlal. „Kdybych to neviděl, nevěřil bych tomu. Rozuměl jsi tomu, co říkal, Fritzi?“

„Neslyšel jsem sice všechno, ale i z toho mála jsem pochopil, že šlo o to, proč lovec ihned neodevzdal svůj úlovek.“

„Vždyť na to ani neměl čas.“

„To jim také říkal.“

„Mluvili rusky?“

„Ano.“

„To je ale příšerný život a ještě na tak příšerném místě. Pojd'! Vracíme se.“

„Počkej. Mám nápad.“

„Jaký?“

„Ti chudáci musí vojáky nenávidět.“

„Mají k tomu dost důvodů. A co s tím?“

„Mohli by nám být prospěšní.“

„Aby se jim pomstili?“

„Ano.“

„Vypadali, že jsou k smrti vystrašení. Jestli se jim ukážeme, podstupujeme velké nebezpečí.“

„Myslím, že to stojí za pokus. Pokud se rozhodnou mluvit, mohli by pro nás mít spoustu informací, které by nám mohly ušetřit hodně času a potíží.“

Zrzek se zatvářil pochybovačně.

„Dovol mi s nimi promluvit,“ naléhal Fritz. „Slíbím jim třeba nějaké jídlo. Vypadají, že by jím nepohrdli – rozhodně alespoň to dítě ne. Ten muž o věznici něco vědět musí. Nebudu mu pochopitelně vykládat, kolik nás tu je, ani jak jsme se sem dostali. Navíc je možné, že jestliže pravidelně používá tu stezku podél vody, a to je více než pravděpodobné, už o nás ví.“

Ginger po určitém zdráhání souhlasil. Nejvíc na něj zapůsobil mladíkův argument, že je lovec možná již objevil sám.

„Dobrá,“ řekl nakonec. „Půjdu s tebou.“

„Raději ne, dva lidé by je vyplašili. Zůstaň tady a dávej pozor, co se bude dít. Neukazuj se jim. Pokud mě zabije, uteč.“

„Budiž. Když to chceš riskovat...“

„Jdu do toho,“ řekl Fritz, a svižně vkročil na mýtinu.

Zrzek ustoupil o kousek hlouběji mezi stromy, usadil se k patě jednoho z nich, opřel se a sledoval vývoj událostí. Viděl, jak Fritz zaklepal, jak se otevřely dveře a mladík vstoupil. Dveřní prkno se za ním zavřelo.

Dveře se otevřely až za půl hodiny, a zevnitř ke Gingerově nevýslovné úlevě vyšel živý a zdravý Fritz. Bez zastávky prošel kolem stromu, za nímž se skrýval Ginger, a počkal na něj až v místě, odkud na ně z chatrče nemohlo být vidět.

„Považoval jsem za rozumnější, aby tě ti chudáci neviděli,“ vysvětlil. „Nemyslím si ale, že by na tom nějak moc záleželo. Z jejich strany se nemáme čeho bát.“

„Tak co ses dověděl?“

„Mnoho věcí. Mám ti to říci hned, nebo počkáš, až se vrátíme?“

„Jen povídej,“ naléhal Ginger. „Ale neměli bychom zůstat na stezce pro případ, že by tudy někdo šel. Pojďme si sednout do lesa. Zrovna tamhle vidím kmen, který je na to jako dělaný.“

Usadili se na kmeni padlého stromu, který vybral zrzek.

„Povídej!“

„Namluvili jsme toho hodně, ale zkusím to zkrátit,“ začal Fritz. „Ten muž i jeho manželka jsou Rusové. Jmenují se Ivan a Olga Miškovovi. On býval kdysi farmářem, který obhospodařoval hodně polí v okolí Vladivostoku. Jednoho prokletého dne před dvanácti léty poskytl přístřeší a jídlo nějakým japonským rybářům, které zanesla na ruský břeh bouře. Ztroskotali. Šlo o obyčejnou lidskou pomoc ze soucitu, ale jeho kvůli tomu obvinili z přechovávání nepřátel státu. Řekli mu, že skrýval ve svém domě zločince, kteří lovili tuleně patřící sovětskému státu. Miškov tvrdí, že pokud to byla pravda, on o tom nic nevěděl. Miškova i jeho ženu odsoudili k deseti letům vězení na Sachalinu.“

Ginger vykulil oči. „Za takovou maličkost deset let?“

„On prohlásil, že nakonec byli rádi, že nedostali trest smrti. Nádavkem je soud poslal do vyhnanství. Proto jsou teď tady. Tvrdí, že podobně jako on se na Sachalin dostala většina lidí. Skutečným smyslem toho postupu je prý zabránit lidem v návratu domů, kde by se mohli dožadovat svého majetku. Ten si rozebrali jiní.“

„Takže svůj trest si tu oba odpykali?“

„Ano.“

„V tom případě musí o věznici vědět všechno.“

„To také vědí. Když jejich trest vypršel, propustili je, ale nesměli opustit ostrov Sachalin. Byli vlastně z vězení vyhozeni, aby se na ostrově postarali sami o sebe. Postavili si tuto chatrč, aby v ní dožili, a potravu si získávají rybařením a lovem. Ten malý chlapec se jmenuje Miška a není jejich, ačkoli o tom neví. Jeho rodiče, kteří s ním žili v podobné chatrči o kus výš po řece, zemřeli, takže se o něj Miškovovi postarali.“

„A co měl znamenat ten zmatek s vojáky?“

„Ačkoli jsou Miškovovi na svobodě, nenechávají je místní úřady na pokoji. Vojáci z vězení sem občas přijedou, aby se přesvědčili, zda tu stále jsou. To samozřejmě neplatí pouze pro Miškovovy. Je tu řada dalších bývalých vězňů, kteří žijí v podobných podmínkách. To, co se stalo dnešního rána, nebylo podle Ivana ještě nic tak strašného – alespoň on to tak říká. Měl prý ještě štěstí. Chytil do pasti dva soboly, jejichž kožešina je velice ceněná.“

„A to nesmí?“

„Žádný zákon mu to nezakazuje. Bohužel se stalo to, co jsme viděli. Nečekaně přijel poručík Vostov a spatřil ulovená zvířata dřív, než je lovec stačil schovat. Věděl, že je Vostov bude chtít. Jakmile je viděl, sebral mu je. Je to hrozný člověk. Než se dostal sem, stíhali ho za krádeže a loupeže. Proto ho sem přeložili. Snad je to všechno k neuvěření, ale já Ivanovi věřím.“

„A vlada takové věci trpí?“ zeptal se nechápavě Ginger.

„Možná. Je ale pravděpodobné, že o těchto věcech v Moskvě nikdo neví. Je to strašně daleko. I Vladivostok je daleko. Miškovovi tvrdí, že si tu nikdo neodváží stěžovat

ze strachu, co by jim pak Vostov udělal. Miškov říká, že až jeho žena zemře, zabije Vostova sekerou.“

„A ona umírá?“

„Ano. Má pokročilou tuberkulózu, a mnoho života jí nezbývá. Jak by také mohlo, když žije už řadu let v těchto hrozných životních podmínkách. Zemře za několik dní. Po celou dobu, co jsem tam byl, kašlala.“

„Když zabije Vostova, oběsí ho.“

„Říká, že je mu lhostejné, co se stane, až bude žena mrtvá. Zatím musí žít, aby jí zajistil alespoň tu trochu potravy, kterou dokáže ulovit.“

„Hrůza,“ řekl Ginger. „Chudáci. Zdá se, že se ti povedlo rychle si získat Miškovovu důvěru. Jak jsi to dokázal?“

„Upřímně jsem mu přiznal, proč tu jsem.“

„Co jsi mu přesně řekl?“

„Podle mého přízvuku pochopitelně poznal, že nejsem Rus, takže jsem mu řekl pravdu. Že jsem Němec z Berlína, že můj strýc je politický vězeň v Onoru a já že jsem mu přišel pomoci k útěku. To on dokázal ocenit. Jakmile si uvědomil, že jeho nepřátelé jsou také mými nepřáteli, šlo to už hladce. Pochopil, že musím být co nejopatrnější a dokonce mě k obezřetnosti sám vyzýval. Řekl, že mi pomůže, jak to jenom bude možné.“

„Jsi si jist, že tě nezradí?“

Fritz kývl. „Naprosto. On nezradí. Když jsem viděl výraz v jeho očích při hovoru o Vostovovi, stačilo mi to. Myslím, že jsem si nikdy nedokázal představit kolik nenávisti může být v člověku. Pokud v něm zůstal nějaký cit, pak je to láska a soucit k ženě a strašlivá touha po pomstě.“

„Cestu do věznice samozřejmě zná.“

„Jistě. To mi připomíná, že mi říkal o pověstech, které se před nedávnem rozšířily po ostrově. Prý tam drží nějakého Američana. Miškov neznal jeho jméno ani žádné podrobnosti. Ty zvěsti patrně unikly mezi lidi proto, že většina vězňů chodí na práci ven – do lesa nebo do lomu.“

„Do lomu? Do jakého lomu?“

„Není to skutečný lom, je to povrchové ložisko uhlí.“

„Neříkal jsi nic o našem letadle ani o zbytku skupiny?“

„Ne. Napadlo mě, že to může počkat, než bude Biggles věděl, co víme my.“

„Dobře,“ klepl zrzek Fritze po rameni. „Udělal jsi kus práce a mám pocit, že jsi trochu dospělejší. Měli bychom se vrátit a říci o tom ostatním.“

Za stálého opatrného rozhlížení a občasných zastávek, určených k sledování zvuků v okolním lese, se vraceli stezkou zpátky k moři a letadlu.

KAPITOLA ŠESTÁ

PODIVNÝ SPOJENEC

O půl hodiny později se Ginger s Fritzem posadili do sedaček v letounu a vyprávěli ostatním o svém podivuhodném zážitku. Jejich společníci jim naslouchali s takovým zájmem, že dokud neskončili, nikdo je nepřerušil ani slovem. Teprve pak se ozval Biggles.

„Skvělá práce,“ řekl uznale. „Může však přinést dvojí výsledek. Takový kontakt může znamenat štěstí stejně jako smůlu. Zatím je předčasné odhadovat, co se z něj vyvine.“

„Proč smůlu?“ vyhrkl Ginger.

„Jestliže ten zoufalý Miškov ztratí nervy a dopustí se nějaké nepředloženosti, bude se to tady za chvíli hemžit vojáky nebo strážnými z věznice. Kromě toho – pokud některá z hlídek jezdí do těchto míst za denního světla, pak nemáme mnoho naděje, že by si vojáci z koňského hřbetu nevšimli nové brázdy v rákosí mezi břehem a letadlem. Nedá se tomu zabránit. Vždycky když chceme na ostrov, zanecháme stopy.“

„Ale hlídky se nemusí dostat až sem,“ řekl Fritz. „Neptal jsem se sice Miškova, jestli střeží také tuhle pobřežní oblast, protože mne to nenapadlo, ale on sám se zmínil, že právě jeho chatrč stojí nejbliž k mořskému břehu. Hlídky prý jezdí jen k ní.“

„Myslíte, že Miškov míní vážně to, co říká o zabití důstojníka potom, až jeho žena zemře?“

„Určitě. Je si také vědom toho, že když zabije Vostova, podepíše si tím rozsudek smrti.“

„A jeho žena je skutečně tak vážně nemocná?“

„Když jsem tam byl, měla hrozný záchvat kašle. Nejsem lékař, ale bude na tom opravdu velmi špatně. Je mi jí líto, ale každý další záchvat může být jejím posledním.“

„Co by se s tím dalo dělat?“ řekl Algy a s obavami pohlédl na Bigglese. „Řekl bych, že jsme si nevybrali nejlepší místo pro základnu.“

Biggles se na okamžik zamyslel. „Myslím, že bychom se s Mškovem měli znovu sejít. Co nejdřív! Také se musíme ujistit, zda po naší stezce pravidelně nejedí hlídka. Říkáte, že jste na ní nenašli stopy koňských kopyt, takže by to mohlo být v pořádku. Myslím si navíc, že Miškov bude vědět o všem, co se v okolí šustne, takže pro nás může mít důležité zprávy. Tedy alespoň v případě, když se nám podaří získat ho na svou stranu.“

„Spojí se s každým, kdo chystá něco proti jeho nepřítelům,“ řekl Fritz s plným přesvědčením. „Já takové lidi znám. Je jediná věc, kterou ještě neztratil. Jeho vlastní život. A po tom, co všechno prožil, na něm nijak zvlášť nelpí.“

„Jste mladý, Fritz. Na znalost lidí ve vašem věku bych mnoho nevsázel,“ pousmál se Biggles. „Ale můžete mít pravdu. Půjdete se mnou jako tlumočník?“

„Samozřejmě. Navrhuji vyrazit hned, protože není pravděpodobné, že by se u něj hlídka zastavila dnes ještě jednou.“

„Vezměte pro tu ženu něco k jídlu – nějaké kondenzované mléko, med a takové ty věci,“ navrhl Ginger.

„To by mohlo být nebezpečné,“ odpověděl Biggles. „Kdyby hlídka objevila prázdnou plechovku s anglickou nálepkou, mohl by se tady strhnout náramný poprask.“

„Tak ho upozorněte, aby obaly hned zahrabal.“

„Nejlepší bude, když pro něj dojdu a přivedu ho sem,“ nabídl se mladík. „Jsem si jistý, že se nemusíme bát jeho zrady. Když člověk nenávidí tak silně, jako Miškov nenávidí Vostova, dá do toho celé srdce.“

„Nebudeme ho sem vodit,“ rozhodl Biggles. „Bude nejlepší, když se za ním vydám já. Dáme si rychle něco k jídlu a vyrazíme. Půjde se mnou Fritz. Ostatní by mohli ještě něco podniknout s maskováním letounu, a pokusit se trochu zakrýt brázdu v rákosí. Mimochodem, Fritz,“ pokračoval, zatímco pozoroval, jak se obě rybářské bárky vracejí zpět na řeku, „jak chytá Miškov ryby?“

„Říkal mi, že si vyrobil loďku. Viděli jsme ji a je to opravdu ubohé plavidlo,“ odvětil Fritz. „Určitě se s ní neodváží za rybami moc daleko od břehu. Ty, které potřebuje, naloví tady, aniž by musel opustit ústí řeky.“

„Já bych do jeho člunku nevlezl,“ dodal Ginger.

Poté, co rychle pojedli, nastoupili Biggles s Fritzem do člunu a zrzek je zavezl na břeh.

„Neměli bychom být pryč déle, než dvě hodiny,“ slíbil Biggles, když opouštěli břeh a zamířili stezkou k Rusovu obydlí.

Ginger se vrátil do letadla, kde se s Algym a Bertiem dali do práce, kterou jim velitel přidělil. Neustále přitom sledovali jak ústí řeky, tak pobřežní stezku. Při práci jim odpoledne uběhlo rychle, a než se nadáli, všimli si, že se

slunce sklání k horám a světla ubývá. Vracel se nepříjemný chlad, neboť přes den slunce přece jen trochu ohřálo vzduch.

„Jsou pryč už přes dvě hodiny,“ prohlásil Ginger, když si utíral ruce ručníkem poté, co si z nich spláchl bláto. „Doufám, že se tam nestalo nic mimořádného. Šéf předpokládal, že se vrátí nejpozději za dvě hodiny.“

Přes tu poznámku necítil zatím zrzek žádné obavy o osud dvojice, a nestrachovali se ani další dva letci. Věděli, že při výpravě, na kterou se ti dva vydali, se musí vždy s nějakým zpožděním počítat. Když se však Biggles s Fritzem neukázali ani po další hodině, kdy se začínalo smrákat, dívali se už na věc jinýma očima.

„Něco neproběhlo tak, jak Biggles předpokládal, jinak by dávno byli zpátky,“ řekl Ginger a mračil se při tom.

Jeho úsudek byl sice opožděný, ale správný. Malé výpravě se nepodařilo postupovat podle předpokládaného programu, přestože oba muži dorazili k osamělé chatrči na lesní mýtině bez sebemenších překážek a potíží.

Muž a mladík tiše došli nad chatrč a stanuli ve stínu temných jedlí, obklopujících mýtinu. Biggles si chtěl nejdříve obhlédnout místo, které neznal. Dveře chatrče byly zavřené, v dohledu nebyla živá duše a ani jediný zvuk nerušil hluboké ticho, které v okolí vládlo.

„Mám hloupý pocit, že se tam něco stalo,“ zamumlal.

„Všichni jsou uvnitř,“ řekl Fritz, ale jeho hlas nezněl příliš přesvědčivě.

„Podíváme se tam,“ rozhodl Biggles. „Tady bychom mohli trčet dlouho, a nic bychom nezjistili.“

Pomalou a opatrně se přibližovali a v okolí se nepohnulo vůbec nic. Konečně se Biggles dostal k jedinému malému okénku, které chatrč měla a po chvíli naslouchání tam zkusil nahlédnout. Vnitřek chatrče byl však tak temný, že nic neviděl. Přistoupil ke dveřím a zaklepal. Nikdo se neozval. Zkusil to znovu a výsledek byl stejný. Vyměnil si s Fritzem pohled a zvedl jednoduchou petlici. Přitáhl dvevní prkno a spatřil vnitřek obydlí, vyhlížející přesně tak, jak očekával. Jediná místnost, v níž chudičká rodina žije, stravuje se a spí...

A také umírá...

Jediný pohled mu stačil ke zjištění, že dorazili na místo pozdě, tragédie malé rodiny končila. Na dřevěné pryčně u protější stěny ležela žena s rukama zkříženými na prsou. Byla mrtvá. Na podlaze vedle lůžka seděl malý chlapec s usazenou tváří. Miškov tu nikde nebyl.

„Zeptejte se chlapce, kde má otce,“ vyzval Biggles Fritze.

Mladík se tichým hlasem dítěte zeptal.

Hošík neodpovídal. Vypadal vyděšeně, odvracel hlavu, a nakonec se znovu rozvzlykal.

„Tohle je zpropadená práce,“ řekl Biggles, tlumící s přemáháním hlas. „Není mi jasné, co tady budeme platní. Ženě už nepomůžeme, dítěti také ne a jestliže se Mškov vydal splnit svoji pohrůžku, uděláme nejlíp, když se odtud co nejrychleji vypaříme.“

Fritz se znovu pokusil zeptat hošíka, kam odešel jeho otec, a jestli si s sebou vzal sekeru. Opět nedostal odpověď.

„Nemá to smysl,“ zavrtěl hlavou Biggles. „Co budeme dělat?“

„Měli bychom ještě chvíli počkat, zda se Miškov vrátí. Pokud nepříjde, nemůžeme udělat nic jiného, než odejít. Nevěřím, že by se ten člověk vydal ven jen tak pro nic za nic, protože v tom případě by tu nenechal dítě. Neměli bychom ale zůstat uvnitř. Kdyby někdo přišel, budeme v pasti.“

Opustili chatrč a stáhli se na předchozí stanoviště mezi kmeny jedlí, odkud pozorovali, co se bude dít.

Asi o hodinu později byla jejich trpělivost odměněna. Na mýtině se objevil Miškov, který rázně krácel k chatrči. V ruce nesl rýč, u opasku se mu pohupovala sekera. Fritz se mu ukázal a muž k němu zamířil. Když se na něj Biggles pozorně zahleděl, tváří mu projel záchvěv soucitu. Obličej bývalého trestance byl strnulý, bledý a bezvýrazný. Oči byly očima muže, z jehož duše vyprchal veškerý cit a naděje.

„Vaše žena zemřela,“ řekl neohrabaně Fritz, který nevěděl, jak začít hovor.

„Ano, má žena je mrtvá,“ odpověděl Miškov podivně nezúčastněným tónem.

„Vy jste hledal Vostova?“

„Ještě ne. Měl jsem ještě něco na práci. Musel jsem si půjčit rýč, abych mohl pohřbít manželku, a požádal jsem jednu vdovu, jestli by se nepostarala o dítě. Teď ho k ní odvedu.“ Miškov se podíval na Bigglese. „Kdo je ten muž?“

„Přítel.“

„Tak.“

„Co uděláte, až odvedete dítě?“ zeptal se Fritz, který průběžně tlumočil Bigglesovi průběh rozhovoru.

„Počkám tady, až přijede poručík Vostov. Pak ho zabiju, vypálím svůj dům do základů a zmizím v lese.“

Miškov hovořil naprosto bezvýrazným hlasem. Stejně by mohl hovořit o zabití mouchy.

„Dokážete v lese přežít?“

„Znám jednu jeskyni. Byla jeho.“ Miškov ukázal na medvědí kůži nataženou na stěně chýše. „Teď to bude můj domov, dokud nezemřu. Tam mě nikdo nenajde.“

„Řekněte mu, že bych s ním rád mluvil, pokud bude souhlasit,“ požádal Biggles Fritze.

Fritz položil Rusovi otázku a odpověděl veliteli: „Musíte prý nejdřív počkat, než odvede to dítě ke vdově. Pak se vrátí.“

Biggles přikývl.

Miškov vstoupil do chatrče a vzápětí se znovu objevil venku. Vedl za ruku chlapce.

Biggles, rozhodnutý počkat, se posadil na pařez, vytáhl cigaretu a zapálil si ji. „Mám pocit, že se mi to všechno jenom zdá,“ řekl. „Je pro mne těžké uvěřit, že se ještě někde na světě může najít taková lidská bída. Jak si lidé mohou něco takového navzájem dělat? Podle Rusovy řeči bych řekl, že v mládí dosáhl docela slušného vzdělání.“

„Také si to myslím. Oba teď vidíme, co s ním udělaly zákony a zlozvyky zdejší společnosti. Můj strýc by dopadl stejně, kdyby tu zůstal. Jsem si jist, že se mnou budete souhlasit, když řeknu, že ať už proti vám podnikal cokoli, tohle si nezaslouží.“

„To si nezaslouží asi nikdo,“ souhlasil Biggles. „Z toho Rusa je zlomený člověk, který se těší jen na vlastní smrt.“

Na Miškovův návrat čekali téměř hodinu. Když se pak Rus objevil, zamířil přímo k nim. Stále nedával najevo žádné stopy pohnutí.

„Jsem vám k službám,“ řekl bezbarvým hlasem a mladík jeho slova přetlumočil.

„Povím vám, proč jsme tady,“ začal Biggles. „Pak mi můžete říci, jestli jste nám ochoten pomoci.“

Mluvili spolu sice prostřednictvím Fritze, avšak jeho tlumočení bylo natolik plynulé, že jejich rozhovor přes třetí osobu nijak neztrácel spád.

„Nemáme žádnou loď,“ pokračoval Biggles. „Přiletěli jsme sem letadlem, které jsme schovali v rákosí v ústí řeky. Využívají místní lidé stezku, která vede mezi rákosím a lesem? Zajímají mne hlavně strážní hlídky.“

„S výjimkou mimořádných okolností, kdy tam projde lovec nebo rybář, ji využívám jen já,“ zněla odpověď. „Vojenské hlídky nemají důvod chodit dál, než je můj dům. Až odtud ale zmizím a zabiju toho dáblova syna Vostova, budou mne hledat všude.“

„Vostov má s sebou ozbrojený doprovod?“

„Zabiju je všechny. Až se nevrátí do věznice, začnou po nich pátrat. Těla uložím tak, aby je nebylo snadné najít.“

Biggles úkosem pohlédl na Rusa. „Opravdu jste rozhodnut Vostova zabít?“

„Jistě. Udělal mně ze života peklo a ostatním také. Má na rukou příliš mnoho krve. Teď bude jeho krev na mých.“

„Když ho zabijete, zabijí oni vás.“

„Nejdřív mne budou muset chytit, a já jsem v lese stejně doma, jako vlci a medvědi. A i když mě chytí, proč bych měl ještě žít? Ztratil jsem v jeden den ženu i toho chlapce, který mi byl synem. Všechno, co mi zůstalo, když jsem se sem dostal, byla moje žena. Teď je mrtvá kvůli tomu, jak s ní zacházeli. To volá po odplatě.“

Biggles se zhluboka nadechl. „Dokážu pochopit, co cítíte. Nemohl byste ale ze Sachalinu zmizet?“

„Netoužím po tom. Té naděje jsem se už dávno vzdal. Můj život má jediný smysl. Už jsem vám to řekl.“

„Mají pro vás smysl peníze?“

„Ne. Už jsem vám to řekl.“

Biggles pokračoval a co nejstručněji vysvětloval Rusovi smysl svého poslání na ostrově. „Když jste ve věznici strávil tak dlouhý čas, dokázal byste odhadnout, ve které části mohou držet nového vězně? Jmenuje se von Stalhein. Našla by se možnost, jak se s ním setkat?“

„Je možné setkat se s vězni. To jméno jsem ale nikdy neslyšel.“

„Jak byste ho potom mohl najít?“

„Když půjdou věžňové do práce. Každý z nich, pokud je schopen chůze, musí pracovat. Buď na pile v lese, nebo při těžbě uhlí.“

„Je snazší dostat se k věžňům venku na pracovišti, nebo ve věznici?“

„Do vězení by bylo moc těžké proniknout. V jejích zdech přebývá skoro stejný počet vojáků, jako věžňů.“

„Při práci venku jsou věžňové určitě hlídáni.“

„Neustále. Vojáci mají pušky nabitě ostrými a střílí po každém, kdo se pokusí o útěk. Za celou dobu, co jsem tom byl, utekl jen jediný muž. Byl tak unaven životem, že se rozhodl utéci v naději, že ho zastřelí a jeho trápení tím rychle skončí. Vypálili po něm spoustu střel, ale nezasáhli ho. Vypadalo to jako zázrak. Unikl do hor. Nevím, co se s ním pak stalo. Do vězení se už nikdy nevrátil. Také jiní mluvili o tom, že uprchnou, ale nikdo už nenašel odvahu. Dokázal to jen ten sebevrah.“

„Jaké jsou podmínky ve věznici? Kolik je tam celkem vězňů?“

„Podmínky? Neptejte se. A počet vězňů se mění podle toho, kolik jich zemře a kolik přijde nových. Obvykle je jich kolem stovky. V oddělené části jsou také ženy. Starají se o vaření a úklid.“

„Jak je postaráno o muže?“

„Kromě samoty přebývají všichni ve velkých společných celách po deseti lidech, kde pohromadě spí a jedí. Všechny cely jsou stejné, dlouhé a úzké. Na jednom konci jsou dveře, na druhém okno s pevnou ocelovou mříží, které vede na velký středový dvůr. Celou věznici obklopuje vysoká a široká zeď. Po jejím ochozu chodí ve dne v noci stráž. Za ní leží příkop. Není příliš široký, ale je plný bahna. Jeden z vězňů v záchvatu šílenství vyběhl po schodech nahoru na ochoz a skočil dolů. Zmizel v bahně a už se nevynořil. Vlastně to byl taky sebevrah. Přes příkop vede jediný most, který vychází od brány. Tu neustále stráží šest strážných.“

Zamračený Biggles pohlédl na Fritze. „To nezní nijak dobře, ale dalo se to čekat. Vězení, z něhož by lidé, kteří tu jsou drženi, mohli snadno uniknout, by nemělo smysl. Fritzi, zeptejte se ho, jak se jmenuje správce.“

Fritz přetlumočil otázku.

„Myslíte velitel?“ řekl Rus. „Plukovník Kerenin.“

„Co je to za člověka?“

„Je to přesně ten hlupák, hodící se na místo, kde se služební postup řídí stupněm velitelské surovosti. Je to věčně opilý hulvát bez špetky slitování. Pokud má vůbec výčitky svědomí, zbaví se jich tak, že do sebe naleje spoustu vodky. Vybíjí si svou zuřivost na každém, kdo mu přijde pod ruku, a to platí i pro jeho vojáky. Když má

normální náladu, mlátí kolem sebe plochou stranou šavle, bez které neopustí ani byt ani kancelář. Když se necítí dobře, pak se chová mnohem hůř a je schopen zabít.“

„Divím se, že ho ještě někdo neodrovnal,“ zavrčel Biggles k Fritzovi. „Zeptej se Miškovy, jestli by nás mohl odvést na místo, odkud uvidíme vězně při práci. Než něco podnikneme, musíme vědět, kde je váš strýc a co dělá.“

Fritz položil Miškovovi otázku a přeložil odpověď: „Ano, může nás zavést k pracovišti vězňů, ale musí to být brzy, protože až zabije Vostova, vydá se do té horské jeskyně.“

„Kdy by to bylo nejvhodnější?“

„Nejvhodnější doba k pozorování vězňů u uhlí je úsvit. Pracují tam každý den. Může nás prý zavést na místo v lese, odkud uvidíme procházet vězně, aniž bychom byli sami zpozorováni. Říká, že tam občas sám zajde a počítá, kolik zbylo naživu z těch, které znal, když byl jedním z nich.“

„Jak je to daleko? Myslím tím, jak dlouho by nám trvalo na tu vyhlídku dojít?“

„Půl hodiny.“

„A co se tu sejít zítra před svítáním?“

„Ano. Říká, že na nás bude čekat,“ odpověděl Fritz poté, co Rusovi položil velitelovu otázku.

„Je možné, že by nás spatřili lidé, kteří žijí v těch dalších chatrčích kolem řeky?“

Fritz po krátkém rozhovoru s Miškovým řekl: „Pokud máte záměry poškodit vězňů, nemusíte se jich bát. Všichni vojáky nenávidí. Úkryt by vám však neposkytli ze strachu před trestem. Za pomoc věžňovi na útěku je tu jediný trest. Zastřelení. Ale lidé vás nezládají.“

„Můžeme Miškovovi nějak pomoci? Mohli bychom mu donést nějaké potraviny, pokud by se postaral, aby z nich nikdo nic nenašel.“

„Říká, že už dávno neochutnal čaj a cukr,“ přeložil Rusovu odpověď mladík.

„Dostane je. A jestli chce, tak i nějaké suchary.“

„Jediné pečivo, které tu za dlouhá léta mohl jíst, byl černý žitný chléb.“

„Dobrá. Až ráno přijdeme, přineseme mu to.“

„Pomůže mu to prý přežít v úkrytu, až zabije toho důstojníka,“ řekl Fritz. „Jediné čeho má dost, jsou sušené ryby. Nabízí nám, jestli nějaké nechceme?“

„Poděkujte mu,“ usmál se Biggles. „Bude nejlepší, když půjdeme. Řekněte mu, že jsme ráno zpátky.“

Rozloučili se a pak se oba letci vydali na zpáteční cestu po břehu. Když se naposledy ohlédl, viděli Rusa, jak se pomalu vrací do chatrče.

„Divný, velmi divný člověk,“ poznamenal Biggles.

„Neznáte je,“ odpověděl Fritz. „Řekl bych, že je zcela typický. Poznal jsem několik Rusů ve východní části Berlína. Oni neuvažují jako my. Jsou jiní. Třeba smrti se vůbec nebojí. Řekl bych, že to z nich udělaly tvrdé podmínky, v nichž žijí.“

„To ovlivní každého,“ potvrdil Biggles. „Ale setkání s Miškovem nám nemusí přinést jen užitek,“ pokračoval zamyšleně, zatímco se v houstnoucím šeru vraceli stezkou. „Dosud se nám kontakt s ním vyplácí, ale jestli zabije Vostova v době než odletíme, rozpoutá tím štvanici, která nesmírně ztíží náš úkol. Nepředpokládám však, že by mělo smysl přesvědčovat ho, aby Vostova nezabíjel. Úkladná vražda se přitom nedá ničím ospravedlnit.“

„On by vás neposlechl,“ prohlásil Fritz. „Zabití Vostova není pro něj vraždou v tom smyslu, jak ji chápete vy. On to bere jako zcela přiměřené jednání a sám sebe by pokládal za zbabělce, kdyby se jí nedopustil. Považuje zabití důstojníka za svou povinnost. Vždyť jste už sám musel pochopit, že smrt muže, kterého nenávidí, je pro něj jediným a posledním životním cílem. Kdyby ho nezabil, zbývá mu jen sebevražda.“

„Docela zralé uvažování,“ zamrkal Biggles a pohlédl na mladíka. „Tak mi ještě vysvětlete, proč chce užít něco tak nespolehlivého, jako je sekera?“

„Protože jinou zbraň nemá.“

„To je pravda,“ ušklíbl se Biggles. „Neuvědomil jsem si to. No, když nám nabídl pomoc, nebudeme mu házet klacky pod nohy. My tu vraždu soudit nebudeme.“

Když se dostali k letadlu, vládla již tma a jejich přátelé se o osud zatoulané dvojice zcela nepokrytě strachovali vzhledem k dlouhé době jejich nepřítomnosti.

Biggles jim vyprávěl o tragické události v chatrči a také o cenných zprávách, které získali od nešťastného Rusa.

KAPITOLA SEDMÁ

ZA HRANICE MOŽNOSTÍ

Hvězdy začínaly blednout, když se Biggles, Ginger a Fritz vydali druhého dne na cestu za Rusem Ivanem Miškovem. Nešli nalehko, neboť mu nesli potraviny. Zrzek, který je vybíral, jejich zásoby v letadle nešetřil.

Blížil se rozbřesk.

Biggles chtěl původně vzít s sebou pouze Fritze, ale Ginger na něj neodbytně naléhal a přesvědčoval ho, jak by bylo moudré, kdyby měl s sebou dalšího společníka, který by mohl v případě nečekané překážky posloužit jako spojka mezi průzkumníky a zbylými členy výpravy v letounu. Biggles nakonec zrzkovým důvodům podlehl.

Vyrazili tedy všichni tři. Nespěchali. Tiše kráčeli při břehu řeky a východní obloha se vyjasňovala. Po jejich levici, nad západem, bylo nebe dosud tak temné, že tam rozeznávali pouze obrysy hor. Vzduch byl mrazivý, ale vítr na štěstí nevál.

Miškova našli na mýtině. Tiše stál v ranním pološeru s nezbytnou sekerou u pasu. Měl sepnuté ruce a ani se nepohnul. Před ním byl čerstvě navršený rov, označený hrubě tesaným dřevěným křížem. Rus se modlil. Došli k němu, avšak po nějakou chvíli se nedal rušit. Konečně poklekl u hrobu své ženy, několikrát se pokřížoval, vstal a obrátil se k příchozím.

„Jsem k vašim službám,“ řekl.

„Tady jsou potraviny,“ pokynul Fritz. „Schovejte je někam.“

Rus zamumlal slova díky a odnesl balíčky na okraj lesa, kde je uložil a obratně zakryl spadlými jedlovými větvemi. Pak zdvihl varovně ukazovák, a jako první vykročil do lesa téměř rovnoběžně s údolím řeky proti proudu. Cestu, po které se vydal, zjevně dobře znal. Přestože je vedl dost křivolace mezi stromy, ani na chvíli neztrácel jistotu.

Asi po dvaceti minutách došli na místo, kde letci ucítili kouř z hořícího dřeva. Miškov je vedl dál, až uviděli, odkud kouř vychází. Přeci nimi stálo další nuzné obydlí podobné tomu, které obýval jejich průvodce. Opatrně obešli stavení a o něco později minuli další dvě chatrče. Po chvíli zjistili, že se přiblížili velmi těsně k řece. Její ústí již nechali za sebou, a postupovali stále výš proti proudu. Koryto tu nebylo širší než třicet yardů a břehy byly převážně zarostlé rákosím, mezi nímž prosvítala mechem obrostlá skaliska. Rozednilo se. Nezdálo se, že by tu řeka byla hluboká, s výjimkou několika zlověstně vyhlížejících tůní. Občas bylo vidět i kamenité dno. Na těch mělkých místech proudila voda velice svižně. V zákratech říčního koryta byly břehy

podemleté jarními přívaly vod, kdy se průtok jistě znásobil roztálým sněhem na horním toku.

Konečně odbočili od řeky a vystupovali stále výš hustým jedlovým lesem, který se zdál být nekonečný. Narazili na několik březových hájků. Půda se zde vlnila víc a víc, a brázdilo ji několik úzkých, ledem vroubených potoků, které mířily k řece. Když došli k vrcholu hřebene, Miškov se zastavil a mírně se příkrčil. Neřekl ani slovo, a ukázal napřaženou paží směrem, kde se ostatním naskytl obrázek, který nevyžadoval komentář.

Vpředu pod nimi, ve vzdálenosti ne větší než půl míle, stála na holém plochem návrší bez stromů, pochmurná šedivá kamenná budova. Stavba vyhlížela už na první pohled velice bytelně a odolně a nebylo pochyb, k čemu slouží. Byla to věznice Onor. Přímo proti pozorovatelům se rýsovala zavřená dvojkrídla brána, jediný vstup do budovy. Od ní pak vedly paprskovitě cesty jako dráty v kole. Některé mířily přímo k okraji lesa, kde změř čerstvých větví prozrazovala, že tam jsou káceny stromy. Jedna z cest byla širší než ostatní, protože ji zřejmě používalo nejvíc lidí. Končila dost blízko pod jejich stanovištěm u skupiny dřevěných staveb, kolem nichž byly navrženy hranice dříví. Byla to pila, o které hovořil Miškov. Druhá často užívaná široká cesta vedla úhlopříčně mírným svahem, kde mizela za hřebenem porostlým křovisky. Při pohledu na věznici a její okolí zrzka napadlo, že by jen obtížně hledal na ostrově ponuřejší pohled.

Biggles ukázal na širokou cestu mizející za kopcem a zašeptal Fritzovi: „Zeptejte se, kam vede ta cesta.“

Mladík kývl, zeptal se a vzápětí dumočil odpověď: „K uhelnému dolu a k železnici.“

„K železnici?“ užasle zamrkal Biggles. „Nic takového bych tady nečekal.“

Fritz po krátkém hovoru s Miškovém vysvětlil: „Je to jen krátká úzkorozchodná trať, po které občas přijíždějí malé vagóny, které odvázejí uhlí a dřevo tam, kam je třeba.“

Mškov je vedl dál a držel se úzkostlivě v lese, protože dávno vládl jasný den. Kráčel s jistotou, podle níž bylo zřejmé, že je v těchto místech jako doma. Na chvíli se jim ztratila věznice z dohledu, když se však přiblížili nad řeku, ukázala se jim šedá budova z jiné strany.

Zatím jim nebyl jasný důvod, proč je Miškov zavedl právě na toto místo, ale brzy to pochopili. Široká cesta vedoucí k uhelnému lomu obkroužila nízký pahorek a pak mírně klesala téměř k úrovni řeky. Dál sledovala řečiště na opačném břehu ve vzdálenosti snad jen třiceti yardů od místa, na které letce Rus zavedl. Potom se dosti ostře stáčela k pracovišti. To ovšem nebylo vše, čeho si tu průzkumníci všimli. Jejich pozornost upoutala změt balvanů, která patrně vznikla následkem sesuvu svahu. Vzhledem ke spoustě křovin a mladých stromků, vyrůstajících mezi kameny, představovaly skály ideální pozorovatelnou pro sledování stezky. Rus pokynul rukou, aby letcům naznačil, že je sem zavedl právě proto. Přesunuli se tedy ke skalám a ukryli se v nich tak, aby je nebylo možné zpozorovat. Pak nezbyvalo, než čekat.

„Zeptejte se ho, kde se dá nejsnáze překročit řeka, protože se zdá, že ji dříve nebo později budeme muset zdolat,“ požádal Fritze Biggles.

„Brod je přímo před námi,“ tlumočil mladík. „Něco níž po proudu je prý dokonce stará dřevěná lávka. Když

jsme sem přicházeli, neviděli jsme ji, protože jsme šli oklikou lesem.“

Miškov se obrátil k mladíkovi a tichým hlasem mu vysvětloval další podrobnosti.

„Říká, že můj strýc možná nebude těžít uhlí v lomu,“ tlumočil Fritz. „Může být na pile. Jestliže ho však posílají za prací do lomu, odtud ho uvidíme. Musíme prý ještě počkat, ale nebude to trvat dlouho. Teď je právě čas, kdy tudy trestanci procházejí.“

Rus to zde znal skutečně dobře. Netrvalo déle než dvě minuty a jeho slova se naplnila. Na hřebeni pahorku se vynořily první postavy smutného průvodu lidských trosek. Blížily se sem směrem od věznice a bylo snadné odlišit zubožené vězně od strážců, kteří je obklopovali. Všichni měli uniformy. Strážci byli oblečeni v tmavě šedých vojenských pracovních úborech, trestanci potom v ošuntělých žlutočerně pruhovaných hadrech, které je činily zdaleka nápadnými. Tenhle vosí stejnokroj byl vybrán především proto, aby byli jejich nositelé snadno rozeznatelní v případě útěku. Věžňové kráčeli ve dvojstupu a někteří z nich si nesli pracovní nástroje. Ginger je spočítal, a došel k číslu dvacet devět mužů. Dvanáct strážců bylo ozbrojeno puškami a dva z nich měli navíc biče, kterými čas od času práskali, jako by poháněli dobytek.

„Kdo jsou ti věžňové?“ zašeptal Biggles.

„Většina z nich patří mezi obyčejné kriminální zločince,“ přetlumočil mladík. Biggles kývl.

Když se smutný průvod přiblížil k místu, kde se pozorovatelé usadili, všichni z nich zmlkli. Také vězni kráčeli mlčky a jediným zvukem byl dusot jejich nohou v blátě cesty a občasné prásknutí biče.

Gingerovi, jenž se na průvod pozorně díval skalní rozsedlinou, připadalo téměř nemožné rozpoznat mezi postavami trestanců von Stalheina. Jednak nevěděl, zda mezi nimi vůbec je, ale horší bylo, že nebyl schopen rozeznat jednoho vězně od druhého. Všichni měli stejné oděvy a byli si navzájem nesmírně podobní. Měli špinavé dlouhé vlasy sahající až k ramenům a tváře zarostlé vousy. Mnozí z nich měli dlouhý neupravený plnovous, který spolu s rozcuchanými vlasy zahaloval téměř celý obličej. Když po nich Ginger přejížděl pohledem, zdálo se mu nemožné, že by na zevnějšek tak dbalý pruský důstojník jako von Stalhein připustil, aby vypadal podobně. Už už docházel zrzek k závěru, že Stalheina nenajde, když si všiml muže, který pokulhával. Uvědomil si, že i von Stalhein mírně kulhal následkem starého zranění. Upřel na chlapíka pohled a pomyšlení, že by ta špinavá lidská troska byla mužem, po kterém pátrají, mu vyrazila dech. Jistou podobu však přece jen odhalil. Ten kulhající muž byl totiž jediným z davu, který kráčel vzpřímeně.

Potvrzení, že jde skutečně o von Stalheina, se zrzkovi dostalo způsobem stejně dramatickým, jako nečekaným.

Právě, když se k němu zástup zajatců přiblížil natolik, že je bylo možné i slyšet, zazněl mezi nimi hlas, který anglicky se zjevným americkým přízvukem pronesl: „Teď nebo nikdy. Už toho mám dost.“

„Nebud'te blázen,“ odpověděl mu jiný hlas, v němž Ginger nemohl přeslechnout příkrý a úsečný způsob mluvy, kterým mluvil jen jeden člověk na světě – von Stalhein. Zrzek vytřeštil zrak a poznal, že ta slova pronesl kulhající muž!

Události, které následovaly, Gingerem natolik otřásl, že neměl čas zajímat se o to, kdo je první z mužů. Co však mínil svou poznámkou, bylo rázem jasné. Jeden ze strážných s bičem přeběhl podél zástupu a zastavil se u vyrušujících mužů. Rozeřval se na ně zrzkovi nesrozumitelným jazykem, patrně je okřikoval, aby drželi zobák. Aby dodal svým slovům důrazu, rozmáchl se a uštědřil prvnímu z nich surovou ránu bičem přes záda. Reakce napadeného, který nesl přes rameno lopatu, byla naprosto odlišná od toho, co by se dalo v jeho situaci očekávat. Muž se překvapivě čile otočil k útočníkovi a lopatou, která jako by v tu chvíli v jeho rukách nevážila víc než vycházková hůlka, jej veškerou silou udeřil do hlavy. Ještě dřív než strážný dopadl k zemi, odhodil vězeň lopatu a vyrazil k řece. Protože velmi dobře věděl, co bude následovat, neprchal přímým směrem, nýbrž kličkoval jako vyplašený králík. Ostatní strážní se chopili pušek a třesky výstřely. Chladným ranním vzduchem zahvízdaly kulky a ty z nich, které se odrazily od skal, protivně kvílely nad cestou.

Uprchlík však unikal, hnal se dál. Přestože nebylo jednoduché ho zasáhnout, sprška střel byla tak hustá, že se zdál být nesmrtelný. Rychle dosáhl břehu řeky, která měla v těchto místech kamenité dno, neboť tudy procházel brod. Buď o něm musel prcháající chlapík vědět, nebo ho na poslední chvíli upozoroval. Plavat se tam nedalo a tak se brodil mělčinou a rozstříkoval kolem sebe vodní tříšť. Náhle zavrával, a zrzek, v němž se zatajil dech, byl v té chvíli přesvědčen, že ho někdo ze strážců zasáhl. Mýlil se. V následující chvíli byl uprchlík opět pevně na nohou a uháněl k druhému břehu. Moudře zamířil šikmo dolů po proudu a nepokoušel se prorazit

proti němu. Tím zbavil starostí i fascinované pozorovatele, protože se tak stále vzdaloval od skal, za kterými se krčili. Když dosáhl protějšího břehu, vyběhl nahoru jako kamzík, dvakrát nebo třikrát se překulil po zemi, vyskočil a zmizel v lese. Nad ním vyštípovaly další kulky z pušek třísky ze stromů.

„Nebesa!“ vydechl Biggles. „Doufám, že se mu to opravdu podaří. Zaslouží si to. Nikdy jsem neviděl větší vypětí. Teď se nikdo ani nehněte!“

Většina vězňů stála, jako by je něco přibilo do země, neboť asi věděli, že podezřelý pohyb by jim přinesl okamžitou smrt. Strážci proklínali a ječeli. Jeden z ubožáků však vycítil příležitost a pokusil se také o útěk. Neměl štěstí a ani dost důvtipu. Rozběhl se k řece, ale utíkal rovně a kulka ho srazila k zemi dřív, než urazil dvacet metrů. Jeho nešťastný pokus ještě zvětšil všeobecný zmatek. Strážní nahnali zbytek vězňů do sevřené skupiny a drželi je v šachu namířenými puškami. Muži kteří měli biče, jimi začali práskat vězňům nad hlavami jako by šlo o stádo ovcí. Důstojník, který stráží velel, řádl jako nepřítel a pak vyslal jednoho z mužů zpátky do věznice. Čtyři další vyrazili přes brod na druhou stranu řeky po stopách uprchlíka. Podle zrzka však měli jen malou naději na jeho dopadení, pokud ovšem nebyl muž raněn.

Skupinka průzkumníků dřepěla bez hnutí ukryta mezi skalisky a hleděla na vězně s mrazením v zádech. Nyní, když je strážní namačkali do beztvareho lidského chumáče, nedokázal by už nikdo odlišit von Stalheina od ostatních.

Ve věznici začal ponuře vyzvánět zvon, což bylo patrně znamením o útěku nebezpečného lotra a

varováním před dalšími pokusy o útěk. Za krátkou chvíli se na cestě objevila první skupina ozbrojených vojáků následovaná druhou a třetí. Oddíly se rozdělily a zamířily k lesu, aby našly uprchlíka.

„Pokud na nás narazí, musíme si prostřílet cestu k letadlu,“ řekl tiše Biggles Gingerovi. „Nechci se tu po zbytek života hrabat v uhlí a kácet stromy.“

Strážný vyslaný do věznice, se vrátil, a zřejmě přinesl nové rozkazy. Váhání skončilo a velící důstojník se hned po převzetí jeho hlášení rozeřval. Jeho muži znovu seřadili vězně do zástupu a pokračovali s nimi v pochodu k lomu. Strážný, který dostal ránu lopatou, se pomalu s obvázanou hlavou vydal ke věznici. Na místě zůstal jen mrtvý vězeň, který ležel tam, kde ho dostihla kulka.

Fritz se dotkl Bigglesovy paže: „Miškov říká, že je nejvyšší čas vyrazit,“ řekl.

„Taky si myslím,“ odvětil Biggles.

„On říká, že nás dovede zpátky oklikou tak, abychom nenarazili na vojáky.“

„Skvělý nápad.“

Rus vykročil tak svižně, že ostatním trvalo dost dlouho, než mu přizpůsobili krok. Kráčel ostrým tempem téměř celou míli, dokud nebyli dostatečně vzdáleni od místa, kde došlo k incidentu. Potom konečně zmínil tempo, avšak přísně dbal na to, aby nevycházeli ze skrytu stromů na volná prostranství.

„Zjistili jsme, co jsme potřebovali,“ řekl Biggles, když mezi nimi a pásmem, kde hrozilo nebezpečí, byla již taková vzdálenost, že mohli volně dýchat.

„Byl tam můj strýc,“ řekl smutně pobledlý Fritz. „Viděl jsem ho a slyšel jak hovoří. Jeho hlas jsem rozeznal dobře. Musíme ho zachránit.“

„Potřebujeme čas,“ odpověděl Biggles. „Tohle nebyl ten pravý okamžik, ačkoli mohl být, kdybychom věděli, k čemu dojde. Kdo však mohl předvídat takový vývoj?“

„Ten člověk, kterému se povedlo utéci, mluvil jako Američan,“ ozval se Ginger.

„Jako by právě utekl ze San Quentinu,“ souhlasil Biggles. „Dost by mne zajímalo, zda to nebyl vojenský pilot Pat Menton, o kterém mi vyprávěl plukovník Bradfield. Nemá však smysl, pokoušet se teď dohadovat o jeho totožnosti. Mohu jen zopakovat, že jsem ještě neviděl tak zoufalý pokus o útěk. Viděli jsme, čeho je člověk schopen, když se odhodlá vsadit všechno na jednu kartu. Ten muž si zasloužil, aby se mu útěk podařil. Nestydím se přiznat, že ve mně stydla krev, když jsem viděl, jak uhání ke skalám, kde jsme se skrývali, a tím k nám vede celou smečku pronásledovatelů. Jsem rád, že se mu podařilo uniknout, ačkoli nám tím může způsobit potíže, kdyby se pátrací jednotky vydaly dolů po řece k jejímu ústí. Mohly by objevit letadlo. Kromě toho bude obtížný i pouhý pohyb po lese, pokud se v něm budou hemžit vojáci.“

Opět nastalo ticho, a chvíli nato dosáhla skupina orientačního bodu. Dva překřížené padlé stromy prozradily Gingerovi i Fritzovi, že jsou v těsné blízkosti Miškovova obydlí.

V tu chvíli se Rus zastavil a řekl ostatním Fritzovými ústy, že dál půjde sám, aby se přesvědčil, zda je cesta volná a nehrozí na ní nebezpečí. Při pátrání po uprchlíkovi prohledají vojáci každou stezku, vysvětlil.

Prohlídka se prý nevyhne ani jeho obydlí, a protože někteří vojáci určitě vyrazili na koních a mohli sem jet přímo, nebylo by divu, kdyby již dorazili k chatrči.

Biggles, který by ze všeho nejraději byl již v letadle, nemohl proti té úvaze nic namítat. Zůstali proto stát na místě, zatímco neunavitelný Miškov se vydal mezi stromy dále, aniž by nadělal víc hluku, než mihotavý stín jedlové větve.

„Byl bych moc rád, kdyby se nám podařilo najít toho Američana, ať je to kdokoli,“ řekl tiše Biggles. „Mohl by nám prozradit, ve které části věznice drží von Stalheina. Beru v úvahu i to, co soudí Miškov, že nejvhodnějším místem k navázání kontaktu bude pracoviště v lese. Měl v tom pravdu. Když ten Američan řekl ‚ted’ nebo nikdy’, věděl, kde má alespoň trochu naděje na únik. Musel také vědět, že někdo jeho angličtině porozumí, což znamená, že už před tím se Stalheinem mluvil. V těchto místech bude vězeň mluvící anglicky značnou vzácností. Řekl bych, že každopádně uvažoval o útěku, ale když ho ten hulvát uhodil, ztratil nervy a srazil ho k zemi lopatou.“

Pak už musel pryč. Neměl co ztratit, protože by ho s největší pravděpodobností odstřelili na místě za útok na strážného.“

„Zdá se, že máme jen nepatrnou možnost dostat se do vězení, nebo dostat někoho tam odtud,“ odvětil malomyslně Ginger. „Deset mužů v jedné cele, to je už samo o sobě problém. Chci tím říci, že nemůžeme osvobodit jednoho, a ostatní tam nechat. Zmizet budou chtít všichni, a celá tlupa by nás na útěku pořádně zdržela.“

„I na to jsem myslel,“ řekl Biggles. „Právě proto se snažím vymyslet, jak se dostat do styku s von Stalheimem, zatímco bude venku. Pokud by došlo k hromadnému útěku celé skupiny, která by se rozptýlila po lese, přineslo by nám to i výhodu. Strážní by pak dostali mnohem náročnější úkol, než je pronásledování jen jediného muže.“

Umlkl a všichni zbystřili pozornost, neboť odněkud zpředu zazněl pronikavý výkřik, který ztichl právě tak náhle, jako začal.

„A co teď?“ zabručel Biggles. „Spolu s Miškovem je u chatrče ještě někdo další. Náš Rus může mít potíže. Bude lepší, když se tam dojdeme podívat.“

Nečekal na odpověď a vydal se opatrnými kroky k mýtině. Ostatní ho následovali.

KAPITOLA OSMÁ

ŠTĚSTÍ V NEŠTĚSTÍ

V dohledu se záhy objevila mýtiny s Miškovovou chatrčí a novým hrobem uprostřed. Rusa spatřili stát před chatou a s ním stál na mýtince další muž, oblečený do žlutočerného trestaneckého úboru. Čelo měl zbrázděné krvácející jizvou. Oba dva chlapíci divoce gestikulovali, jako by se pokoušeli dohovorit znakovou řečí. Na zemi opodál ležel statný muž v uniformě vězeňské stráže a vedle něj ležela puška. Voják se nehýbal.

„Tak takhle je to,“ řekl Biggles chraptivě a vykročil vpřed. Při pohledu na muže na zemi ho trochu cynicky napadlo, že tu bude brzy potřeba kopat nový hrob...

„Vy mne hledáte?“ oslovil ho uprchlík.

„Ne, ale jsem docela rád, že jsme se tu setkali,“ řekl Biggles. „Jste ten, koho jsme dnes ráno viděli prchat?“

„Utekl jsem. Vy jste to viděli?“

„Ano. Byl to velkolepý kousek.“

„Díky.“

Biggles ukázal na ležící tělo. „Kdo to udělal?“

„On,“ ukázal vězeň na Rusa, „ale skoro mu to závidím.“

„Je mrtvý?“

„Řekl bych, že mrtvější už ani být nemůže.“

„Neměli bychom tu tak postávat pro případ, že by sem dorazili další,“ řekl Biggles a zamířil do lesa. Všichni ho následovali.

„Nejdříve bych chtěl vědět,“ obrátil se Biggles k vězni, „jestli jste Američan?“

„Jo.“

„Nejmenujete se náhodou Manton?“

„Jistě. To jsem já. Jak to víte?“

„V Japonsku jsme se dověděli, že vaše letadlo zmizelo beze stop. Na velitelství předpokládají, že jste nouzově přistál na Sachalinu, ale nemohli sem za vámi pochopitelně nikoho poslat. Plukovník Bradfield, jeden z vašich zpravodajských důstojníků, nás požádal, abychom se po vás mrkli.“

„Jste správní hoši. Vysadil mi motor. Spadl jsem do moře dost daleko od hranic teritoriálních vod, jenže mě z moře vyzvedl rudý hlídkový člun. Vyslechli mě a dopravili sem. Všechno šlo jako na drátkách. Neměli sice

právo mě zadržet, ale označili mě za špióna, a viděli jste sami, jak se mnou naložili.

„Ale vy nemluvíte jako Američan.“

„To také nejsem. Jsme Britové. Lowenhardt je Němec.“

„V mé skupině byl také jeden Němec. Řekl jsem mu, že se chystám utéci. Podle něj jsem musel zešílet. Tvrdil, že se o nic takového ani nemám pokoušet.“

„Jmenoval se von Stalhein?“

„Ano. To je on. Vidím, že tu jste jako doma. Co tu vlastně děláte vy?“

„Než se k tomu dostaneme, řekněte mi, k čemu tu došlo.“

„Utíkal jsem k pobřeží, abych se poohlédl po nějakém plavidle. Napadlo mě, že kdyby se mi povedlo zmocnit se nějaké lodičky, mohl bych doplout až do Japonska. Není to zase tak daleko. Viděl jsem shora, jak je Sachalin blízko k ostrovu Hokkaidó. Pospíchal jsem, abych našel člun dřív, než je začnou střežit. Jenže všechny, co jsem viděl, kotvily na opačném břehu, a voda je tu na plavání moc studená. Na téhle mýtině jsem nikdy nebyl, a když jsem objevil stavení, napadlo mě vypůjčit si něco, čím bych zakryl vězeňské hadry. Nezdálo se, že je někdo nablízku, tak jsem vešel dovnitř. Než jsem měl čas něco podniknout, uslyšel jsem někoho přicházet. Vyšel jsem ven v domněnání, že je to majitel stavení, ale místo něj jsem uviděl strážného. Praštil mě puškou a mlátil mě tak dlouho, až jsem nedokázal ani přemýšlet, natož se bránit. Byl jsem docela v koncích, když se tu objevil tenhle chlapík. Ležel jsem na zemi blízko K.O. Ten skunk ze stráže mě mlátil s takovým zaujetím, že si ani nevšiml jeho příchodu. Vlastně jsem

měl štěstí, že to byl takový sadista. Myslím, že ani netušil, odkud přišla rána. Stačila mu jedna pořádná sekerkou. Kdo je ten sekerník? Znáte ho? Já té jeho hatmatilce nerozumím.“

„Je to Rus, bývalý vězeň. Žije v téhle chatrči.“

„Vy tedy máte odvahu, když věříte Rusovi.“

„Proč?“

„Sám jste řekl, kam patří.“

„A co z toho? Jestli se nemýlím, tak vám zachránil život. Nemám nic proti Rusům jen proto, že jsou Rusové a vy byste měl tomuhle muži poděkovat. Mezi přátele nepočítám ty, co tu vládnou. Tenhle Rus má pádnější důvody je nenávidět, než my všichni dohromady.“

„V tom budete mít nejspíš pravdu,“ uznal Manton.
„Toho strážného natřel opravdu s chutí.“

„To mě nepřekvapuje,“ řekl Biggles.

„Rozhodně dost riskoval, když mi pomohl, že?“

„Zdá se, že s rizikem počítá. Nejraději by pobil všechny vojáky. Kromě toho, že sám strávil ve zdejší věznici deset let, zemřela mu tu včera žena. Tam to je její hrob. Obviňuje z její smrti všechny věznitele a strážného zabil docela rozmyslně.“

„Takže to pro něj bylo potěšením?“ zeptal se Manton. „Vlastně proč ne? Mám podobný pocit.“

Miškov něco řekl Fritzovi, který jeho slova přeložil. „Říká, že Američanovi pomohl, protože si myslí, že by nám mohl být užitečný. Pokud prý už jeho samotného nebudeme potřebovat, zapálí svůj dům a odejde do jeskyně v lese.“

„A co ten mrtvý?“

„Říká, že se o něj postará. Máme prý raději jít, protože sem mohou přijít další vojáci.“

Biggles pohlédl na Mantona. „Pro vás bude nejlepší, když půjdete s námi,“ usmál se. „Miškov je schopen v medvědí jeskyni přežít, ale vy byste tam dlouho nevydržel. Také pochybuji, že byste o to stál.“

„V medvědí jeskyni?“ otrásl se Američan. „To myslíte vážně? Kam míříte vy? Někam mezi mrože?“

„Máme tu letadlo. Je ukryté v rákosí.“

„Letadlo? Konečně dobrá zpráva!“

„V tomhle oděvu jste ale maličko nápadný. Doufám, že nám s tím pomůže Miškov. Fritz, zeptejte se, jestli nemá nějaké náhradní šaty. Hodí se cokoli.“

Fritz se obrátil k Rusovi a vzápětí odpověděl: „Nemá jiné šaty, než ty, co má na sobě. Může mu dát staré sešité kožešiny.“

„Lepší než nic,“ řekl Biggles. „Chce si nechat pušku, která patřila strážnému.“

„Je samozřejmě jeho. Ukořistil ji sám a má na ni právo.“

Fritz to řekl Rusovi, který zvedl pušku a odnesl ji do chatrče. Vrátil se s něčím, co vypadalo na první pohled jako stará silně opelichaná kožešinová předložka. Při bližším ohledání zjistili, že jde o několik vlčích kožešin slátaných dohromady tak, že vznikl jakýsi plášť. Rus podal nevábny předmět Mantonovi, který si ho přehodil přes ramena. Přehoz byl velký, ale tím lépe posloužil účelu, jímž bylo spíše maskování nežli zahřátí.

„A teď pryč,“ rozhodl Biggles. „Fritzi, poděkujte za nás všechny Miškovovi za pomoc. Řekněte mu, že nám moc pomohl a také, že se mu rádi odvděčíme. Dokud tu zůstaneme, může mít oč si řekne. Zhruba ví, kde máme letadlo, takže pokud bude potřebovat jídlo, stačí, aby přišel a dal o sobě vědět.“

Biggles vykročil. Miškov za nimi hleděl a jeho vráskami rozrytá tvář byla jako z kamene.

„Daleko nepůjde,“ předvídal Fritz. „Když se jednou rozhodl zabít Vostova, tak to také udělá. Ptal jsem se ho, jestli je ta další vražda skutečně nezbytná a on mi řekl ,tohle je Sachalin!’ Znělo to jako nějaké zaklínadlo.“

„Zřejmě tím chtěl říci, že na ostrově je zabití jedinou metodou, jak vyrovnat účet,“ odpověděl Biggles.

Gingerovi se stále ještě nevrátila do obličeje barva. „Na tom Rusovi je něco tak chladnokrevného, až mi z něj naskakuje husí kůže,“ řekl. „Mám jistotu, že pro něj vražda vůbec nic neznamená. Zabití toho strážného mu připadá asi stejně významné, jako kdyby zaplácl komára.“

„Netvař se, jak bys ho mohl a chtěl soudit,“ zavrčel Biggles. „Kdybys strávil deset let v tom strašidelném hradě, jemuž říkají Onor, asi bys to prožíval stejně jako on. Souhlasím s tím, že když se mu podařilo zabít jednoho z lidí, kteří z něj udělali to, čím je, necítí nic než uspokojení. Stačí se mu podívat do očí, aby člověk poznal, že nemyslí na nic než na pomstu. Utrpení mu vyhnalo z hlavy všechno kromě nenávisti. Ta zůstala. Pro nic jiného nechce žít. Měli bychom mít na paměti, že kdyby nás tu chytili, dopadli bychom úplně stejně. Pospěšte si! Je skoro jisté, že když se ten strážný nevrátí do věznice, propukne tam další poprask.“

„Docela jistě,“ potvrdil Manton. „Ale co tu tedy děláte vy? Víte vůbec, jak snadno můžete přijít o krk!“

„Teď už ano,“ kývl Biggles. „Přiletěli jsme, abychom se pokusili zachránit z vězení von Stalheina.“

„Nějaký váš přítel?“

„To zrovna ne,“ ušklíbl se Biggles. „Většinou jsme byli v přesně opačném vztahu.“

„To je pro mě záhada. Nerozumím tomu.“

„Bylo by divné, kdybyste rozuměl.“

„Často jsem slyšel, že Britové jsou divní brouci.“

„U nás tohle mnozí tvrdí o Američanech,“ odpověděl se slabým úsměvem Biggles. „Víc se dozvíte v letadle.“

„Jestli chcete skutečně osvobodit von Stalheina, kamaráde, pak vám řeknu jen to, že jste si vzali opravdu velké sousto,“ svraštil čelo Manton.

„Chcete říci, že je to nemožné?“

„To netvrdím, ale rozhodně to bude strašně těžké. Můj útek vám navíc úkol rozhodně neulehčil. Co se týká mne, budou si myslet, že strážného, kterého zabil Miškov, jsem oddělal já. Ne, že by mi na tom nějak zvlášť záleželo. Kdyby mne teď chytili, pověsí mě totiž už za to, že jsem ráno praštil lopatou tu špinavou bestii. Půjdu mi po krku za každou cenu, přáteli. Můžete si na to vsadit hodně vysoko.“

„Vám jde o krk a my jsme na tom přesně stejně,“ usmál se Biggles. „Jistě si umíte spočítat, co by udělali s námi, kdyby nás chytili tady, na tom jejich smrtonosném ostrově.“

„Umím počítat,“ zabručel Manton. „Tohle nikdy nebylo místo pro dovolenou a líbáanky, ale po dnešku se zdejší nezdravé povětrí ještě zpropadeně zhorší.“

„Tady jsme se usadili,“ ukázal Američanovi Biggles, když došli k místu, kde bylo v rákosí ukryto letadlo.

Bertie se s nafukovacím člunem objevil téměř ihned. „Hlídal jsem stezku a viděl vás přicházet,“ řekl a nasadil

si pevněji monokl. „Jemináčku, je nás víc! Kohopak to vedete s sebou?“

„Jmenuje se Pat Manton.“

„Excelentní práce, starouši. Čím dál, tím líp.“

„Proč jste si k úkrytu vybrali právě tohle místo?“ zeptal se Američan, zatímco Bertie usilovně pádloval k letounu.

„Víte snad o lepším?“ zeptal se Biggles. „Raději jsme zvolili rákosovou houštinu, než led na opačné straně ostrova. Ten se teď na jaře brzy začne lámat. Co máte proti rákosí?“

„Nic kromě toho, že tu občas bývá pěkně divoký příboj. Ale máte pravdu. Po celé délce téhle odlehle části za železnou oponou si člověk moc nevybere.“

„Tak se smiřte s rákosem a pojdte něco sníst. Pohovoříme si potom,“ řekl Biggles. „Stalo se něco, zatímco jsme byli pryč?“ obrátil se na Algyho.

„Nic.“

„Už jste obědvali?“

„Ano,“ ušklíbl se Algy. „Na oběd bych nezapomněl.“

„Tak hlídejte břeh, než se najíme my. Dnes ráno bylo na ostrově trošičku rušno, protože Manton utekl strážným a Miškov poslal jednoho z nich do věčných lovišť. Může se tu proto každou chvíli objevit hlídka. Víc vám o tom řeknu později. To, co si tu budeme povídat, uslyšíte.“

„Dokonalé řešení, starouši,“ řekl Bertie.

Najedli se důkladně a kdyby soutěžili, Američan by vyhrál. Jedl s hltavostí člověka zpola umírajícího hladu. Nebylo to ostatně daleko od pravdy. Bertie kroutil

hlavou, když vařil druhý kotlík kávy, protože ten první Mantonovu touhu po kofeinu neukojil.

„A – teď k věci,“ řekl Biggles nakonec, když dal kolovat krabičku cigaret. „Ze všeho nejdřív se vás chci zeptat, Pate – snad vám nevadí, když vám tak budu říkat – čemu byste dal přednost. Buď můžete pokračovat ve svém plánu a pokoušet se získat člun, nebo půjdete s námi do akce. Než se rozhodnete, musím vás upozornit, že se tu patrně ještě nějakou dobu zdržíme. Proč jsme tady, to už víte.“

„Zůstanu raději s vámi,“ rozhodl se bez váhání Pat Manton. „Je skvělé být zase mezi přáteli, a cítit letecký benzín. Už si tady připadám jako doma.“

„Dobrá, dohodnuto. Teď chci slyšet vaše doporučení, protože toho víte o věznici víc než my. Máme se pokoušet dostat von Stalheina přímo z cely, nebo ho osvobodit, když bude venku? Co považujete za vhodnější?“

„Rozhodně, když bude venku.“

„Napadá vás nějaký způsob, jak s ním navázat spojení, než se ho pokusíme vysvobodit?“

„K čemu to?“

„Ze dvou důvodů. Jednak proto, aby se připravil na to, co chystáme, a pak proto, abych měl jistotu, zda s námi vůbec chce jít.“

„Propánakrále,“ povytáhl obočí Pat. „Děláte si legraci? Proč by nechtěl?“

„Je to zvláštní chlapík s podivnými zásadami.“

„Kdyby se chtěl vzdát možnosti zmizet z Onoru, pak by byl víc než zvláštní. Byl by absolutní cvok!“

„I to musím připustit, ale nechme to na potom. Kde by se s ním tedy dalo nejsnáze navázat spojení?“

Pat se zamyslel.

„Napadá mě jediné místo, kde by se to dalo udělat,“ řekl pak. „Tím místem je uhelná sloj.“

„Co je to za místo? Nevšiml jsem si ho.“

„Neměl jste důvod, abyste si sloje všimal, tamní uhlí je dost mizerné. Můžete se však na ni podívat z dálky. Uhlí tu leží jen kousek pod povrchem. Já bych ale pro takový pohled srážku s hlídkou nikdy neriskoval. Odkrytá je asi dvě stě až tři sta yardů dlouhá stěna uhlí. To je ta sloj a z dálky připomíná nízký černý útes. Přímo před ní leží velké hromady hlušiny, které tam navezli vězni jako nepotřebný odpad. Leží tam i hromady uhelného prachu, zbylého po třídění. Slušnější uhlí, které se dá využít, vláčejí vězni na místo, odkud se nakládá na vozy.“

„Leží tam tedy haldy materiálu?“

„Ohavné haldy. Tak šeredné, jak si jen dokážete představit. Mohu vás tam zavést a ukázat vám je, až tom nebudou stráže.“

„Kdy by to bylo nejvhodnější?“

„Za rozednění než přivedou vězně, nebo za měsíčné noci.“

„Chodí skupiny dělat na stále stejné místo?“

„Jasně. Sloj se přece nedá stěhovat,“ ušklíbl se Manton. „Ale jednou nás přesunuli nad ní. Káceli jsme tam stromy a odhrabávali lesní půdu, aby bylo možné postoupit s těžbou a dolů do uhlí nenapadalo moc nečistot. Dobré kmeny jsme odtahali a zbytek dřeva a jehličí spálili.“

„Popište mi, jak probíhají práce od samotného rána,“ požádal Američana Biggles. „Pokud možno přesně.“

„Nejdřív vždycky proběhlo ranní sčítání vězňů na dvoře věznice, při kterém stáli trestanci v řadě a strážní běhali kolem a řvali. Pak nás seřadili do dvojstupů a hnali ke bráně. Někteří z nás nesli pracovní nástroje, jako právě já nesl tu lopatu. Pak nám otevřeli bránu a skupina pochodovala na pracoviště.“

„Vedli vás vždycky ve stejné sestavě?“

„Ano. Bývalo to stejné, protože to vycházelo z ranního sčítání. Seznam byl stále stejný, ledaže by někdo zemřel. Strážný vyvolával jména a trestanci se podle toho stavěli vedle sebe. Vždycky v pořadí zprava doleva.“

„Co se dělo, když jste dorazili na pracoviště?“

„Rozdělili nás na menší party a každá dostala úkol.“

„Dobrá,“ řekl Biggles. „Skupina tedy dorazí na místo vždycky ve stejné sestavě. Teď bych se rád dozvěděl, zda dozorcí přidělují jednotlivé vězně na stejné práce, jaké vykonávali předchozí den.“

„Obvykle ano, protože dozorce ani nenapadne něco měnit. Museli by při tom myslet a na to jsou líní.“

„Takže kdybych si třeba dnes všiml, kde pracoval von Stalhein, mám dobrý důvod domnívat se, že ho přibližně ve stejných místech najdu i zítra?“

„Ano. Ale jak byste se tam chtěl dostat?“

„Chci tam být už ve chvíli, kdy skupina na pracoviště dorazí. Ukryji se u jedné z těch hromad.“

„Pro lásku nebeskou,“ vytřeštil oči Manton. „Krokodýlovi přímo do tlamy. Tomu říkám pokoušet osud!“

Biggles pokrčil rameny. „Pokoušíme osud, ať uděláme co uděláme. Vždyť to děláme už tím, že jsme se nastěhovali do rákosí mezi zdejší kačeny a husy. Proto bych tu nerad zůstával déle, než je nezbytně nutné. Zatím

sice nemáme vážnější potíže, ale ty mohou nastat brzy. Vyvozuji z toho, že je rozumné obhlédnout tu hromadu uhlí hned dnešní noci. Za měsíčního světla uvidím všechno, co potřebuji, a mohu se připravit na denní světlo, kdy by to bylo mnohem nebezpečnější.“

„Byl bych nerad, kdybyste se urazil,“ zakroutil hlavou Manton, „ale myslím si, že pokud nejste blázen, jste hazardér.“

„Neurazil jste mě,“ ušklíbl se Biggles a zdálo se, že považuje rozhovor za uzavřený. Zřejmě očekával, že zbytek dne proběhne bez událostí, které by jim zavdaly důvod k obavám, ale jeho naděje se tak docela nenaplnily.

Těsně před západem slunce oznámil zrzek, který měl právě hlídku, že se k opačnému břehu přiblížilo plavidlo. Mělo podobu sovětského hlídkového člunu a plulo podél pobřeží mnohem pomaleji, než by se dalo očekávat. Jeho posádka měla konkrétní cíl.

Biggles se na člun dlouze zahleděl.

„Člun pobřežní hlídkové služby,“ prohlásil pak. „Vidím kulomet a menší dělo. Je jisté, že sem nezabloudili jen náhodou. Posádka se neustále rozhlíží. Co si o tom myslíte vy, Pate? Nezdá se vám, že začal velký lov na rybku jménem Manton? Kdyby se vám podařilo sehnat člun, jak jste měl v úmyslu, nedoplul byste daleko. Brzy by vás zpozorovali a hodili na vás síť. Vsadím se, že na moře teď nevypluje ani ta nejmenší rybářská loďka, aniž by ji důkladně prohledali.“

„Díky Bohu, že neplují podél našeho břehu,“ řekl Algy.

Biggles neodpověděl, ale zůstal v poloze, z níž mohl mezerami v rákosí sledovat každý pohyb nevítaného návštěvníka.

Člun pokračoval v plavbě podél opačného břehu směrem od moře a zmizel letcům z dohledu blízko místa, kde do zátoky vtékala řeka. Nebylo to daleko od kotviště rybářských bárek. Kašlání lodního motoru k nim stále doléhalo přes pustou vodní pláň, ozářenou nyní oranžovým odleskem zapadajícího slunce. Po chvíli se hlídkový člun opět objevil, tentokrát poblíž jejich břehu, a plul podél něj. Cestou zvedal do vzduchu hejna nevrkých kachen a hus, kterým pokazil plány na klidný spánek.

„Toho jsem se obával,“ zamumlal Biggles. „Nechtěl jsem nic nechat náhodě.“

„Než sem doplují, už toho moc neuvidí,“ řekl optimisticky Ginger. „Za chvíli nastane tma, a oni si netroufnou plout příliš blízko břehu ze strachu před najetím na mělčinu.“

„Stejně nemůžeme nic dělat, takže nám nezbývá než se spolehnout na šťastnou náhodu,“ zavrčel Biggles.

„Kolik lidí může mít člun na palubě?“ zeptal se Pat.

„O tom moc nevím, ale máme na to odborníka,“ usmál se Biggles. „Co myslíš, Bertie?“

„Není jich tam víc, než půl tuctu, starouši,“ odhadl šlechtic. „Taková kocábka by se dala zvládnout ve dvou lidech. Někdo musí být u kormidla, někdo u stroje. Když připočítám dva nebo tři muže na obsluhu zbraní a pozorování okolí, nemůže jich tam být víc, než čtyři až pět. Proč to chcete vědět, Pate?“

„Napadlo mě, že bychom se mohli člunu zmocnit, a zmizet s ním směrem k Japonsku.“

„Nesmysl,“ odmítl Biggles. „Jsme tady, abychom osvobodili von Stalheina, a bez něj neodletíme. Je mi úplně jedno, co tu dělá ten člun, dokud se nám nezačne plést do cesty. Nehodlám se uchylovat k pirátství, obzvlášť když tu mám pohodlné letadlo.“

Člun pokračoval v kurzu v rychle slábnoucím světle. Když se přiblížil, mohli za ochranným sklem u kormidla rozeznat postavy dvou mužů. Jeden stál očividně jako pozorovatel na přídi, další sledoval pobřeží ze zádě.

Přesně ve chvíli, kdy člun doplul k úrovni pásu rákosí, za nímž se ve vzdálenosti padesáti až šedesáti yardů skrývalo letadlo, zaslechli muži z otteru, jak zvuk motoru hlídkového člunu náhle zakolísal. Vzápětí docela utichl, a člun se pomalu zastavil.

„Uviděli nás,“ vydechl zrzek.

„Pochybuji,“ sykl Biggles. „Je už šero.“

Zarachotil kotevní řetěz.

„Hrome,“ tiše zavrčel Biggles. „Než by riskovali najetí na mělčinu, raději tu na noc zakotví. Vlastně není divu. Za tmy by stejně nic neobjevili.“

„Proč právě my musíme mít tak škaredou smůlu, aby si z celého dlouhého břehu vybrali místo k přenocování zrovna tady?“ zamumlal podrážděně Ginger.

„Nejspíš je k tomu dovedl stejný důvod, pro který jsem tohle místo zvolil i já,“ odpověděl Biggles. „Jsou tu chránění před větrem, ať už přijde odkudkoli. Budeme muset mluvit jen šepem, jinak nás uslyší. Víte přece, jak se zvuky nesou přes vodu. Nikdo neškrtejte zápalkou ani neukazujte jiné světlo. Nemají ani ponětí, že jsme tady, takže by mohli hned za úsvitu, možná už po východu měsíce, odtáhnout.“

„A co váš plán na výlet do lomu?“ zeptal se potichu Pat.

„Počkáme, co se bude dít,“ rozhodl Biggles.
Nastalo tíživé ticho.

KAPITOLA DEVÁTÁ

PŘÍPRAVY

Čas plynul.

Na člunu rozsvítili poziční světla a úzký žlutý kužel zazářil nad hladinou. Na opačném břehu se slabě míhalo několik světel, patrně z petrolejových lamp. Označovala obydlí lidí, živořících v tomto koutě světa, kde bylo lidské štěstí vzácnější než kožešiny, uhlí a snad i zlato.

Občas k přátelům dolehly z lodi tlumené hlasy, ale ačkoli Fritz naslouchal velice soustředěně, nedokázal porozumět tomu, o čem spolu členové posádky hovořili. Gingerovi celá situace připadala zcela neskutečná. Chvillemi se ho zmocňoval pocit, že by se měl každou chvíli probudit ze zlého snu. Bertie byl jiného ražení. Nejvíc ho znechucovala nuda. Trápila ho tak, až se s tím svěřil Bigglesovi.

Pro velitele byl ten večer také zdrojem nepokoje a úzkostí, protože dokud kotvil hlídkový člun tak blízko u jejich základny, nemohl vůbec nic podnikat. Kromě toho musel počítat s možností, že sem pobřežní stezkou přijede pozemní hlídka přilákaná světlem člunu. Letadlo ukryté v rákosí by za noci mělo uniknout pozornosti vojáků, jenomže Biggles by byl mnohem klidnější, kdyby se jezdci tak blízko k jejich úkrytu prostě nedostali.

Chvilí po půlnoci se z hlídkového člunu ozval nový zvuk, který přiměl usínající muže v letounu zbystřit pozornost. Šlo o signály rádiového vysílání v Morseově abecedě. Fritz však mluvu čárek a teček neovládal, a

protože ostatním, kteří jí rozuměli, zase nic neříkala ruština, nemělo pro ně pípání rádia význam, ačkoli ho dobře slyšeli.

Mohli se proto pouze domýšlet, že rádiový signál byl příčinou následujícího vývoje událostí. Nepochybně to tak skutečně bylo, ale nijak na tom nezáleželo, což byla první věc, na kterou své druhy upozornil Biggles.

Náhlý pohyb na palubě člunu naznačil, že se plavidlo dá brzy do pohybu. Vzápětí uslyšeli rachot vytahovaného kotevního řetězu a téměř současně zazněl hluk startujícího motoru. Po dlouhém období naprostého ticha se to rozlehlo nad zálivem neuvěřitelně hlasitě. Člun se obrátil, přičemž se zvedly mírné vlny, které vyvolaly šustot a praskot v rákosí, a pak plavidlo zamířilo pryč směrem k druhému břehu.

„Díky Bohu,“ úlevně vzdychl Ginger.

Sledovali pohupující se světla, pomalu mířící k místům, na nichž se večer člun objevil.

„Excelentní závěr,“ řekl Bertie. „Jsou pryč a já alespoň poznal duševní stav myši, před jejíž apartmá si dřepala kočka.“

Biggles, který ještě dost dlouho zadumaně seděl, konečně sáhl po cigaretě a zapálil si ji.

„Už je mi líp,“ řekl, když zhluboka zatahl. „Až tohle dokouřím, vyrazíme se podívat na ty hromady uhlí. Takový cíl jsem ještě v životě neměl. Bude asi nejlepší, když vám podrobně vysvětlím, co zamýšlím, abyste mohli počítat s tím, co bude následovat. Pokusím se nalézt vhodný úkryt, odkud bude možné na Stalheina promluvit, až bude zápasit s lopatou. Upozorním ho, že má nablízku spojení, a řeknu mu, co zamýšlíme.“

„Je to nutné?“ zeptal se Fritz.

„Ano. Mám pocit, že by bylo příliš nebezpečné, ukázat se mu bez varování a chtít od něj, aby hned startoval k přespolnímu běhu, při němž jde o život. Ostatně se musí sám rozhodnout, zda půjde do tak riskantního podniku. Až uslyší moje jméno nebo hlas svého synovce, trochu to s ním zatřese. Protože vím, jak má pevné nervy, odhaduji, že to dokáže zvládnout. Když už bude vědět, že tu jsme, kde se skrýváme a co hodláme udělat, měl by být připraven začít jednat hned, jak dostane pokyn. Když ho předem upozorním, může si navíc připravit nejvýhodnější pozici k útěku. Pro něj i pro nás by bylo velkou výhodou, kdyby znal celý plán od začátku akce. Rozdíl mezi jeho připraveností a nepřipraveností může rozhodnout o celém jejím průběhu a úspěchu. Bude jednoznačně lepší, když se Stalhein o věci dozví. Stojí to za pokus.“

„Jak se chceš dostat z dohledu strážců, až se ti podaří navázat s ním kontakt? A vlastně i tehdy, když se ti to nepodaří?“ zeptal se Ginger.

„Nezbude mi než počkat, až hlídači seženou vězně dohromady a odvedou je zpět do vězení. Rozhodně se nebudu moci hnout z místa, dokud tam budou vojáci strašit. Je štěstí, že nemají psy.“

„To ale znamená, že tam budeš vězet celý den!“

„Je to hloupé, ale nedokáži se tomu vyhnout. S termoskou plnou kávy a s nějakými suchary bych tam měl vydržet. K tomu se ostatně můžeme vrátit později. Teď si chci to místo dobře prohlédnout. Průzkum nikdy neuškodí.“

„Koho si vezmeš s sebou?“ zajímalo Algyho.

„Chtěl bych, aby mi místo ukázal Pat.“

„Jistě,“ prohlásil Manton. „Souhlasím.“

„Také bych chtěl mít s sebou Fritze. Kdybychom náhodou někoho potkali cestou, potřebujeme jeho ruštinu. Kromě toho chci, aby byl u vlastního útěku, aby promluvil se svým strýcem. Proto musí znát celé místo do veškerých podrobností. Ostatní počkají tady.“

„Mohl bys vzít také mne,“ navrhoval zrzek. „Nemám tady co dělat, a je možné, že se vám bude další člověk hodit.“

„Jak chceš,“ ušklíbl se Biggles. „Když si chceš mermomocí říkat o potíže, můžeš jít s námi. Alespoň budeš moci v případě, že se něco nečekaného semele, doběhnout na základnu a podat zprávu o našem bídném konci Algymu s Bertiem.“ Pečlivě zadusil nedopalek cigarety. „Dobrá,“ pokračoval pak. „Vyrazíme. Měl byste si vzít svůj nový vlčí kostýmek, Pate. Ty pruhované hadry vypadají pod veškerou kritiku a navíc je venku pěkná zima.“

Bertie je dopravil na břeh, a po krátké obhlídce pobřežní stezky, na které se nepohnulo ani stéblo trávy, vyrazila čtveřice vpřed. Kráčeli husím pochodem. Zástup vedl Pat Manton, a vzadu ho zajišťoval Ginger. Šli opatrně a pomalu, drželi se těsně u stromů a byli připraveni skrýt se pod nimi při prvním náznaku nebezpečí. Často se zastavovali a naslouchali nočním zvukům lesa. Za noci a v cizím nepřátelském prostředí měli všichni napnuté nervy, a když se pak zprava od vody ozvalo zapraskání a mručivý hlas medvěda, všichni strnuli. Zvíře se vykolébalo z rákosí, kde patrně lovalo ryby, sotva deset kroků za nimi. Zrzek se později přiznal, že měl v té chvíli srdce až v hrdle. Zdálo se však, že medvěd nezvěřil jejich čerstvou stopu, mířil do kopce a slyšeli ho, jak stoupá svahem mezi jedlemi.

Chvíli nato se zastavili podruhé. Slabý vítr k nim donesl pach hořícího dřeva. Srazili se k sobě, aby lépe slyšeli, co šeptá Biggles.

„Vane to sem od Miškovova domu. Je jen malý kousek odtud. Zdá se, že ho náš Rus zapálil, jak sliboval. Hned to poznáme. Pojd'te pomalu vpřed.“

Pokračovali dál ještě opatrněji a po pár krocích spatřili mezi kmeny stromů kouřící trosky, svítící jiskrami do tmy. Bylo jasné, že nešťastný Rus dokončil svůj záměr a srovnal své obydlí se zemí. Ze spáleniště občas vyšlehl modravý plamen, v jehož záři si zrzek všiml, že tělo mrtvého strážného zmizelo.

Chvíli stáli a upřeně hleděli na žhnoucí oharky. Těsně před tím, než se odhodlali znovu vykročit, ozval se z lesa zvuk, který jim v tom zabránil. Zůstali stát jako přimrazení.

Nebylo pochyb. Někde blízko ve tmě zatřásl hlavou kůň a jeho pohyb způsobil zařinčení postroje. Žádný další zvuk nenásledoval a neopakovalo se ani zařinčení. Přestože to bylo blízko, považoval Ginger za nemožné určit přesně místo, odkud přišlo. Malou mýtinu obklopovala temná stěna lesa, která bránila svitu měsíce vniknout na prostranství. Měsíc ozařoval pouze špičaté vrcholky vysokých jedlí, které svítily stříbřitě šedým leskem. Poslední mihotavý plamen pohasl a jediným zdrojem svěda u země byla narudlá zář doutnajících oharků, jež byla příliš slabá na to, aby osvětlila mýtinu.

Biggles, stejně jako ostatní, nehnul stál, protože všem bylo jasné, že tam, kde je kůň opatřený postrojem, musí být i jezdec. Miškov koně neměl, takže jezdcem musel být někdo, kdo tu číhal buď právě na Rusa nebo na uprchlého vězně.

Vteřiny ubíhaly a čas, který uplynul od chvíle, kdy zazněl onen varovný zvuk, se již dal měřit na minuty. Ginger upírající zrak do tmy, prudce zamrkal, jak se jeho oči bránily námaze, a málem by sykl nevolí, když se stalo to, nač tak dlouho čekali. Mýtinou se rozlehl hlas. Zazněl ostře a jasně, jako povel sestávající ze tří nebo čtyř slov. Hned nato následovalo zavržení koženého postroje a zazněl tlumený dusot koňských kopyt. Od černého pozadí stěny stromů se odlepily nezřetelné stíny. Byli to dva muži vedoucí za uzdy koně. Přiblížili se ke spáleništi a v mihotavém narudlém světle hasnoucích oharků bylo vidět, jak beze spěchu nasedají a pomalu odjíždějí lesní stezkou, vedoucí odsud k západu, k místu kde stála věznice.

Biggles promluvil až poté, co tlumený dusot kopyt a vržení postrojů zcela umlkly. Obrátil se k Fritzovi. „Rozuměl jste tomu, co říkal? Byl to jen povel?“

„Ne. Řekl, že nemá smysl čekat, že se nevrátí.“

„Měl zřejmě na mysli Miškova.“

„Ano. Koho jiného tím mohl myslet?“

„Podle všeho hledají Mškova stejně jako vás, Pate,“ řekl tiše Biggles. „To sice znamená, že rozptýlí svoje síly, hlídky budou menší, ale zas na ně můžeme narazit všude. Těm dvěma vojákům jsme málem vběhli rovnou do rukou. Teď v noci ale můžeme jít bez obav dál. Uznali, že tu Mškova nenajdou a sotva ho budou hledat někde poblíž vězení.“

Pokračovali stezkou dál a zachovávali ještě větší opatrnost. Gingerovi připadalo celé okolí značně zlověstné. Když se pak po chvilce ponořili pod Patovým vedením do hustého lesa, pocit jeho stísněnosti se ještě zvětšil. Smyslem té okliky bylo vyhnout se obydlím,

která se nacházela při břehu řeky. Po delším pochodu se vrátili k řece a zjistili to, co očekávali. Říční koryto zde bylo již podstatně užší.

Ginger, který věděl, že uhelná sloj se nachází na opačném břehu, měl obavu, že budou muset řeku přeplavat, nebo ji přinejmenším přebrodit ledově chladnou vodou. Pocítil proto velkou úlevu, když jim Manton připomněl starý dřevěný můstek, o němž hovořil Miškov. Ten měl ležet nedaleko odtud a za malou chvíli k němu skutečně došli. Klenul se přes řeku v jejím nejužším místě, velmi blízko pod úsekem, kudy včera unikl Manton. Jak Pat řekl, protože byla řeka v těchto místech úzká, byla tu také dost hluboká. Pokud šlo o samotný můstek, byla to stará, velice zanedbaná dřevěná lávka o jejíž bezpečnosti bylo možné s úspěchem pochybovat. Pat prohlásil, že nikdy neviděl nikoho, kdo by po ní šel. On sám spatřoval důvod v tom, že osadníci, kteří zde žili, mohli na opačném břehu čekat leda ránu pažbou, či ještě drsnější uvítání od stráží. Osadníci, kteří žili poblíž říčního ústí, měli sem navíc dost daleko a každá rodina měla rybářskou loďku.

Biggles si můstek důkladně prohlédl a poznamenal, že by mohl být jejich ústupovou cestou v případě, když budou muset odejít nakvap. Protože měli čas projít lávku v klidu, udělali to. Vstúpili si do paměti nebezpečná místa, aby se jim mohli v případě útěku vyhnout. Míst, kde chybělo několik příček, našli víc a lávka samotná se skláněla k hladině v nepříjemně ostrém úhlu. Ze dvou podpěr, které původně můstek nesly, plnila již svůj úkol jediná, takže celou lávku nyní nesl jen jediný silný kmen, z něhož dělníci oloupali kůru.

Přešli lávku postupně jeden za druhým, přičemž Ginger pocíťoval lehké chvění, neboť můstek se houpal i pod jeho nevelkou váhou. Neměl strach z utonutí, na to byla řeka příliš úzká, ale samotná představa, že se vymáchá v ledové vodě a nebude mít možnost se převléknout, nebyla nijak příjemná. Všichni však přešli můstek bez úhony, a po dalších přibližně třech stech yardech došli k místu, kde za dne věžňové těžili uhlí. Nyní bylo ozářeno bledým měsíčním světlem. Dalo by se říci, že vše odpovídalo tomu, jak místo popsal Pat. Stezka vedoucí sem z věznice, vedla těsně kolem místa, kde se zastavili. Vězení se rýsovalo na obzoru jako ohromná hranatá temná masa na nebi.

„Jsme na místě,“ řekl Pat.

„Byl jsem tu a viděl odtud prchat jednoho vězně,“ ušklíbl se Biggles. „Mějte oči otevřené, než si to tady v klidu prohlédnu. Ačkoli s tím nepočítám, některý ze strážných andělů by se tu mohl objevit. Mají to sem blízko.“

Nejprve se dlouze zahleděl na okolní krajinu a posléze pomalu postupoval k lomu, kde ze všech úhlů prohlížel terén a dopodrobna ho zkoumal. Nevynechal ani rostliny, které v tomto nevlídném a zaprášeném koutě rostly. Ukázal na několik shluků trpasličích bříz, které vyrůstaly podél břehu řeky. „Dalo by se jich využít jako úkrytu,“ poznamenal.

Nízký pahorek mezi věznicí a umístěním uhelné sloje byl pokryt hustým porostem planého zakrslého rododendronu, který na východ od Uralu nahrazuje vřes obvyklý na západě. Místy z něj čněly staré pařezy, suchá tráva a odumřelé úlomky větví. Byl to zbytek lesa, který kdysi vykáceli vězni. Přejít takovou paseku by bylo dost

obtížné, což vysvětlovalo, proč cesta z věznice vedla kolem paty pahorku a nikoli přímo přes něj, ačkoli by to bylo kratší. Vedla delší, avšak schůdnější trasou, kde bylo možné lépe se vyhnout překážkám.

„Hořelo by to jako stoh slámy,“ řekl zamyšleně Biggles.

„Neříkejte mi, že to tady hodláte zapálit!“ vyhrkl vystrašeně Pat Manton.

„Jestliže máte na mysli právě tuhle chvíli, tak rozhodně ne,“ odpověděl Biggles. „Při úkolu, na jaký se chystáme, je ale vhodné znát všechny přírodní výhody, které máme na své straně. Kdyby bylo zle, proč je nevyužít? Pokud by povrch pahorku hořel, nadělalo by to spoustu kouře.“

Přikročili blíže k vlastní uhelné sloji, dlouhé černé jizvě ve svahu, která se táhla v délce přes tři sta yardů, a jejíž výška se pohybovala mezi třemi a šesti yardy. Vyskytovala se zde místa, kde se sloj zbortila či snad byla odstřelena trhavinou, a kde vznikly hromady sutí, po nichž bylo možné vyšplhat nahoru. Povrch u paty nízkého srázu rozdupaly boty dozorců a pracujících vězňů na jemný šedivý prach.

Na mnoha místech mezi slojí a řekou se vršily haldy nepotřebného odpadu, jakým byla hlína, rašelina a drny, zjevně původní povrch zakrývající uhlí. Pokud je nevysuší vítr a letní slunce, nebude možné zbavit se jich spálením. Kvalitnější vytríděné uhlí rovnali vězňové do pravidelných hranic, které stály v téměř rovné čáře podél lajdácky položených kolejnic. K vidění zde byly i haldy mouru a drobného uhelného odpadu, který zůstal po vytrídění uhlí. Kolečka, krumpáče, lopaty a další nástroje byly složeny v místech, kde trestanci ukončili práci večer

předchozího dne. V nevelké vzdálenosti za obnaženou uhelnou slojí se tyčil dosud neponičený jedlový les.

Nebýt velkého nepořádku, šlo o běžný uhelný povrchový lom, který se nijak výrazně nelišil od obrázku, jaký si členové záchranné skupiny vytvořili z Američanova vyprávění.

„Kde přesně jste pracoval, když jste tu byl naposledy?“ zeptal se Biggles Mantona.

„Tam!“ ukázal Pat. „Skopával jsem uhlí ze sloje.“

„A kde byl von Stalhein?“

„Tamhle.“

„Co dělal?“

„Odvážel uhlí od našeho výkopu a rovnal ho do hranic. Pracoval na tamté haldě – stavěl obvodovou stěnu z největších kusů.“

„Než jste utekl, čekal jste, že se vrátíte ke stejné práci?“

„Ano.“

„Jak si tím můžete být tak jist?“

„Den před tím nám řekli, abychom nechali nářadí na místě.“

„Kde byli rozmístěni strážníci?“

„Obvykle přecházeli z místa na místo. Dva nebo tři chodili po horním okraji sloje, aby se nikdo nemohl pokusit o útěk do lesa a ti zbylí chodili mezi námi.“

Biggles přikročil k velké hromadě drnů a další hlušiny, která byla původně svrchní vrstvou země, zakrývající těžené ulili. „Předpokládám, že mezi částí sloje, kde jste kopal uhlí, a mezi místem u kolejí, kde ho von Stalhein rovnal do hranice, musel procházet se svým kolečkem poblíž této veliké hromady. Nemýlím se, že ne?“ zeptal se.

„Samozřejmě,“ řekl Pat. „Procházel tudy pokaždé. Nejprve s plným kolečkem a pak zpátky ke mně s prázdným.“

„Dobrá,“ kývl Biggles. Pomalu obešel haldu a pozorně si ji prohlížel. „To by nám mělo stačit,“ rozhodl.

„Chceš tím naznačit, že se v tomhle hodláš zahrabat?“ zeptal se Ginger.

„Zahrabat zrovna ne,“ odpověděl Biggles. „Spíš se sem prostě posadíme. Je to pro úkryt jako stvořené. Vytvoříme si tu něco jako vnitřní dutinu, a vy nás obložíte drny tak, aby hromada vypadala co nejvíc jako teď. Jediný rozdíl bude v tom, že uvnitř budu já s Fritzem.“

„Dřepět v díře obklopené ozbrojenými strážci,“ zabručel Ginger. „To je přece příšerné riziko.“

„Mnohem menší, než pokus o vniknutí do věznice,“ řekl Biggles. „Nedá se předpokládat, že se tam budu cítit jako v dobré hospodě, ale nedokáži si vymyslet jiný způsob, jak dát Stalheinovi vědět, že jsme tady.“

„S tou věznicí máte pravdu,“ uznal Pat. „Neumím si představit, jak byste se mohli dostat dovnitř. Museli byste se tam prostřílet. A i kdyby se vám to povedlo, nikdy byste se nedostali ven.“

„Dobrá,“ řekl Biggles. „Takže se dáme do práce. Nalámejte pár delších suchých větví a přineste je sem.“

Zaváhal, neboť od moře zavál sice slabý, avšak velice studený vítr. Zvedl oči k obloze a uviděl, jak přes tvář měsíce přechází řídký opar.

„Obávám se, že se blíží změna počasí,“ poznamenal. „Vítr vane od východu, přímo do ústí řeky. Mám strach, že pokud zesílí, mohlo by se moře pěkně rozbouřit. Budeme se teď muset modlit ke všem božstvům světa,

aby nám počasí vydrželo alespoň do chvíle, kdy budeme připraveni odstartovat. Ale teď už pojďme.“ Obrátil se zpět k hromadě.

„Chcete, abych tu zůstal s vámi?“ zeptal se Pat, který si půjčil vězeňskou lopatu a dal se do hloubení jámy.

„Ne, děkuji,“ řekl Biggles, sedající si zkusmo do jámy. „Už by tu bylo moc těsno. Budeme se uvnitř haldy dost mačkat i bez vás. Podávejte větve a na ně drny. Hned jak položíte poslední, vrátíte se s Gingerem zpátky k letadlu. My za vámi přijdeme, jakmile tu zas bude čistý vzduch.“

„Dobrá.“

Úkol, který je čekal, byl vcelku pracný, ale jeho dokončení už netrvalo dlouho. Během dvaceti minut seděli Biggles s Fritzem na dně jámy, kterou vyhloubili v haldě. Sami se obložili nosnými větvemi, na které zbylí členové skupiny ukládali zvenčí drny, jenž zakryly vnitřek.

„Drnů je tu dost, utěsníte je tak dobře, jak je to jen možné, aby nezačaly samovolně padat,“ přikázal Biggles. „Tady, v místě kde máme hlavy, musíte nechat nějakou tu štěrbinu, abychom mohli pozorovat, co se děje venku.“

„Musím to ještě trochu pocukrovat prachem,“ smál se zrzek. „Teď zavřete oči!“

Oba muži uvnitř hromady protestovali, ale nepomohlo jim to. Obloha začínala šednout úsvitem, když byla práce hotová a mohyla s živým obsahem dokončena. Biggles zarovnaný mezi drny tentokrát nemohl ocenit, jak krásné dílo zrzek s Patem odvedli. Obě dvojice si popřály štěstí a Ginger s Mantonem se

kvapně vydali na zpáteční cestu, aby zmizeli dřív, než se rozední.

Biggles se natáhl po termosce, kterou si spolu s balíčkem sucharů nechali uvnitř. „Rovnou se nasnídáme,“ řekl. „Spolkneme sice i trochu hlíny, ale až přijdou stráže s trestanci, snědli bychom ji víc a mohli bychom na sebe upozornit mlaskáním.“

KAPITOLA DESÁTÁ

PRÁCE PRO PEVNÉ NERVY

Není nic zbytečnějšího nežli spekulace o tom, jak by se mohly věci vyvíjet, kdyby se něco udělalo jinak. Je známo, že jedním z nejoblíbenějších způsobů sebemrškačství je neustále si opakovat: „Kdybych to nebo ono udělal či neudělal, nebylo by se to či ono stalo...“

Když už k věci jednou dojde, žádné nářky ji nespraví.

Jiným oblíbeným sebetrapičstvím, jež však může být někdy docela zábavné, je domýšlení strašlivých následků, které měla původně zdánlivě nepatrná a bezvýznamná příhoda, tak nicotná, že se její dalekosáhlé důsledky

nedaly ani v nejmenším předvídat. Tyto dva způsoby uvažování jdou mnohdy ruku v ruce.

Podobné myšlenky vířily Bigglesovi hlavou, zatímco seděl ukryt v haldě hlušiny, usrkával kávu a myslí mu probíhaly vzpomínky na věci, k nimž došlo po jejich příletu na ostrov Sachalin. Kdyby neučinil to či ono, nemusel by teď sedět v nepohodlí pod hromadou drnů, neměl by ve vlasech hlínu a nečekal by na úsvit, který může být nakrásně také jeho poslední.

Ze zkušenosti dobře věděl, že sebepečlivěji vypracovaný plán může být snadno zmařen vlivem celé řady faktorů, které se nedají předpovědět ani po tom nejdůkladnějším rozboru. Jakmile některý z těch faktorů zapůsobí, věci obvykle nabudou vlastní spád, který zavádí tvůrce plánu dál a dál od původního záměru. Jediné, co je pak možné udělat, je vyrovnat se s každou novou změnou, a pokud možno ji přeměnit ve vlastní výhodu. Právě o to se nyní Biggles pokoušel.

Situace, ve které se nacházel, v jeho původním plánu nebyla a ani být nemohla. Na počátku cesty by označil dobrovolný pohřeb za živa za naprostý nesmysl. Nenapadlo by ho to. Potom však přišly okolnosti, které si vynutily nezvyklé řešení, a jemu nezbylo, než se s nimi nějak vyrovnat.

Prvním z těch faktorů bylo nečekané setkání s Miškovem. S Rusem, jehož nenávisť vůči vlastním lidem byla tak veliká, že byl ochoten pomáhat každému nepříteli Sovětů, jen aby se pomstil. Na tom by ještě nebylo nic tak mimořádného. Ke zvratům v osobních postojích občas docházelo, dochází, a nepochybně k nim bude docházet také v budoucnosti, dokud si budou lidé ubližovat. Zcela mimo možnost předvídání však byl fakt,

že k setkání s tak zvláštním člověkem došlo tak záhy po jejich příletu.

Pak zde byl Pat Manton. Biggles věděl, že tu může na amerického pilota narazit, ačkoli o tom neměl jediný důkaz. Nemohl však vůbec předpokládat, že k setkání s Američanem dojde za tak dramatických okolností. Miškov i Manton byli nyní zapleteni do akce, a teprve vývoj ukáže, zda to poslouží ke prospěchu, či zhroucení plánu na vysvobození Stalheina. Zatím to nebylo špatné. Oba muži přispěli výpravě informacemi, což byla jakási protiváha k tomu, že strážci věznice byli teď ve střehu, a že to tam vřelo jako v úle.

Biggles přemýšlel o tom, jaký příští nečekaný faktor ho opět přinutí zamyslet se nad úpravami plánu.

Brzy se to měl dozvědět. Nový nečekaný faktor se však ohlásil nejprve zvukem, a pak se teprve ukázalo, oč jde.

Zatímco vyčkával, až se v chladném ránu objeví skupina vězňů, dolehl k jeho uším zvuk, který – ač byl Bigglesovi povědomý – ihned nepoznal. Pomyslel si, nebo spíše zadoufal, že nemá nic společného s jeho současným ani nastávajícím programem. Když se však v dohledu ukázal první dvojstup vězňů, Biggles podle způsobu jejich chůze ihned pochopil, co se stalo. Poznal, že se v odhadu původu zvuku nemýlil. Byl to rachot řetězů.

„To je rána!“ zasténal. „Proč musí stihnout zrovna mne? Oni je spoutali! Vždyť se tím všechno strašně ztíží.“

„Bezpečnostní opatření proti dalším útěkům,“ zašeptal trpce Fritz. „Člověk s řetězy na nohou daleko neuteče.“

Biggles zaskřípal zuby. Vážně nečekal, že výsledek Mantonova útěku bude tak osudný. Fritz měl pravdu. Nemohli doufat, že se jim podaří dostat odsud von Stalheina, dokud bude mít na nohou ocelová pouta. Mohl sice chodit, ale rozhodně nebyl schopen běhu. Zdrčený Biggles opatrně vyhlížel štěrbinou mezi drny a nevěděl si rady. Viděl vězně a méně strážných, než předpokládal. Bylo jich pouze šest. Dva z nich vyšli na horní okraj uhelné sloje, odkud měli nad vězni dokonalý přehled. Další čtyři zůstali mezi vězni a rozmístili se mezi nimi dost daleko od sebe.

„Vím, k čemu došlo,“ zašeptal. „Stáhli všechny strážné, které mohli postrádat, a vyslali je, aby pátrali po Patovi. Velitel asi dostal strach, že při omezené ostraze by se o útěk mohli pokusit další vězni, takže rozkázal, aby byli spoutání. Kdo z nich by se pokusil o útěk s pouty, nemá nejmenší naději.“

„Jak s tím budou pracovat?“

„To nevím a myslím, že to nevědí ani strážci. Na tom ale zase tolik nezáleží. Jde hlavně o to, že váš strýc je spoután řetězy, a to je nová veliká potíž. Zatím nemám představu, co se s tím dá dělat.“

„Tam přichází,“ zamumlal Fritz a trhl sebou. „Mein Gott!“ řekl a z jeho hlasu zaznělo pohnutí. „Podívejte se na něj! Říkám vám, abyste se na něj podíval!“

Biggles stočil zrak k muži, který mu byl po dlouhé desítky let nepřítelem, a zachvěl se. Tvrdit, že byl tím pohledem otřesen, by bylo slabé slovo. Pár vteřin nevěřil vlastním očím a pak pochopil, že se nemýlí. Byl to Stalhein, ale kdyby Biggles nevěděl, že zde je, nepoznal by ho. Pocítil vlnu soucitu, staré nepřátelství bylo pryč.

Dlouhé, šedivé a zplihlé vlasy, vyzáblá neholená tvář zbrázděná hlubokými vráskami. Dříve až nepřírozeně vzpřímená postava byla nyní shrbená a podivně seschlá. Černožluté hadry na ní plandaly a byly špinavé, stejně jako mužova tvář a ruce, svírající rukojeti kolečka. Jeho zjev více než cokoli jiného odhaloval, jakým peklem ten muž prošel a čím dosud prochází.

Biggles pootočil hlavu k Fritzovi. Výraz v jeho tváři vyjadřoval zděšení a soucit, především však ohromení.

„Nebesa!“ procedil přes sevřené rty. „Jaký druh d'áblů se usadil v tomhle vězení? Oni dokáží za pár měsíců udělat z člověka trosku. Nikdy bych tomu nevěřil.“

„Říkal jsem vám to,“ zašeptal Fritz a v jeho očích se zaleskly slzy. „Posílají sem ty největší lotry. Sachalin má horší pověst než Sibiř, a dobrovolně sem nepřijde nikdo.“

„Nebojte se, hochu,“ řekl Biggles tichým ale pevným hlasem. „My už ho ven dostaneme!“

Vězňové přicházeli na svá pracoviště. Podřizovali se příkazům, které vyřvávali strážní, naprosto pokorně a poddajně. K veliké Bigglesově radosti se von Stalhein postavil na místo, jež za tmy označil americký letec. Pominula tedy Bigglesova obava, že po jeho včerejším útěku změní velitel stráže rozmístění na pracovištích. Von Stalhein si přivezl kolečko, postavil ho a nakládal do něj větší kusy uhlí, ležící na třídícím síti.

„Nesnažte se na něj mluvit, dokud je daleko,“ varoval Fritze Biggles. „Neuslyší vás, ledaže byste mluvil tak hlasitě, že by vás mohli slyšet i ostatní. Počkejte, až půjde těsně kolem nás. Máme čas.“

„Oslovíte ho první vy, nebo já?“ zeptal se mladík.

„Mluvte vy.“

„Hned, jak tudy projde poprvé?“

„Ano. Ale nepokoušejte se mu toho říci moc najednou. Z počátku mu jen oznamte, že jste tady. Když nic jiného, alespoň mu to dodá naději. Upozorním vás, kdyby se zatím nějaký strážný nebezpečně přiblížil.“

Nejbližší muž s puškou pod paží se právě v té chvíli zastavil u skupiny vězňů asi pětadvacet až třicet yardů od obydlené hromady. Práce začala a údery krumpáčů a záběry lopat nadělaly dost hluku, což vetřelcům značně usnadňovalo úkol. Viděli dalšího strážce, jak přechází po horním okraji uhelné sloje, ze kterého byl již stržen svrchní půdní pokryv.

Von Stalhein měl naloženo. Zdvihl kolečko plně naložené uhlím, a se značným úsilím ho tlačil k dlouhé hranici sestavené z velkých kusů uhlí. Měl to k němu dost daleko. Železné kolečko se zarývalo hluboko do prachu, a Stalhein se s ním namáhavě lopotil kupředu. Podle všech předpokladů mohl být v okamžiku, kdy bude míjet haldu z drnů, tak blízko, že by bylo možné se jej dotknout. Trasa jeho pravidelných jízd byla jasně vyznačena hlubokými rýhami, které vyrylo do země kolečko.

Von Stalhein se přiblížil. Biggles bedlivě sledoval strážné a přes hluk lopat zaslechl mladíka, jak německy šeptá: „Nezastavuj se, strýčku Erichu. To jsem já, Fritz. Jsme nablízku. Povím ti víc, až půjdeš zase kolem.“

Von Stalhein minul hromadu a mladík stočil hlavu k Bigglesovi. „Slyšel mě, ale nedal nic najevo,“ zašeptal. „Ani nezpomalil.“

„Jak ho znám, nepřekvapuje mě to,“ zasyčel Biggles. „Promluvte na něj znovu, až se bude vracet pro další náklad. Sleduji strážné a vzduch je zatím čistý.“

„Co mám říci?“

„Řekněte mu, že jsem tu s vámi. Dříve nebo později se to musí dozvědět.“ Biggles se v šeru úkrytu potutelně usmál. „Uvidíme, jak to přijme. Jestli s ním nepohne ani tohle, tak už nic na světě.“

Von Stalhein se vracel.

„Je tu se mnou Bigglesworth. Přiletěli jsme letadlem, abychom tě dostali ven. Dnes to ještě nebude!“

Biggles se rychle pohledem ujistil, že se strážníci nehýbají a pak pohlédl na Stalheina. Všiml si, jak sebou při vyslovení jeho jména sotva ztlačně trhl.

„Váš strýc je nezlomný muž,“ řekl mladíkovi, když von Stalhein postavil kolečko na zem. „Nemyslím si však, že by ho moc potěšila zpráva o mé přítomnosti.“

„Věděl o vás, hned jak mě uslyšel poprvé,“ řekl Fritz. „Pochopil přece, že jsem nepřišel na Sachalin sám. Co mu mám ještě říci?“

„Zeptejte se, jestli ví, jak dlouho je nechají v poutech a jaká ta pouta jsou. Ocelová nebo železná?“

Přerušovaný rozhovor trochu připomínal korespondenční partii v šachu, kde mezi jednotlivými tahy vždy uplyne tolik dnů, kolik je třeba k doručení dopisu poštou. Zde uběhla mezi otázkou a odpovědí doba nutná k naložení a vyložení nákladu uhlí.

Tak se dvojice vetřelců dozvěděla, že pouta jsou ze železa, ale nedozvěděla se, jak dlouho je budou vězňové nosit, neboť to von Stalhein nevěděl.

„Co dál?“ otázal se Fritz.

„Povězte mu, že jestliže budou příznivé podmínky, pokusíme se ho odsud dostat hned zítra. Nevím ještě, která denní doba by k tomu byla nejvhodnější, takže musí být připraven řídit se našimi pokyny kdykoli. Oznamte

mu také, že se Mantonův útěk zdařil, a že je teď s námi. Mělo by ho to povzbudit.“

Stalhein teď jezdil s kolečkem tak pilně, až se zdálo, že chce překonat všechny pracovní nonny. Když Biggles vyslechl odpověď při jeho poslední jízdě, ušklíbl se.

„Raději bych od Biggleswortha žádnou pomoc nepřijímal,“ pronesl totiž von Stalhein.

„To jsem čekal,“ usmál se Biggles, když se zubožený vězeň opět sklonil k sítu s vytríděným uhlím. „Řekněte mu, ať spolkne svoji pýchu alespoň do chvíle, než si spolu volně promluvíme. Pak si může vybírat lidi, kteří mu budou pomáhat. Pokud však nehodlá spolupracovat se mnou, ztrácím tu čas, a já i moji přátelé můžeme pro nic za nic přijít o život. Povězte mu, že to od něj není čistá hra.“

Než to všechno Fritz Stalheinovi vysvětlil, minul vězeň drnovou hromadu třikrát.

„Vraťte se domů,“ zašeptal při další jízdě. „Když mám ty řetězy, nemůžete stejně nic dělat...“

„To nechte na mě!“ sykl příkře Biggles.

Vedli ten podivný rozhovor dlouho, dopoledne uplývalo. Ustávali v řeči jen tehdy, když se k hromadě přiblížil příliš blízko někdo ze strážných. Jedna taková chvíle se protáhla a byla napínavá, protože jeden z dozorců výhrůžným tónem kritizoval hranici, kterou podle něj stavěl vězeň Stalhein lajdácky. Muž se pak postavil zády k drnové hromadě, a sledoval Stalheinovu práci. Stál tak blízko, že by se ho Biggles mohl dotknout. Nejkrušnější chvíle nastala, když si dotěrný strážný zapálil cigaretu a odhodil zápalku, aniž by se přesvědčil, zda zhasla. Hořící zápalka dopadla za jeho nohy a zapálila suchou trávu u paty úkrytu, v němž se krčili

vetřelci. Nebezpečí pominulo, až když dozorce oheň zadupal. Obydlená hromada se při tom chvěla, div se nesesypala. Pak zazněl hvizd, dozorce poodešel a Biggles pracně zasunul pistoli zpět do kapsy, odkud ji vytáhl pro případ, že je ten všetečný chlapík odhalí.

Ukázalo se, že hvizd byl signálem pro shromáždění vězňů k obědu, který se skládal z kusu černého chleba a plátku sušené ryby. Trestanci to spolýkali vstojе a rychle se vraceli ke své práci, takže po chvíli byly lopaty znovu v pohybu.

Během krátké doby, kterou měli vězňové vyhrazenou na oběd, seděl Biggles nehnutě se svrašťelým čelem. Přemýšlel. „Starost mi dělají hlavně pouta,“ řekl svému společníku. „Na ta jsem nebyl připraven. Než zkusíme s von Stalheinem odsud zmizet, musíme ho těch želez zbavit.“

„Neumím si představit, jak by se to dalo provést,“ zašeptal malomyslně mladík. „I kdybychom mu třeba hodili pilník, viděli by ho, jak s ním pracuje.“

„Kdyby to kutil na otevřeném prostranství, tak jistě. Ale to by byl přímo směšný pokus.“

„A kde tedy jinde?“

„Tady.“

Fritz vytřeštil na Bigglese oči. „Myslíte tady v naší hromadě? Spolu s námi?“

„Pouze s vámi.“

„Jeho nepřítomnost by přece hned zjistili.“

„Nezjistili, pokud by jeho místo zaujal někdo jiný.“

„Kdo?“

„Já.“

„Hned poznají, že nejste vězeň.“

„Nemyslím. Obleču si vězeňské šaty.“

„Pokud to myslíte tak, že byste si vyměnil oblečení se strýčkem, nestihnete to dřív, než ho začnou postrádat. A neměl byste okovy.“

„Nemusím si měnit šaty. Mohu sem ve vězeňské uniformě přijít. Má ji přece Pat Manton a jsem si jist, že mi ji milerád půjčí. Ujmu se práce vašeho strýce, zatímco vy mu pomůžete dostat se z pout. Když budete pilovat oba, nemělo by vám to trvat dlouho. S okovy na mých nohou to bude horší. Nezbude mi, než napodobovat chůzi spoutaného člověka a spoléhat na nepozornost dozorců.“

Fritz na Bigglese užasle hleděl. „Teď to začínám chápat,“ řekl nakonec tiše.

„Co chápat?“

„Proč jste tak často nad strýčkem Erichem vyhrál. Kdysi mi řekl, že co se týče vynalézavosti, nepředčí vás ani vládce pekla.“

„To od něj bylo nesmírně laskavé,“ ušklíbl se Biggles. „Musím se tedy snažit, abych ho nezklamal. Mám dokonce ještě druhý nápad, ale ten je hodně závislý na počasí.“

„Jaký je to nápad?“

„Vlastně ani není můj. Vnukl mi ho strážný, co se postavil tak blízko k nám. Když si zapálil a odhodil zápalku, málem podpálil naší hromadu a vypudil nás z úkrytu. Musím to ale ještě promyslet. Požár by pomohl k vyvolání zmatku, který by nám byl užitečný. Ale tam už zase přichází Erich. Řekněte mu, že pokud půjde všechno dobře, vrátíme se sem zítra.“

Mladík využil první příležitosti, aby svému strýci informaci předal, a pak si již vlastně neměli o čem povídat. Oběma vetřelcům nezbývalo, než čekat na soumrak, kdy trestanci opustí pracoviště. Byli ztuhlí z

nedostatku pohybu a prochladlí z ledového průvanu, který protahoval škvírami mezi drny. Než se sešeřilo, čas plynul nesmírně pomalu. Konečně se ozvala píšťala a strážní se dali do shromažďování a počítání vězňů. Najednou velmi pospíchali, zřejmě měli přecházení v chladném povětří také dost.

Pak kroky odcházejících a cinkání okovů ztichly.

S úlevným vzdychnutím Biggles protlačil v drnech otvor, kterým se dostali ven. Oba dva měli údy natolik ztuhlé, že jim jakýkoli pohyb činil obtíže. Svižné procvičení však ztuhlé klouby rychle rozhýbalo. Zamaskovali otvor a ujistili se, že kromě výztužných větví nezanechali uvnitř žádné stopy.

„Vůbec se mi nelíbí obloha,“ řekl Biggles při letmém pohledu vzhůru. „Proč ne?“

„Přichází změna počasí. Žlutá barva v mracích, co se sem blíží od moře, nevěstí nic dobrého.“

„Pokud sprchne, mohlo by se oteplít.“

„Pokud se oteplí, bude mnohem pravděpodobněji sněžit,“ odvětil Biggles. „Jsme na Sachalinu a tohle jsou sněhové mraky. Když padne sníh, nastanou nám potíže.“

„Jaké?“

„Myslete, mladý muži. Jestliže napadne sníh, jak budeme pobíhat lesem beze stop?“

„Jasně. To mě nenapadlo.“

„Také sníh by sehrál svoji úlohu v části mého plánu na únik,“ řekl Biggles. „Ale co tu stojíme? Vracíme se.“

Postupovali opatrně od pahorku k pahorku a neustále sledovali okolí, kde se mohlo co chvíli vynořit nebezpečí. V houstnoucím soumraku spěchal Biggles jako první ke shlukům trpasličích bříz, které lemovaly přilehlý říční břeh. Fritze zajímalo, proč nejdou nejkratší cestu k

mostu, a dozvěděl se, že co je nejpohodlnější, nebývá vždy nejbezpečnější.

Bigglesův předpoklad se bohužel ukázal jako správný. Krátce poté, co dosáhli březového houští, a zbýval jim jen kousek cesty k lávce, zaslechli něco jako tlumené lidské hlasy. Břízky jim poskytovaly dostatečný úkryt, takže mohli postupovat dál. Šli vpřed velmi opatrně a pak můstek uviděli. Setmělo se už natolik, že ho sotva dokázali rozeznat, ale právě padající temnota jim ukázala, jak veliké jim na druhém konci lávky hrozí nebezpečí. Ve tmě spatřili, že se tam pohybuje žhnoucí bod. Byla to hořící cigareta! Biggles přidržel svého druha na místě a hleděli chvíli do tmy. Když se jejich zrak přizpůsobil temnotě, dokázali na opačném konci můstku rozeznat dvě lidské postavy. Hlasy mužů teď slyšeli docela zřetelně.

„Pokud na můstek umístili stálou hlídku, bude to moc špatné,“ zašeptal Biggles. „Nemám nejmenší radost z toho, že nám v takové tmě hrozí hromsky studené brodění řekou. Možná budeme muset přes řeku dokonce plavat. Někde tady přecházel řeku Pat Manson a my se odsud také musíme dostat. Chvíli počkáme a uvidíme, co se bude dít. Rozumíte alespoň, o čem se ti dva baví?“

„Ne.“

Čekali, a zdržení jim navíc znepríjemňoval ledový vítr, který postupně sílil. Téměř po hodině se zdálo, že konec čekání se přiblížil, protože z opačné strany, po stezce vedoucí od říčního ústí, došli k můstku další dva muži. Biggles si ujasnil, že čekání bylo u můstku všeobecným jevem, neboť po krátkém rozhovoru přešli všichni čtyři muži můstek. Nepochyboval o tom, že první

dvojice čekala na druhou a hodlají společně dojít ke věznici.

Právě ve chvíli, kdy si promrzlí a netrpělivi vetřelci začínali v duchu blahopřát k tomu, že se jejich únavné čekání nachýlilo ke konci, propukla u lávky bez sebemenší výstrahy vřava. Nejprve se ozval výkřik. Zlomek vteřiny poté práskl výstřel z pušky a ve větvích břízek, pod nimiž se krčili Biggles s Fritzem připravení pokračovat v cestě, hvízdla kulka. Asi dvě vteřiny nato následoval další výstřel.

Biggles se vrhl k zemi a strhl s sebou i Fritze, protože i druhá střela zasvištěla nepříjemně blízko nad jeho hlavou. Nemohlo ho napadnout nic jiného, než že je stráž objevila a střílí po nich...

Připadalo mu to zcela nepochopitelné. Byla tma, oni se nehýbali a nevydali ani hlásku. Napadlo ho, zda mezi Rusy není mimořádně zkušený lovec. Slýchal o zálesácích, jejichž schopnosti se zdály být až nepřirozeně skvělé. Vytáhl pistoli, upřel oči do temnoty a připravil se na nejhorší.

Vzápětí měl pocit, že se vyplňují jeho nejchmurnější představy. Slyšel dusot, blížící se přímo k nim. Pak zapraskaly větve, jak se křovinami prodíralo velké zvíře, a vteřinu nato se kolem nich mihl neurčitý stín. Biggles ho zachytil jen koutkem oka, ale podle jeho velikosti poznal, že to není jezdec, kterého očekával. Šlo o větší zvíře, pravděpodobně jelena nebo mladého losa.

Až nyní Biggles pochopil, co se seběhlo. Terčem střelby nebyli oni dva, ale zvíře, které vyplašili strážní. Nebezpečí však dosud neminulo. Naopak. Hlasy se přibližovaly a bylo slyšet, jak jeden z mužů klade na svá slova stále větší důraz.

„Říká, že to zvíře zasáhl,“ zašeptal Fritz, který také pochopil příčinu zmatku a střelby. „Teď ho hledají.“

„Ticho!“ sykl Biggles. „Musíme klidně ležet.“

Leželi bez hnutí na vlhké zemi porostlé mechem a tajili dech, zatímco se k nim březovým houštím prodírali čtyři muži pátrající po zvířeti, o němž byl střelec přesvědčen, že ho zasáhl. Možná to byl právě on, kdo ve snaze dokázat svou pravdu, rozhrnul křoviny ve vzdálenosti sotva tři kroky od místa, kde ležel Biggles obličejem k zemi, aby nesvítel do tmy. Náhoda vetřelcům přála. Vášnivý lovec si jich nevšiml.

Muži v uniformách se potulovali houštinami ještě několik minut, než uznali, že jejich počínání je marné. Konečně vyrazili směrem k vězení, ale nepřestali se hlučně dohadovat. Když hlasy zmlkly v dálce, Biggles zhluboka vydechl.

„To bylo strašné,“ zamumlal Fritz.

„Říkal jsem vám přece, že nebezpečí, se kterým člověk předem počítá, se obvykle dá zvládnout,“ řekl Biggles. „Nejhorší bývá takové, které se vynoří zcela náhodně a nenadále, jako to pitomé parohaté zvíře.“

„Stříleli na jelena?“

„Na jelena nebo na mladého losa. Nebylo to tak velké zvíře, jak se mi zprvu zdálo, ale nahnalo mi dost strachu,“ přiznal Biggles. „Musíme dál. Ostatní už o nás jistě mají obavy.“

Opatrně přešli můstek a pokračovali po opačném břehu. Biggles spěchal, protože se chtěl dostat k otteru co nejdříve. Dobře věděl, že mají oproti očekávání značné zpoždění. Přes veškerou snahu však nedokázal postup zrychlit, takže spěch byl spíše přáním než skutečností. Vládla tma, která byla vzhledem k mračnům kryjícím

celou oblohu téměř neproniknutelná a ztěžovala každý pohyb. Proto nemělo valný smysl sledovat stezku před sebou. Bylo téměř nemožné cokoli spatřit. Mohli dělat pouze to, že se občas zastavili a tiše naslouchali. Doufali, že zaslechnou případné další hlídky bloudící lesem. Biggles si ale brzy uvědomil, že pokusy nejsou moc nadějně. Neustále sílící vítr vanoucí od moře rozhýbal totiž koruny stromů a udržoval je v pohybu, takže noční les byl naplněn strašidelným skřípáním kmenů, sténáním větru a později i šustotem rákosí. Ty zvuky jim znemožňovaly zaslechnout cokoli jiného.

Uvědomil si, že v těchto podmínkách budou potíže i s vyhledáním letadla, a když jim do tváří udeřila sprška zmrzlého deště, pomyslel si, že se proti nim spikla i příroda. Přehánka naštěstí netrvala dlouho, ale jakoby je varovala před tím, co na ně příroda ještě chystá.

Měl samozřejmě pravdu, když vysvětloval Fritzovi, jak by sních ztížil podmínky pro jejich pohyb po ostrově. Každý krok by se stal dvojnásob nebezpečným, neboť by usnadnil hlídkám stopování každého pohybu vetřelců. Sám ovšem věděl, že sněžení by muselo trvat dost dlouho a být skutečně vydatné, aby proniklo i na lesní půdu pod hustě propletené jedlové větve. Ovšemže také věděl, že nemohou být pouze v lese a že budou muset projít i otevřenými pláněmi. Navíc ještě nikomu nesdělil své nejvážnější obavy. Ty vycházely z toho, že sních ležící na letounu se snadno mohl změnit v námrazu, které by se asi jen těžko zbavovali. Letoun by pak zůstal uvězněn až do oblevy. K takové katastrofě by však došlo skutečně jen nešťastnou náhodou, neboť podle zpráv meteorologů, získaných před odletem, byla nejhorší zima na Sachalinu již minulostí. Podle předpovědí zde prostě mělo vládnout

jaro. Kdyby byly předpovědi před startem horší, Biggles by vyčkal, až si bude počasím zcela jist.

Pokračovali v cestě unavení a promrzlí s nervy napjatými k prasknutí. Postup jim ztěžoval i naprostý nedostatek orientačních bodů. Bylo tu jen rákosí na jedné straně a jedle na straně druhé. Oboje vyhlíželo podél celé trasy stejně i když na to bylo vidět. Nyní neviděli téměř nic, pouze vnímali zvuky. Neviděli ani záblesk světla a jediným zvukem, který zaslechli mimo poryvů větru, bylo smutné vlčí zavytí, znějící odkudsi z lesa.

„Jste si jist, že jsme nezašli příliš daleko?“ zeptal se Fritz při jedné ze zastávek.

„Upřímně řečeno to nevím,“ připustil Biggles.

„Řekl bych, že už jdeme dlouho.“

„Šli jsme pomalu,“ připomněl mu Biggles. „Na procházky v tomhle počasí aby měl člověk kočičí oči,“ dodal pak znechuceně. „Myslíte si, že nás ostatní půjdou hledat?“

„Mohli by, ale bylo by to nebezpečné.“

„Proč?“

„Mohli bychom se postřílet navzájem. Za současné situace, kdy je všechno vzhůru nohama, má člověk sklony nejdříve střílet, a pak se teprve ptát.“

Šli dál.

Konec jejich putování přišel o několik minut později, když se opět zastavili, aby se poradili. Téměř nadskočili, neboť v těsné blízkosti místa, kde stáli, se ozval hlas, který mohl patřit pouze Bertiemu.

„Konečně, chlapci,“ řekl lord. „Jsem tady.“

„Zaplaťpánbůh, Bertie,“ odpověděl vděčně Biggles. „Opozdili jsme se. Ta cesta byla hrozná.“

„S tím jsme počítali, starouši,“ prohlásil Bertie, a vyloupl se z temnoty. „Střídali jsme se, abychom se ujistili, že nepřejdete dál, nebo abyste nespadli do vody, zatímco nás budete hledat. Vymyslel to Algy.“

„Vymyslel to moc dobře,“ pochválil Biggles. „Kde je člun?“

„Tady. Alespoň by tu měl být. Doufám, že ho najdu.“

„Bylo by to vhodné,“ řekl chmurně Biggles.

„Ano? Je tu. Jak se vám vedlo?“

„Přímo skvěle,“ prohlásil Biggles, zatímco nastupovali do člunu. „Všechno se dozvíš, až se posadím v letadle a trochu mi rozmrzne jazyk.“

Bertie s nimi pádloval přes hladinu, která se ve větru zřetelně vlnila, a Biggles zjistil, že se silně pohupuje také letoun. Když se o tom zmínil, Bertie omluvně řekl: „Ano, starouši. Rozmrznete, ale také se pěkně pohoupáte. Obávám se, že brzy bude hůř. Algy ti to všechno poví.“

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

BIGGLES PLÁNUJE

První otázka, kterou Biggles pronesl, když vstoupil do kabiny, platila Algymu. „O čem to mluvil Bertie, když mi naznačoval, že by se počasí mělo ještě zhoršit?“

„Že měl pravdu,“ řekl Algy.

„Jak to víš?“

„Z nedostatku jiné zábavy jsem si hrál s rádiem, abych vyslechl zprávy. Místo nich jsem zachytil všeobecné varování meteorologické služby vojenského letectva Spojených států v Japonsku. Svolávali všechna letadla zpět na základnu. Vítr změnil směr a blíží se sem fronta od severovýchodu. Může nad celou oblastí vyvolat sněžení a samozřejmě to platí i pro Sachalin.“

„Nádhera,“ řekl trpce Biggles, když si svlékal kabát a s vděkem přijímal šálek kávy a sendvič s nakládaným hovězím. „Tak vítr od severovýchodu. Ten i kdyby nepřinesl sněžení, požene vlny přímo do ústí řeky, a může rozbouřit hladinu tak, že neodstartujeme. Asi by dokázal vyhodit letadlo na břeh a zničit nám ho. Nemohli jsme ale očekávat, že všechno půjde hladce.“ Obrátil se ke Gingerovi. „Měli jste s Patem nějaké potíže během zpáteční cesty? Na nás se smůla jenom lepila.“

„Ani ty nejmenší. Viděli jsme v dálce dvoučlennou hlídku, ale včas jsme jim zmizeli v lese. Minuli nás bez povšimnutí.“

Biggles se otočil zpět k Algymu. „Stalo se zatím něco tady?“

„Nic. Viděli jsme dva strážné, pravděpodobně tytéž, které potkal Ginger s Patem. Prošli kolem po stezce, ale nedošli nijak daleko, protože se za nějakých dvacet minut vraceli.“

„O Miškovovi žádné zprávy?“

„Vůbec žádné.“

„A co ten hlídkový člun?“

„Nevrátil se. Na moře vypluly dvě rybářské lodě, ale vrátily se hned, jak se zvedl ostřejší vítr. To je všechno,“ prohlásil Algy. „Teď by mě zajímalo, jak se vedlo vám?“

„Neměli jsme potíže,“ odpověděl Biggles. „Proběhlo to jak jsem doufal, jen cestou zpátky jsme měli smůlu.“

Během několika minut sdělil Biggles svým druhům všechno zásadní, k čemu došlo v uhelném lomu.

„Von Stalhein se choval tak, jak jsem čekal. Určitě naší pomoc přijme. Je to jeho jediná možnost, jak z Onoru zmizet. Já budu spokojen už s tím, když se nám podaří osvobodit ho z vězení. Pak si může svobodně zvolit, zda chce zůstat tady, nebo zda se s námi vrátí. Určitě mne podezírá z postranních úmyslů a teď asi uvažuje o tom, proč mu hodlám pomáhat.“

„To dá rozum,“ řekl zlomyslně Algy. „On přece nemůže věřit tomu, že by člověk něco udělal z pouhé lidskosti.“

„Možná se s lidskostí málo setkával,“ pokrčil rameny Biggles. „Nikdo nemůže za to, jaký je, a všichni máme sklony posuzovat své okolí podle sebe. Věděli jsme, jaký je Stalhein člověk, už když jsme sem letěli. Nemá teď smysl ztrácet čas tlacháním na to téma. Máme na práci mnohem důležitější věci zvláště vzhledem k tomu, že se na nás řítí tak příšerné počasí.“

„Okay,“ řekl Algy. „Co bude dál?“

„Zítřka se pokusíme dostat von Stalheina ven,“ odpověděl Biggles. „Metodu jsem už vymyslel, ale pro její uskutečnění budete všichni muset něco udělat, tak mě dobře poslouchajte. Do značné míry bude celý plán záviset na počasí, které nemůžeme ovlivnit. Zbytek bude záviset na správném načasování akce. Pokud selže, bude to naše chyba.“ Biggles se odmlčel a zapálil si cigaretu.

„A teď k tomu plánu,“ pokračoval. „Ráno před úsvitem zaujmeme stejné stanoviště, na jakém jsme strávili celý dnešní den. Snad je všem jasné, že Fritz bude se mnou. Pokud by poslali Stalheina na jiné pracoviště, bude to špatné. Nemáme sice důvod předpokládat, že k tomu dojde, ale kdyby by se to náhodou stalo, budeme muset plán odložit, protože si nemůžeme dovolit neúspěch. Jestliže by pokus špatně dopadl, nedostaneme nikdy další příležitost. Kdyby totiž dozorcí zjistili, že tu má von Stalhein spojence, můžeme vsadit krk na to, že ho umístí tam, kam se nedostane už vůbec nikdo. Mohli by ho dokonce přeložit i do jiné věznice. Takže dál. Dostáváme se k první vážné potíži. Jsou to pouta. Ty řetězy musí dolů dřív, než ho dostaneme ven. To je prostě nevyhnutelné. Je zcela jisté, že se budeme muset pohybovat hodně rychle, a člověk se spoutanými kotníky moc rychle neběhá.“

„Chcete ho zbavit okovů před očima strážných?“ vyhrkl Pat.

„Ano.“

„Děláte si legraci?“

„Na tu není nejvhodnější doba.“

„Okay. Tak mi tedy řekněte, jak chcete zařídit nemožné.“

„Nechci se pokoušet o něco nemožného. Když přestanete na chvíli mluvit a budete poslouchat, dozvíte se co udělám.“

„Omlouvám se. Pokračujte.“

„Vezmu si s sebou pilku na železo, kterou jsem hodil do letadla v domnění, že budeme muset přepilovat mříže v oknech. Přeríznout řetěz z obyčejného železa by nemělo trvat moc dlouho.“

„Dost dlouho na to, aby si strážní všimli, co se děje.“

„Neuvidí to.“

„Nebyl mezi nimi ani jeden slepec,“ zavrčel Pat. „Co vás vede k přesvědčení, že neuvidí, jak se jim někdo před očima prořezává z okovů?“

„Protože von Stalhein bude v tu chvíli v úkrytu spolu s Fritzem. Ten mu pomůže zbavit ho okovů tak rychle, jak to jen půjde.“

„Dozorci ho budou hledat.“

„Nebudou, protože ho nahradím já. Budu oblečen v těch odporných vězeňských hadrech, které máte na sobě. Zaujmu Stalheinovo místo. Bude míjet naší hromadu, a když bude mezi ní a dozorcem, schová se dovnitř. Já vyskočím ven a popadnu jeho kolečko. Výměna by nám neměla trvat déle než dvě až tři vteřiny. Von Stalheina na akci pochopitelně předem upozorníme, takže se na ni připraví. Sám budu bez okovů, ale věřím, že se dokážu patřičně belhat, aby si toho nedostatku nikdo ze strážných nevšiml. Stačíte mě sledovat?“

Téměř po celou minutu nikdo nepromluvil ani slovo. Pak se ozval uznalým tónem Pat: „Tak do toho jdu s vámi!“

Ostatní pochvalně zamručeli.

„Budu pokračovat v práci za von Stalheina, než Fritz přerážne řetěz,“ pokračoval Biggles. „Tuhle část nechávám plně na něm, je to přece jen jeho synovec a má k němu daleko nejbliž. Odhaduji, že by mu práce neměla trvat déle, než asi deset minut. Až půjdu znovu kolem, Fritz mě upozorní, že se svým úkolem skončil. Dá také svému strýci pistoli, aby nám byl něco platný v případě, kdyby došlo k přestřelce.

Tolik tedy k provedení, a teď ke zmíněnému načasování. Fritz a já musíme být z pochopitelných důvodů na místě již před tím, než trestanci dorazí na pracoviště, stejně jako jsme to udělali dnes. V devět hodin ráno si se Stalheinem vyměníme místa, což znamená, že řetěz by mohl být dole zhruba v devět hodin deset. Protože není jisté, zda se Stalhein dostane k hromadě přesně v devět, protáhnu to na devět patnáct. V té době nastoupí na scénu Ginger a Bertie. Jejich úkol bude velmi důležitou částí plánu, která podstatně zjednoduší vlastní útěk. Podejte mi tužku a papír!“

Než si Biggles připravil psací náčiní, ostatní mlčeli.

„Řekněme, že tady je uhelná sloj,“ začal Biggles a nakreslil úsečku. „Tady je náš úkryt.“ Udělal malý kroužek. „Von Stalhein vybírá uhlí z hromady u sloje, kde došlo k sesuvu svahu a tím tam vznikl suťovitý jazyk, po němž je možné vylézt nahoru.“ Vyznačil to na papíře. „Nahore, za horní hranou sloje, je ve vzdálenosti čtyřiceti nebo padesáti yardů les. Hustý jedlový les a podle toho, co jsem mohl z místa, kde jsem seděl, vidět, je to skoro prales. Ten bude při útěku našim prvním cílem. Jestli se do něj dostaneme, budeme dobře kryti po celou cestu k řece. Mezi věznicí a lomem je značně hrbolatý terén. Pahorky nejsou nijak vysoké, ale postačují

k tomu, aby zakryly výhled na pracoviště z vězení. Celá ta plocha je porostlá nízkým a hustým rododendronovým houštím, v němž leží spousta starého suchého jedlového klestí. Zapálit tuhle paseku by neměl být žádný větší problém. S pomocí větru by na ní brzy mohl vzniknout docela pěkný ohýnek.“

„A spousta kouře,“ zamručel Ginger.

„Velice správně. Jde mi prostě o kouřovou clonu. Ty a Bertie se položíte do tohoto nízkého porostu. Nejlépe bude, když si najdete nějakou pěknou proláklinu. Uděláte to ve stejnou dobu, kdy budu já a Fritz zalézat do drnové hromady. Aby se váš oheň co nejrychleji rozhořel, vezmete s sebou po plechovce benzínu. Rozlijete ho tak daleko od sebe, jak to jen dokázete. V devět hodin patnáct pak nemusíte udělat nic víc, než do křovisek nasáklých benzínem hodit hořící zápalku. Nedokáží odhadnout, co udělají dozorci, až zjistí, že pahorek nad nimi hoří a kouř se valí přímo na ně. Rozhodně by to mělo z počátku vyvolat mezi nimi zmatek a způsobit, že si aspoň trochu přestanou všímat vězňů. Kdyby jim plameny navíc připálily podrážky, tím lépe. Pod clonou kouře která vznikne, hodlám uhánět do lesa spolu s oběma společníky. Naše naděje budou o to větší, oč horší bude viditelnost. To bude platit, ať už dozorci zpozorují naše zmizení ihned nebo o chvíli později.“

„Ale podívej se na to také takhle, starouši,“ namítl Bertie. „Co když zůstanou v plamenech také věžňové? Ti chudáci asi moc daleko neutečou, když jim na nohou chřestí ty prachmizerné náramky, pokud víš, co tím myslím.“

„To nehrozí,“ zavrtěl hlavou Biggles. „Až plameny postoupí k pásu, kde je půda vymýcená, požár zhasne.“

Zhruba čtyřicet yardů od míst, kde pracují trestanci, už není nic, co by hořelo. Leda že by se vzňalo uhlí, ale to nepřichází v úvahu.“

„A co uděláme my, až rozpoutáme ten stepní požár?“ otázal se Ginger.

„Vy vyrazíte k lávce, přeběhnete ji, a budete co nejrychleji upalovat zpátky k letadlu. Mezi vámi a strážci by se měl valit kouř, takže vás neuvidí. Je tu určitá možnost, že by vás mohli spatřit vojáci z věznice, ale ta je přece jen daleko, takže byste se měli dostat k mostu jako první i v případě, že vás někdo bude pronásledovat. Jakmile překročíte most, zamiřte hned do lesa, aby strážní neviděli, kde mizíte. Mohli byste je dovést k letadlu.“

„A co když dojde ke střelbě?“ zajímal se Bertie.

„Stát se to může a řešení nechám na vás. Sám za sebe vám však povím, že než bych se tu nechal zajmout, budu střílet jako divý.“

„Svatá pravda,“ zamručel Bertie. „Nedokážu si představit horší konec.“

„A co budeme dělat my s Patem, zatímco vy si budete rozdělovat ohniček?“ chtěl vědět Algy.

„Je mi líto, ale zůstanete tady a můžete si hrát na vodníka,“ odpověděl Biggles. „Pokud Pat bude chtít, může vyjít na stezku a hlídat. Možná nám pomůže odrazit vojáky, kdyby nás pronásledovali. Vzhledem k počasí, jaké musíme očekávat, nemohu riskovat opuštění letadla. Dozor nad ním je tvá starost, Algy. Dohlédneš na to, aby byl letoun připraven na okamžitý start, hned jak se sem všichni vrátíme. Možná, že se ti tvůj úkol nezdá dvakrát přitažlivý, ale věř mi, že může jít o nejdůležitější součást akce. Ať bude útěk probíhat jakkoli, můžeš se

spolehnout, že tady nastane taky pěkný rozruch. Když už se dostaneme do letadla, pak čím dříve budeme ve vzduchu, tím větší máme možnost zachránit si zdravou kůži. Jsem si jist, že velitel vězení začne žhavit telefon i rádio a pokud mají v dosahu svá letadla, půjdou okamžitě po nás.“

„Vy vážně věříte tomu, že váš plán vyjde tak, jak říkáte?“ zeptal se pochybovačně Pat Manton.

„Podle vlastních zkušenosti mohu říci, že kdyby vyšel bez chyb a změn, nebude překvapenějšího člověka, než já sám,“ řekl Biggles otevřeně. „Ale člověk musí začít s jasnou představou, jak hodlá postupovat. Když situaci změní nepředvídané okolnosti, budeme se s nimi muset vyrovnat. Nejlépe tak, abychom je využili ve vlastní prospěch.“ Biggles se rozhlédl. „To by bylo zatím vše. Pokud není někomu jasné, co má dělat, nebo má-li někdo jakékoli dotazy, je ještě čas všechno probrat.“

„Mně je to naprosto jasné,“ řekl Fritz, a ostatní přisvědčili.

„Potom je to v pořádku,“ prohlásil Biggles, „takže přistoupíme rovnou k přípravám.“ Pohlédl na hodinky. „Čas kvapí. Ti z nás, kdo jdou do terénu, mají ještě asi tři hodiny na spánek. To nám musí stačit. Na pořádné vyspání budeme mít dost času, až se dostaneme někam, kde jsou slušné postele. Vyměnil byste si se mnou šaty, Pate?“ požádal Američana. „Nebojte se, vynasnažím se vrátit vám je v pořádku.“

„Docela rád se jich zbavím,“ ušklíbl se Pat. „Ale pozor, strašně páchnou!“

„Snad mi budou. Postavu máme podobnou.“

„S tím si nelamte hlavu. Mají jednu velikost pro všechny.“

„Na štěstí mám podobnou postavu také s von Stalheimem. Je možná jen o něco vyšší a hubenější. No, trocha bláta a uhelného mouru ve vlasech a na obličeji by měla zabránit tomu, aby si dozorce všiml změny, ledaže by ho zajímalo, jak jsem se oholil.“

„Nikdo se tam neholí,“ odmítl to Pat. „Není čím. Ale co když si přece jen některý z nich všimne, že nemáte ty okovy?“

„Ve vlastním zájmu by neměl být tak všímavý a ostražitý,“ řekl zlověstně Biggles. „Připrav náradí, Gingere, a dej Fritzovi druhou pistoli pro jeho milého strýce. Jdu se podívat ven, jak se nám dál vyvíjí počasí.“

Brzy byl zpátky. „Nic moc pěkného,“ hlásil. „Vítr se teď stočil a vane přímo do ústí. Moře se začíná vlnit, ale zatím to není tak zlé, abychom se museli znepokojovali. Naopak je dobré, že když se směr větru nezmění, prospěje to našemu ohýnku. Připomíná mi to, že ještě musím mluvit s vámi, Gingere a Bertie. Než rozležete benzín, všimněte si směru větru. Musíte založit oheň tak, aby kouř mířil k pracovišti, jinak by to nebylo k ničemu. Jdu teď na kutě. Měl byste udělat totéž, Fritz. Hlídka ať nás probudí ve čtyři ráno. Nerad bych pospíchal. V lese si člověk může zlomit nohu, ani neví jak...“

KAPITOLA DVANÁCTÁ

ZKOUŠKA ODVAHY

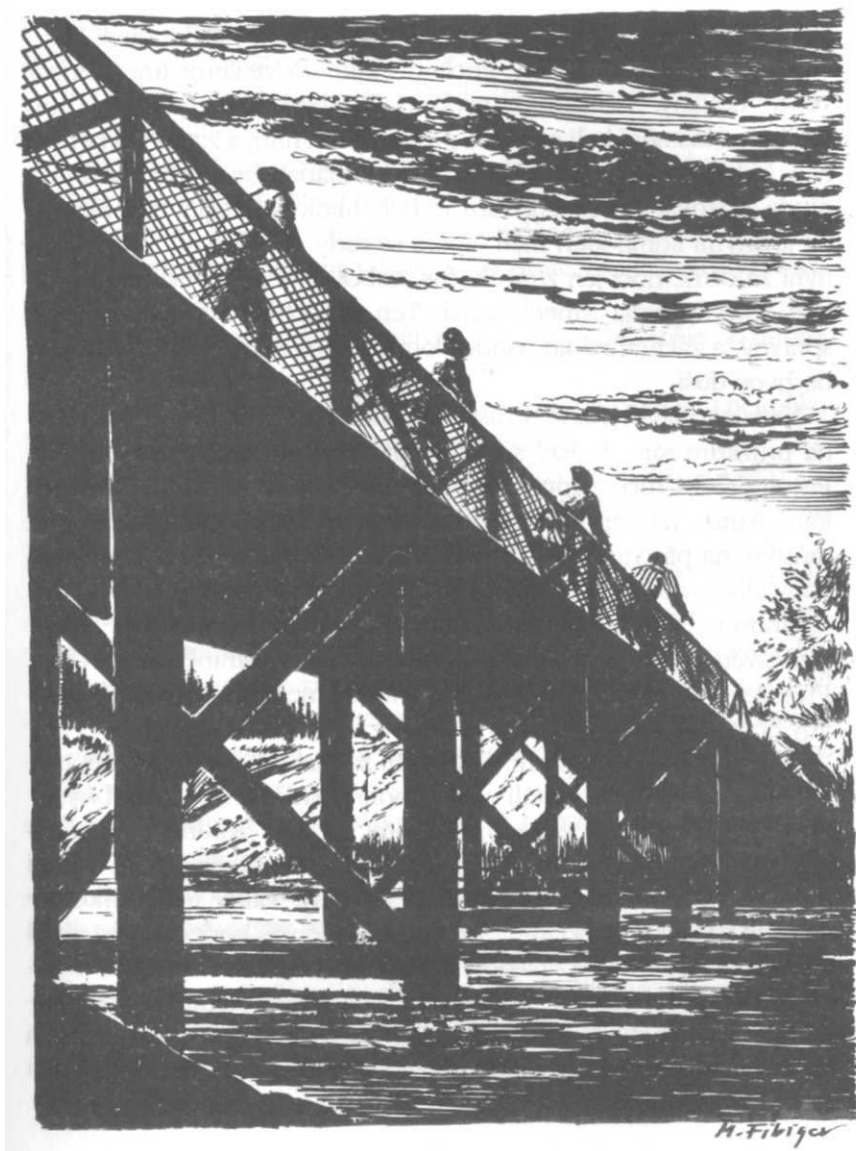
Vládla dosud tma, protože bylo jen pár minut po čtvrté hodině, když se záchranné komando s kapsami plnými vybavení pro akci vylodilo na pobřeží a vstoupilo na stezku. Po rozloučení s Patem, který se rozhodl zůstat na břehu a postavit se čelem případnému nebezpečí, vydala se skupina na cestu, kterou Ginger považoval za pokus o sebevraždu, ať již jim náhoda bude přát sebevíc. Biggles oděný do Patových vězeňských hadru vedl své spolubojovníky již důvěrně známým terénem.

V plánu došlo k jedné změně podnícené Bertieho návrhem. Podnět spočíval v tom, že Bertie s Gingerem, kteří se původně měli ihned po splnění žhářského poslání vrátit přes lávku k letadlu, počkají za mostem v lese na uprchlíky vedené Bigglesem. Vrátili by se tedy na základnu všichni společně. Smyslem bylo zajistit větší palebnou sílu pro případ, že by cestou narazili na odpor.

Biggles s nápadem souhlasil a dokonce Bertieho pochválil. Řekl, že na to mohl přijít pouze člověk, který má vojenskou strategii v malíku. Je třeba ještě dodat, že Pat, aby mohl zůstat na břehu a být připraven dopravit komando i uprchlíka okamžitě k letadlu, ukryl nafukovací člun v pobřežním rákosí. Měl ho tak při ruce. Považoval totiž za pravděpodobné, že budou opouštět břeh překotně a možná dokonce pod nepřátelskou palbou.

Během posledních nočních hodin se počasí nezměnilo. Bylo zatím stále sucho a jediným náznakem, že začne sněžit, byly temné mraky, clonící celou oblohu.

Ledový a řezavý vítr, který dosud nepřekročil rychlost označovanou meteorology jako „dosti čerstvý“, vál stále ze stejného směru. Moře se začínalo silněji vlnit, ale stále to nebylo nic, co by otter konstruovaný pro používání v náročných podmínkách, nemohl zvládnout, kdyby bylo nutné rychle odstartovat.

Skupina postupovala co nejtíšeji a nejrychleji a všichni dbali hlavně na to, aby nesešli z cesty. Pochod v inkoustově černé tmě lesa byl velice obtížný. Základním prvkem Bigglesova plánu bylo, aby všichni zúčastnění byli na místě před rozedněním, a zatím jim nehrozilo, že by přesun nestihli. Velitel předpokládal, že cestou je nebude nikdo zdržovat. Podle jeho názoru byly hlídky hledající Pata Mantona jedinými lidmi, kteří měli důvod se tudy pohybovat. Ty by však nyní za černé noci jen ztrácely čas, neboť naděje, že by někoho ve tmě objevily, byla zanedbatelná. Ten předpoklad se ukázal jako správný, a záchranné komando dorazilo k můstku, aniž by narazilo na živou duši.

Nedaleko lávky Biggles zastavil ostatní členy skupiny, a vydal se na průzkum sám. Kráčel s krajní opatrností a nedbal moc na čas. Pistoli držel v ruce připravenou k okamžitému použití, kdyby nečekaně narazil na nepřítele. Nepotkal nikoho. Když došel na počátek můstku, na pár vteřin se zastavil, a zaposlouchal se. Kromě šumění vody tekoucí dole nezaslechl z opačného konce lávky ani zvuk, a viditelnost byla tak bídná, že na zrak se spoléhat nemohl. Tiše hvízdal v přesvědčení, že když bude někdo na protější straně, odpoví mu. Protože se ohlasu nedočkal, vrátil se a pokynem ruky vyzval ostatní, aby ho následovali.

Sám přešel můstek první. Ostatní šli za ním jeden za druhým, takže během krátké chvíle stáli všichni pohromadě na opačném břehu.

„Jsem rád, že je to za námi,“ zašeptal Biggles. „Klidně se vám přiznám, že ta lávka mi naháněla strach. Kdyby přece jenom vyslali z vězení hlídku, čekala by

patrně právě tady. Takže teď se musíme rozdělit.“ Mávl paží do tmy. „Tím směrem je váš kopeček,“ oznámil Bertiemu a zrzkovi. „Až najdete vhodné místo, zůstaňte v klidu a nevystřikujte nos. Nesnažte se sledovat, co se děje kolem. Pokud uvidíte nepřítele, mohl by také on spatřit vás. Vaše zvědavost by nám mohla způsobit vážné potíže.“ Zadíval se na Bertieho postavu a užasle zamrkal, neboť si všiml, že štíhlý muž překvapivě ztloustl. „Copak to máš po kapsách, lorde?“ řekl.

„Jen pár drobností, starouši. Napadlo mne, že by se mohly docela hodit,“ odvětil lhostejně Bertie.

V Bigglesově tváři blesklo podezření. „Doufám, že nechystáš něco pro zasmání. Sověti nemají smysl pro humor.“

„Měj uznání, starouši,“ ohradil se ukřivděně Bertie. „Myslíš si, že bych se v tak smutné situaci pokoušel o nějaké veselé kousky? Nevidíš, že se třesu strachy?“

„Jenom aby,“ zavrčel nedůvěřivě Biggles. „Tak jděte a hodně štěstí.“

Bertie s Gingerem vykročili do tmy, v níž se po pouhých několika krocích ztratili jako kameny spadlé do studně.

„Jdeme také, Fritz,“ obrátil se Biggles na jediného společníka, který mu zbyl. „Čas máme dobrý, a neumím si představit, že by se tu někdo potloukal v tak nesmyslnou dobu a tak šíleném počasí.“

Vyrazili rázně, v opatrnosti však ani trochu nepolevili. Ještě drahnou chvíli předtím, než se na východě objevil první našedlý proužek jako zvěstovatel větrného dne, byli ve svém drnovém úkrytu a snažili se zevnitř co nejlépe zamaskovat vstupní otvor. Biggles si posypal tvář jemným prachem, rozčuchal si vlasy a

pomazal je hlinou. Fritz si po zemi rozložil nářadí, které bude potřebovat k osvobození svého strýce ze želez.

Pomalu přicházel den, během něhož nepronikl oblohou jediný sluneční paprsek. Obloha měla barvu olovené desky a osvětlovala už dost dlouho uhelnou sloj, když se teprve na hřebeni pahorku objevili první trestanci se strážnými. Skupina dorazila na místo a rychle se rozptýlila na pracovní místa. Rozdělení vězňů proběhlo stejně jako včera a Bigglesovi se v tu chvíli velice ulevilo. Až dosud byl jako na jehlách, zda dozorci nerozdělí vězně jinak a zda trestance v tak nevlídném počasí vůbec přivedou.

Oproti předchozímu dni však k jisté změně skutečně došlo. Spolu s von Stalheinem pracoval ještě jeden muž, který mu pomáhal při čištění uhlí. Dostal za úkol shazovat dolů ze sloje větší kusy uhlí, aby je mohl Stalhein snáze posbírat a naskládat na kolečko. Biggles si změny všiml, ale přijal ji klidně. Vyvodil z toho jen ten závěr, že až si se Stalheinem vymění místo, bude občas blízko druhého vězně. Nemohl předem odhadnout, zda si nový chlapík všimne zázračné proměny svého spolupracovníka, a jestliže ano, jak na ni zareaguje. Biggles si nemyslel, že by ho muž záměrně zradil. Spíše se obával toho, že chlapík nedokáže skrýt překvapení a upoutá tak pozornost některého strážného. Tím by Bigglese prozradil nechtěně. Protože se však se změnou situace nedalo nic dělat, musel se s ní Biggles smířit. Důležitější bylo, že počet strážných se od včera nezvýšil. Nejbližší dozorce zaujal stanoviště dost daleko od něj, blíže větší skupině vězňů.

Práce začala. Když von Stalhein projel kolem haldy s prvním nákladem, hodinky na Bigglesově zápěstí

ukazovaly několik minut po osmé. Biggles měl pocit, že se von Stalhein chová ostražitěji, než o den dříve, ale mohlo jít jen o pozorovatelovo zdání.

Kolečko pomalu míjelo hromadu a Biggles potichu řekl: „Jsme tady a všechno pokračuje podle předpokladu. Začneme za hodinu. Fritz je se mnou. Více později.“

Von Stalheinovi trvalo asi deset minut, než vyložil a srovnal náklad, a dalších pět minut mu zabral návrat ke sloji. Protože měl nyní kolečko prázdné, a kráčel dolů po mírném svahu, postupoval značně rychleji, než s nákladem. Zkrátil se tím čas na rozhovor. Biggles stačil říci jen pár slov: „Kdyby nastaly potíže nebo vás chtěli odvést jinam, přijďte sem. Máme pro vás zbraň.“

Von Stalhein mlčel.

Když kolem opět ztěžka tlačil náklad uhlí a mezi ním a strážným ležela drnová hromada, Biggles ho znovu oslovil: „Jakmile vám řeknu, vlezte sem z téhle strany, a já půjdu na vaše místo. Fritz vás uvnitř haldy zbaví pout.“

Von Stalhein stále mlčel. Pokračoval ve vožení uhlí, jako by nic neslyšel, jako by na světě nebylo nic než práce.

Biggles potřeboval zajatému Němci sdělit poslední zprávu. „Za čtyřicet minut zapálíme pahorek nahoře,“ řekl. „Ať budou dozorci vykřikovat jakékoli rozkazy, neposlouchejte je! Jak se sem začne valit dým, nechte všeho a uhánějte sem!“

Stalhein nadále mlčel a jeho zachránce to přestával chápat. Rád by se přesvědčil, že Stalhein skutečně slyšel jeho slova, protože to zatím neprozradil ani mžiknutím oka. Chladnokrevnost svého úhlavního nepřítele Biggles dobře znal, ale v téhle situaci cítil přece jen lehkou

nejistotu a chtěl vědět, zda Stalhein porozuměl jeho plánu. Navíc se ho zmocnila nepříjemná představa, zda vůbec Stalhein hodlá poslouchat právě jeho rozkazy. Odmítnutí by přesně odpovídalo jeho nepoddajné povaze.

Kdyby tu s ním neseděl Fritz, mohl se Biggles obávat dokonce i Stalheinovy zrady. Mohl pocítit pochybné uspokojení z toho, že se s Bigglesem setká v trestaneckém šatu, a jejich životní běh tak skončí stejně, jak jim mnozí předpovídali. Tu úvahu však Biggles zavrhl jako nesmyslnou. Když nic jiného, vylučovala to přítomnost Fritze. Ať již von Stalhein cítil vůči Bigglesovi co chtěl, jeho nenávist nemohla být taková, aby ho dohnala k tomu, přivolat na vlastního synovce tak krutý osud.

„Rozuměl jste mi?“ důrazně sykl Biggles, když Stalhein konečně znovu mýjel drnový úkryt.

Stalhein poprvé promluvil, ale nijak při tom neplýtl slovy: „Ano,“ řekl nemluvný vězeň a kráčel dál.

Biggles začal odpočítávat minuty, ačkoli jich do začátku akce zbývalo plných dvacet. Fritzova tvář, která byla v úkrytu blízko jeho hlavy, byla pobledlá vzrušením.

„Zachovejte klid!“ ostře šeptl Biggles. Také on však pocíťoval značné napětí. Stále ještě zbývalo dost a dost času, kdy se mohl celý důmyslný plán beznadějně pokazit.

Asi deset minut před devátou zahlédl osamělou sněhovou vločku, kterou unášel vítr. Jedinou vločku. Biggles sebou trhl.

Stačila k tomu, aby se jeho rty semkly obavou. Věděl, že brzy budou následovat další, a sněžení bylo tím posledním, oč v této chvíli stál. Jestliže by nezpůsobilo

jiné potíže, rozhodně by znemožnilo prudké vzplanutí porostu. Ještě víc se však Biggles obával toho, že když začne sněžit, zhorší se viditelnost a dozorci odvolají vězně z práce. On sám na jejich místě by dostal strach, aby některého z vězňů nesvedla chumelenice k útěku.

Sněžení houstlo a v prudkém větrném vířily sněhové vločky svůj zlověstný rej. Zatím nesněžilo tak hustě, aby to přímo omezilo viditelnost, ale bylo zřejmé, že se blíží ohlášená sněhová bouře, nebo přinejmenším její předzvěst. Oblouha se zabarvovala do temně nafialového odstínu.

Přestože ještě zbývalo pět minut do deváté, rozhodl se Biggles jednat ihned. Dobře věděl, co riskuje změnou plánu, do kterého byli zapojeni všichni jeho partneři, ale vzhledem k tomu, jak se vyvíjelo počasí, se rozhodl začít hned. Byl si už zcela jistý, že strážníci nenechají vězně po dobu sněhové bouře na pracovišti. Při tak malém počtu strážníků by bylo příliš mnoho trestanců mimo přímý dohled.

„Až půjde váš strýc příště kolem, zavolám ho dovnitř,“ obrátil se k Fritzovi. „Nezná přesný čas, takže ho změna nemůže zaskočit. Připraven už je.“

V té chvíli nakládal von Stalhein na kolečko poslední kusy uhlí a Biggles proto odhadl, že mine jejich úkryt asi za dvě nebo tři minuty. Právě v té chvíli udělal Stalhein chybu. Snad už myslel na útěk, možná ho vedla snaha předvést strážnému jak je pracovitý, výsledkem bylo, že když přetížené kolečko zvedl, převrátilo se mu a náklad se rozsypal kolem.

K nehodě nemohlo dojít v méně vhodném okamžiku. Biggles v duchu zadoufal, že nad ní strážný mávne rukou, naděje však byla lichá. Ozval se drsný nesrozumitelný výkřik, jemuž nerozuměl ani Fritz.

Mohla to být jen kletba nebo varování, aby byl vězeň opatrnější. Pokud by tím celá záležitost skončila, zavládl by zase klid. To se však nestalo. Dozorce, který si chtěl možná dokázat svoji převahu nad vězni, se nespokojil s nadávkou a rozběhl se ke Stalheinovi. Uštědřil mu surovou ránu bičem přes záda. Trestanec, sklánějící se nad kolečkem a znovu nakládající uhlí, ránu nečekal a málem upadl. Ze rtů mu však neunikl ani sten. Pokračoval v práci, jako by se nic nestalo. Zdálo se, že to rozlítilo strážného k nepřičetnosti. Udeřil proto znovu. Tentokrát von Stalhein viděl rozmáchnutou paži s bičem, vztyčil ruku před obličej a kryl si jej před úderem. Rána dopadla, a ani tentokrát nevytloukla z jeho úst ani hlásku.

Fritz, třesoucí se vztekem po celém těle, se v tu chvíli pohnul vpřed, ale Biggles ho zadržel. „Ani se nehněte, vy blázne,“ sykl. „Chcete všechno pokazit?“

Fritz klesl zpět a ztěžka dýchal. „Svině,“ hlesl.

Strážný zůstal stát nad von Stalheinem, dokud nenaložil náklad a nevydal se na cestu ke složišti. Pak se pomalu stáhl, avšak nedošel až na své původní stanoviště, nýbrž zůstal stát trochu blíž ke Stalheinovi.

„Jdeme na to, ať se odehraje cokoli,“ zašeptal Biggles směrem k Fritzovi. „Ted’ nebo nikdy!“

Von Stalhein procházel kolem haldy s bolestí ve tváři. Když byla vzdálenost mezi ním a úkrytem pouhých pár metrů, Biggles ostře zasyčel: „Ted’!“ Současně protlačil ve stěně haldy otvor, a vyrazil ven. V té chvíli byl von Stalhein na úrovni úkrytu. Rychle položil kolečko na zem a ještě rychleji vtrhl dovnitř. Biggles se chopil rukojetí, zvedl kolečko a vyrazil. Podle jeho odhadu netrvala výměna míst déle, než dvě nejvyšší

vteřiny. Letmým pohledem se ujistil, že druhý vězeň stojí u sloje obrácen k hromadě zády a nemůže tedy vidět nic.

Biggles dorazil ke složišti a skládal uhlí na hranici tak, jak to viděl dělat u von Stalheina. Koutkem oka neustále sledoval strážného. Chlap se na něj díval, ale nehýbal se z místa. Biggles samozřejmě věděl, že nemohl vidět výměnu, ke které došlo, protože proběhla na straně haldy odvrácené od místa, kde stál.

Novopečený trestanec se vydal zpět ke sloji pro další náklad. Jediné, co nyní potřeboval, bylo deset minut klidné a nerušené práce, avšak byl si velice dobře vědom toho, že se za tu dobu může sebělmout cokoli. Když míjel drnovou hromadu, zaslechl zvuk pilky na železo zakusující se do řetězu. Práce způsobovala více hluku, než předpokládal, ale zatím se zdálo, že si ho strážný nevšiml. Mohli za to děkovat patrně svištění větru.

Sníh se sypal z olověné oblohy stále hustěji, vločky nabývaly na velikosti. Biggles se v duchu modlil za pouhých pět minut k dobru.

Dorazil na místo, kde měl znovu naložit vozík, ale nedostal se s nakládáním daleko, když si všiml, že jeho spolupracovník ustal v práci a upřeně na něj civí. Nehleděl mu však do tváře, ale dolů na nohy! Biggles hned pochopil proč. Pozornost vězně zřejmě upoutalo to, že neslyšel chřestit řetězy, když se Biggles pohyboval. Tak zjistil, že Biggles má nohy volné. Vězeň byl chlapík středního věku s přihloupkým výrazem obličeje. V zoufalé snaze pochopit, jak se jeho spolupracovník zbavil okovů, se opřel o krumpáč. Výsledek byl neodvratitelný. Chvilkové přerušení práce vyvolalo vzteklý výkřik strážného, který měl předpokládaný účinek. Muž se pustil horlivě do díla.

Proběhla další minuta.

Von Stalheinův spoluvězeň se přiblížil k Bigglesovi, a cosi nesrozumitelného zamumlal. Biggles netušil, co říká, protože mužův jazyk neznal, natož aby mu rozuměl. Dokázal však pochopit význam jeho slov. Muž se ho ptal na řetěz. Zavrčel v odpověď něco, co mohlo znamenat cokoli, a pokračoval v práci.

V té chvíli byl von Stalhein v úkrytu již téměř plných deset minut, takže se dalo předpokládat, že řetězy již povolily, nebo že k jejich sejmutí už mnoho času neschází. Protože však Biggles posunul načasování akce o pět minut, musela ještě uplynout přesně tato doba, než začne Bertie a Ginger s akcí.

Biggles se s plným kolečkem vracel k hranici, když se ozval zvuk, při němž mu přeběhl mráz po zádech. Byla to série krátkých ostrých hvizdů na píšťalku, kterými velitel stráže svolával vězně dohromady, neboť zřejmě dospěl k závěru, že není bezpečné nechávat je nadále v hustém sněžení rozptýlené. Úsudek byl z jeho hlediska naprosto správný. Hustě padající vločky velmi snížily dohlednost, takže nebylo vidět dál než na padesát yardů.

S očima upřenýma před sebe, protože se bál rozhlédnout v obavě, že strážný vydá pokyn, jehož by bylo nebezpečné neuposlechnout, Biggles pokračoval v práci, jako by hvizd ani neslyšel. Věděl, že se vystavuje nebezpečí zastřelení, ale neměl na vybranou. Když míjel haldu, řekl chraptivě: „Už jste volný?“

„Ano,“ ozvala se odpověď ve kterou doufal.

„Vydržte,“ řekl a tlačil kolečko dál, zatímco vsadil vše na jedinou kartu tím, že doufal v brzký příchod kouře, který zmírní nebezpečí následující části úniku.

Oheň musel vzplanout každou chvílí. Sněžná clona sice také poskytovala jistý kryt, nestačila však k tomu, aby si jich nejbližší strážný nevšiml, kdyby se dali na útěk. Vyvolali by tím okamžitou střelbu, a každé zranění by v této chvíli dostalo zasaženého do neřešitelné situace. Bylo proto nemyslitelné nechat některého z členů skupiny na milost a nemilost dozorcům. Pokud by mu však chtěl někdo z ostatních pomoci, byl by patrně zpečetěn i jeho osud.

Několik kroků od hromady předstíral klopýtnutí. Nechtěl se od ní příliš vzdálit pro případ, že se oheň a dým objeví v nejbližších okamžicích. Nevěděl, zda ho strážný sleduje, protože se bál z již naznačených důvodů rozhlédnout. Jeho klopýtnutí, kterým chtěl jen zpomalit postup, bylo účinnější, než chtěl. Naložené uhlí se svezlo k jedné straně kolečka, jedna rukojeť vyklouzla Bigglesovi z ruky a celý náklad se vysypal.

Sehnul se a dal se do nakládání, když nad sebou uslyšel hrubý hlas strážného, který si k němu hodně pospíšil, protože již stál přímo u něj. Za dozorcem se tyčila hromada, takže kdyby se otočil, spatřil by vstupní otvor. Chlapík se však naštěstí plně věnoval vězni, který zhřešil. Pověsil si bič přes rameno a zůstal nad ním stát ve výhrůžném postoji se zpola zdviženou puškou, protože cosi v Bigglesově chování vzbudilo jeho podezření. Už otevíral ústa, jako by se ho chtěl na něco zeptat, když jeho pohled sklouzl dolů, a slova mu ztuhla na rtech. Vteřinu nevěřícně hleděl na Bigglesovy kotníky, na nichž chyběly okovy. Pochopil, co to znamená, prudce sebou trhl a puška mu, jako zázrakem, vklouzla do rukou.

Biggles původně nechtěl použít pistoli, protože věděl, že třesk výstřelu sem přiláká ostatní strážné, jenomže teď mu nezbyvalo, než po ni sáhnout.

Nestačil zmáčknout spoušť. Za strážným se jako bůh pomsty oděný ve žlutočerném otrhaném šatu vztyčil von Stalhein. V pravé ruce třímал sejmuté okovy. Rozmáchl se s nimi a veškerou silou, kterou znásobila nenávist vůči člověku, který ho často bil bičem, jimi udeřil. Zasáhl dozorcovu hlavu a muž, aniž by tušil co se stalo, zhroutil se k zemi jak hadrový panák.

„Díky,“ řekl tiše Biggles.

V tu chvíli ucítil první závan kouře. Když pohlédl směrem, odkud přicházel, spatřil i skrze sněhovou vířící clonu matnou oranžovou záři. Fritz již také opustil drnovou skrýš a Biggles nehodlal na nic čekat.

„Vpřed,“ řekl chraptivě, a rozeběhl se ke svahu. Běžel vlastně naslepo, neboť husté závoje sněhových vloček a čpavá kouřová clona téměř úplně znemožnily viditelnost.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

BERTIE ZASAHUJE

Změť hlasů nasvědčovala tomu, že dozorcí i trestanci propadli zmatku. Vichr sem přiháněl sněh v jakýchsi vlnách, jedna sledovala druhou a v mezerách mezi nimi vířily vločky v divokých vzdušných vírech. Vidět nebylo téměř nic, zato z různých míst zazníval křik a pak se ozval také výstřel. Bílá vánice se míchala s cáry šedého dýmu a černými sazemi. Když se Biggles na úpatí suťovitého svahu u sloje ohlédl, vyděsil ho pohled na žlutou hradbu plamenů, která rychle postupovala směrem k lomu. Očekával sice pořádný oheň, ale tohle mu připadalo trochu moc. Místo pachu benzínu cítil spíše hořící pryskyřici. Prudký vítr rozdmýchal oheň, který se nyní hnál vpřed téměř stejně rychle jako vítr.

Potom uviděl, jak vzduchem víří hořící jedlové jehličí, které padalo i za uhelnou sloj, a zamrazilo ho. Věděl, že je tam stejný porost, jako na pahorku, a dostal strach, že v zajetí ohně by se mohli ocitnout i oni. Kdyby požár přeskočil až k vysokým jedlím, k lesu, kudy hodlali prchat, měli by uzavřenou cestu, neboť celá oblast by se změnila v ohnivě peklo.

Vydal se svahem vzhůru, ale moc se to nedařilo, neboť mu pod nohama podkluzovala suť promísená se sněhem. Když konečně zdolal příkrý svah, dočkal se nepěkného překvapení. Srazil se tam totiž se strážným, který mířil opačným směrem. Oba muže setkání natolik překvapilo, že ani nesáhli po zbrani a zaklesli se do sebe jako by to udělali jejich pradědové v době kamenné. Několik vteřin se navzájem přetlačovali nakloněni nad svahem. Pak jim ujela půda pod nohama, a v sevření, které ani jeden nechtěl uvolnit, se kutáleli po svahu dolů. Až na úpatí se rozdělili a téměř současně vyskočili na nohy. Dříve však než mohl kdokoli z nich něco udělat, třeskl výstřel a dozorce se skácel. Vystřelil Fritz, který spolu se svým strýcem seběhl za Bigglesem dolů. Von Stalhein dosud držel v ruce okovy.

„Jste v pořádku?“ vyhrkl mladík.

„Několikrát už mi bylo líp,“ řekl udýchaný Biggles.

„Můžete jít?“

„Jistě. Rychle do lesa. Dovede nás k řece.“

Znovu zdolali svah a rozběhli se poslepu k lesu, který žádný z nich neviděl. Všude kolem bylo tolik kouře, že neviděli vůbec nic. Utíkali, klopýtali přes přírodní překážky, dým je štípal do očí a nutil je ke kašli.

Z šedobílé temnoty se náhle vyloupala lesní stěna. Doklopýtali mezi stromy, kde je čekala neznámá část

trasy. Biggles, vedoucí skupinu, odbočil doleva. Zaslechl zvuk tekoucí vody a poděkoval v duchu nebesům, že se řeka sama ohlásila. Nevěděl ovšem, jak jsou od ní daleko, protože horní cestou při okraji lesa nikdy nešel. Tušil jen, že by měli za nějakou chvíli znovu odbočit doleva. V lese se viditelnost trochu zlepšila, ale přesto se před nimi někdy zcela nečekaně vynořil kmen stromu a nízká větev je švihla do tváře. Nezvolnili však tempo, dokud nedošli tak daleko, aby se dostali níž, než ležel spodní konec lomu.

Pak se Biggles zastavil, aby on sám a také druzí dva nabrali dech. Nejhuře na tom byl von Stalhein, který se dost opoždoval. „Jak je vám?“ zeptal se ho Biggles.

„V pořádku,“ zněla odpověď. „Je to už dávno, co jsem si mohl zaběhat v lese. Na mne se neohlížejte. Kam míříme?“

„K mostu přes řeku.“

„Budou ho střežit.“

„Možná,“ řekl Biggles. „Uvidíme. Raději bych se na druhou stranu dostal suchou nohou, pokud to bude jen trochu možné. Až dojdeme k řece, poznáme podle ní, kterým směrem se dát.“

Vykročil dál svižným tempem. Ve vzduchu bylo ještě dost kouře, ale pod hustými větvemi stromů jim nepřekážel v rozhledu padající sníh. Velitel nevěděl, co se nyní děje v okolí lomu, a ani ho to příliš nezajímalo. Jediné, co tím směrem viděl, byla oranžová zář ohně, tlumená clonou kouře a sněhových vloček.

K řece to měli dál, než Biggles předpokládal, konečně k ní však přece jen dorazili. Nebyla tu sice příliš široká, její šířka však byla dostatečná na to, aby byli promočeni až na kůži, kdyby se ji pokusili překročit. Jistě

by museli plavat, protože voda byla temná a patrně tedy hluboká. Stejně jako na spodním toku řeky, i zde byly břehy místy lemovány shluky trpasličích bříz. Občas se tu vyskytly i vrby se svěšenými oponami větví.

„Pokusíme se dostat přes lávku,“ rozhodl Biggles. „Pokud se nám to podaří, mohli bychom mít brzy klid. Stráže nás budou hledat na tomto břehu.“

Vykročil a držel se co nejbliž řečiště.

„Kam zamíříte, až se dostaneme na druhý břeh?“ zeptal se zvědavý von Stalhein.

„K letadlu. Je ukryto ve vysokém rákosí u ústí řeky do moře asi tři míle odsud.“

„Než nastoupíme, budeme si muset promluvit.“

„Doufám, že nehodláte dělat scény.“

„Řekněme, že se chci pojistit.“

„Výborně, ale doufám, že vám to nebude trvat dlouho, protože až nasednu do letounu, nebudu se zdržovat dohady.“ Biggles teď mluvil velmi rozhodně. „Ostatně – ještě jsme nepřešli ani můstek,“ dodal s úšklebkem.

Nikdo neodpověděl. Pokračovali dál husím pochodem, von Stalhein šel jako poslední a jen otevřená prostranství přebíhali všichni tři společně. Zvolnit tempo si dovolovali pouze v krytu houštin trpasličích bříz. Po předchozím rozruchu se nyní celé okolí zdálo až podivně klidné. Sníh stále padal ve velkých vločkách a jediným zvukem, který bylo možné zaslechnout, bylo jejich tlumené šeptání při dopadu na zem. Náhle k nim však dolehl zvuk jiný, podstatně nepříjemnější. Poznali jej všichni, neboť šlo o řinčení řetězů. Někde poblíž se pohybovala skupina vězňů.

Biggles zvedl ruku v němém povelu k zastavení. „Bude lepší, když počkáme, až nám zmizí z cesty,“ řekl klidně.

Počkali, než se zlověstný rachot vzdálil, a pak pokračovali dál.

Ušli asi půl míle, když sněžení ustalo jako mávnutím čarodějného proutku. Během sněhových bouří k tomu občas dojde. Sníh přestal padat tak náhle, jako by kdosi nahoře zahradil výsypník. Výsledkem bylo, že se krajina náhle jakoby rozevřela. Protože je přestávka zastihla právě na otevřeném prostranství, rozeběhli se rychle k nejbližšímu březovému houští, kde se zastavili, aby se rozhlédli. Nic z toho, co viděli, je neznepokojilo.

Nacházeli se v místech, kde stezka vedla blízko řeky, nedaleko od brodu, kde se Patovi zdařil jeho běh za svobodou. Vzadu viděli sloj uhelného lomu, či spíše kouř, který smutné pracoviště dosud zahaloval, ačkoli se zdálo, že oheň již vyhasl. Stopy po požáru byly na pahorku vyznačeny zčernalou plochou. Lávkou viděli zhruba tři sta yardů opačným směrem. Na cestě vedoucí ke věznici kráčela vězeňská pracovní skupina s řetězy na nohou, pomalu mířící ke zdem věznice Onor. Po stranách smutného průvodu šli strážníci. Biggles si s trpkým úsměvem uvědomil, že skupina postupovala po krátký čas souběžně s nimi, nebyli tedy od sebe nijak daleko. Bylo to tehdy, když zaslechli chřestění řetězů. Protože se neviděli, ke srážce nedošlo. Nehrozila ani teď, protože skupina byla již dost daleko a vzdalovala se od jejich úkrytu. Kdyby se však některý strážný ohlédl, patrně by je spatřil, zvláště když dva z prchajících byli navlečeni do nápadných žlutočerně pruhovaných šatů.

„Raději chvíli počkáme, až pokročí o kus dál,“ rozhodl Biggles. „Jsme ještě na dostřel jejich pušek. Všiml jsem si, že chybí jen jeden strážný, zřejmě ten, na něhož vystřelil Fritz. Znamená to, že přežil chlap, kterého jste praštil po hlavě, von Stalheine. Ta kožešinová čepice, kterou měl na hlavě, ztlumila úder. Jestli přišel k sobě a začal mluvit, velitel strážního oddílu bude mít potíže.“

„Proč?“ zajímalo Fritze.

„Zraněný dozorce přece vypoví, že u útěku museli být nejméně dva muži, přičemž jeden z nich neměl okovy. Pokud vězně před odchodem z pracoviště spočítali, zjistili, že chybí jen jeden. Kdo tedy uhodil strážného do hlavy? A jak se ten druhý zbavil okovů?“

„Dozorce si všiml, že je nemáte?“ zeptal se Fritz.

„Podle toho jak se šklebil, je to jisté. Oči mu přímo vylézaly z důlků. Věděl jsem dobře o tom riziku. Všiml si toho i chlapík, se kterým jsem byl na pracovišti. Koukal mi tak upřeně na nohy, až jsem se vyděsil, aby všechno nezkazil. Když budou toho vězně po návratu vyslýchat, potvrdí jim výpověď strážného, podle které se jednomu z vězňů podařilo zbavit pout. Velitel bude mít o čem přemýšlet.“

Biggles otočil hlavu a zadíval se dolů po řece. „Na můstku nikdo není, takže jakmile poodejde ta žalostná parta trochu dál od nás, jdeme k němu. Jsem rád, že přestalo sněžit. Podívejte! Někde už sníh leží v souvislých polích, kde bychom zanechali stopy. Musíme se jim vyhýbat. Nejenom my, ale i Bertie a Ginger.“

„Předpokládám, že ten ohňostroj spustili oni,“ řekl Stalhein.

„Správně.“

„Pěkná ukázka skupinové práce.“

„Jsem rád, že to dokážete ocenit. Tvoříme skupinu, na kterou se mohu spolehnout. Vy jste nikdy nic takového neměl a nemohl jste věřit nikomu.“

„Kdybyste byl na mém místě, neměl byste ji také,“ řekl chladně von Stalhein.

„Místo jste si zvolil sám, takže je to vaše chyba,“ řekl chladně Biggles. „Ale to nemá smysl rozebírat.“

„Kde jsou vaši společníci?“

„Jestli se jim povedlo bez obtíží uniknout, už na nás čekají na opačné straně mostu. Kdyby to bylo nutné, budou krýt náš přechod. Je ale možné, že šli dál. Nechal jsem to na jejich uvážení.“

„Nikde je nevidím,“ řekl Fritz.

„To je v pořádku,“ usmál se Biggles. „Nejsou tak hloupí, aby se předváděli na otevřeném prostranství. Nejsme na výstavě. Nejspíš pozorují okolí z úkrytu v lese.“

„U věznice se něco děje,“ řekl von Stalhein.

Biggles hledící dosud k mostu, se otočil. Brána věznice byla otevřená. Právě z ní vyjížděli tři vojáci na koních. Mířili vstříc průvodu vězňů, jemuž ještě chyběl k chmurnému domovu kus cesty.

Rychle se obrátil k ostatním: „Možná, že mají namířeno k lávce, aby ji střežili. Kdyby se tam dostali před námi, můžeme tu trčet hodně dlouho. Jesdize se na chvíli zastaví a dají se do řeči se strážnými, vyrazíme. Získáme tak přibližně minutový náskok, než si nás všimnou. Stihneme to, i kdyby nás zpozorovali hned. Přejdeme lávku dřív než oni.“

Pokynul svým společníkům, aby ho následovali, a s očima upřenými k jezdcům si klestil cestu ke konci březového houští. Jako úkryt sloužilo dobře. Zastavil se

na místě, kde stromky končily, a dál sledoval, co se odehrává nedaleko budovy.

„Skvělé!“ řekl, když se jezdci zastavili u průvodu. „Vyzvídají, co se stalo v lomu. Jakmile vám řeknu, vyrazíme. Rozhodně se ale nezastavujte, i kdyby stříleli. Když budeme mít jen trochu štěstí, budeme u můstku dřív, než se sem vůbec podívají.“

Velitel jezdecké hlídky se sklonil ze sedla k náčelníkovi stráže a žlutočerný průvod se zastavil.

„Teď!“ sykl Biggles, a rozběhl se k mostu.

Vzdálenost, kterou museli uběhnout, byla zhruba dvě stě yardů. Jezdci měli před sebou mnohem víc než trojnásobnou vzdálenost.

Biggles následovaný ostatními uběhl asi polovinu cesty k lávce, když mu vzdálený výkřik prozradil, že byli zpozorováni. Ani ho nenapadlo, aby se ohlížel, soustředěně sledoval terén, po kterém běžel. Břeh byl nerovný, plný zálučných míst a pád mohl znamenat záhubu. Přeskakovali mokré kameny, klouzali po blátě a zastavili se až u můstku. Všichni tři se ohlédli jako na povel.

Jezdcům, kteří pobídlí koně do trysku, zbývalo k můstku víc než sto yardů. Von Stalhein vytáhl pistoli.

„Jděte dál,“ řekl. „Zdržím je, abyste získali náskok.“

„Na most!“ vyštěkl Biggles. „Vy také, Fritzi! Tady velím já.“

„Ale...“

„Už ať jste na druhé straně! Nevláčel jsem se až na konec Asie jen proto, abych zpátky přivezl vaše mrtvoly.“

Von Stalhein pokrčil rameny a vstoupil na most. Fritz šel s ním.

Biggles dvakrát vystřelil směrem k jezdcům spíše proto, aby jim dal na srozuměnou, že je ozbrojen, než v naději, že by některého zasáhl. Střelbou dosáhl dvojího výsledku. Jezdci zpomalili trysk, což bylo dobré, hned však sahal po puškách, což už bylo mnohem méně příjemné.

Než však vojáci stačili zastavit koně a zamířit pušky, dosáhl Biggles druhého břehu, kde se připojil k ostatním. Tam, ke svému překvapení, našel Gingera a Bertieho, na které v rozrušení z útěku úplně zapomněl.

„Tak do toho, starouši!“ pokřikoval na něj Bertie. „Jen do toho! Ke mně! Honem do lesa a držte si klobouky! Když budou ti mizerové chtít sem za námi, budou si muset zaplavat.“

V tu chvíli byli jezdci asi padesát yardů od můstku a blížili se. Koně nakonec nezastavili, ale jen zpomalili. Pušky třímali v rukou, ale nepokoušeli se o střelbu, přesné míření je za jízdy velice obtížné.

Bertie se ušklíbl na Bigglese, pokročil k mostu a napřáhl paži jako mistr světa v hodu oštěpem. To, co mu pak vylétlo z ruky, však nebyl oštěp.

„Hopla,“ vykřikl.

Předmět, jakýsi váleček, dopadl na můstek blízko jeho středu. Následoval oslepující záblesk a ohlušující výbuch. Do vzduchu se vznesl sloup kouře, zatímco střed mostu se poroučel do vody. Kolem zavířily třísky.

Bertie se znovu rozmáchl a hodil druhý válcový předmět. Snažil se dohodit co nejdál a skoro se mu podařilo vodní tok přehodit. Věc dopadla těsně u protějšího břehu a zazněla další exploze.

„Hopla!“ řekl Bertie.

Bylo to víc hluku a ohně, než by snesl sebelépe vycvičený kůň. Všechna tři zvířata, která zatím doklusala do bezprostřední blízkosti můstku, divoce odskočila, a pak vyrazila pryč od řeky. Jezdci měli náhle plné ruce práce, aby se udrželi v sedle, tím spíše, že každý svíral v jedné ruce pušku.

„Jemináčku, hurá!“ zajásal Bertie. „Prchají!“

Vítr zatím rozvál mračno kouře, a před zraky přihlížejících se naskytl pohled na zbytky můstku. Roztříštěná prkna a nosné trámy odnášela voda.

„Excelentní práce,“ řekl Bertie s úšklebkem. „Věříte, pánové, že něco takového jsem si přál vyzkoušet už léta.“

„Vyzkoušet co?“ zeptal se Biggles.

„Pořádnou ránu.“

„Takže sis ji vyzkoušel,“ řekl Biggles. „Jak jsi to udělal?“

„Dal jsem si za bundu pár dynamitových patron. Původně jsi přece myslel, že by se nám mohly hodit k vybourání díry do zdi věznice. Napadlo mě, že by se nám dnes ráno mohly hodit.“

„Neřekl jsi mi to,“ prohlásil přísně Biggles.

„Neptal ses. Kdybych se o tom zmínil, zatrl bys mi to.“

„Určitě,“ řekl Biggles, skrývající úsměv. „No, už se stalo...“

„Jemináčku,“ pokračoval Bertie a obrátil se k von Stalheinovi. „Kohopak to tady máme? Ať mě sám satanáš, jestli tohle není...“

„Dost řečí,“ přerušil ho Biggles. „Máme před sebou ještě spoustu práce.“ Podíval se po jednom z jezdců, který jako první z trojice uklidnil koně a vedl ho zpátky k řece, proti jejímu proudu.

„To je Vostov,“ řekl Ginger. „Poznávám ho.“

„Míří k místu, kde se přebrodiv Pat,“ odhadoval Biggles. „Pojďme dál. Když se dostane na náš břeh, může nám ještě nadrobit spoustu nepříjemností. Byla by škoda, kdyby byl někdo z nás po tom všem ještě zraněn.“

„Máte pravdu, je tam brod,“ řekl Fritz, sledující Vostova, který dojel ke břehu a pobídl koně do proudu.

„Co po něm trošičku vystřelit?“ navrhl Bertie.

„Nemá to smysl,“ odmítl Biggles. „Na tuhle vzdálenost ho stejně nezasáhneš. Šetří náboje. Možná je budeš potřebovat dřív, než se nadějeme.“

Právě se odvracel, aby se vydal na cestu, když třeskl výstřel z pušky.

„Někdo mě slyšel a poslechl,“ zasmál se Bertie. „A dokonce se trefil. Jemináčku, podívejte se!“

Vostovovi vypadla zbraň do vody a pak se muž zhroutil na krk svého koně. Několik vteřin na něm visel a pomalu klouzal dolů. Potom spadl a vycákla voda. Kůň pomalu klusal ke břehu a vlácel za sebou muže, jehož noha zůstala zaklesnutá ve třmeni. Po chvíli se noha uvolnila a jezdcova těla se zmocnil říční proud. Volný kůň dosáhl břehu, vyskočil na něj a vyrazil tryskem pryč.

„Předpokládám, že střelcem byl váš starý přítel Algy,“ odhadl von Stalhein.

„Algy má jinou práci,“ řekl Biggles. „Nevím kdo by...“

„Ale já to vím!“ prohlásil Ginger. „Střílel Miškov. Nestačil jsem ti to říci, ale viděli jsme ho procházet kolem, když jsme se tu schovali po tom, co jsme zapálili oheň.“

„Kdo je Miškov?“ zajímalo von Stalheina. „Nějaký další tajný trumf vaší skupiny?“

„Nemáme tajné trumfy,“ řekl Biggles. „Je to Rus, se kterým jsme se tu seznámili. Vydal se na lov a lovil právě Vostova.“

„Nedivím se,“ řekl Stalhein. „Byl to nejhorší ďábel ze všech ve věznici.“

„Miškov je bývalý vězeň. Trest si zde odpykal, ale oni ho ani potom nenechali na pokoji.“

„Budete na něj čekat?“

„Ne. Není na nás závislý, a my na něm také ne. Nehodlá odejít z ostrova. Jediným jeho životním cílem je vést válku proti lidem, kteří mu udělali ze života peklo. Tak nám to řekl.“

„Podívejte! Ve věznici se zase něco děje,“ upozornil Ginger.

Pracovní skupina spoutaná okovy trčela před bránou, ze které vybíhali muži v uniformách. Bylo jich asi deset a rozběhli se dolů cestou k uhelnému lomu.

„To je úderný oddíl, který nasazují v případě nouze,“ informoval ostatní von Stalhein.

„Nemám chuť čekat na jejich údemost,“ řekl Biggles. „Teď, když jsme si trochu odpočali, jdeme dál. Nedalo se čekat, že střelbu a hlavně Bertieho dynamit ve vězení přeslechnou.“

„Nezapomeňte, že s vámi chci mluvit,“ tiše řekl Stalhein.

„Teď na to není čas,“ odsekl Biggles. „Už tady besedujeme moc dlouho a máme před sebou pořádný kus cesty.“

„Ale já bych si chtěl vyjasnit...“

„Jestliže máte něco proti naší společnosti, uchylte se do lesa,“ přerušil ho Biggles. „Je rozlehlý a můžete se v něm lehce schovat. Přišli jsme, abychom vás dostali na

svobodu. Teď ale chceme domů. Dělejte si co chcete, ale nezapomeňte na Fritze.“

„Ano,“ kývl krotce von Stalhein.

Biggles se zahleděl na oblohu. „A ještě něco vám řeknu,“ dodal. „Sněžení ještě neskončilo. Jestli se jen trochu vyznám v počasí, bude hůř. Mnohem hůř. Skutečná vánice teprve přijde. Až se vojáci dozví, co se stalo s mostem, hned pochopí, na kterém břehu vězně hledat.“

Svížně vykročil stezkou, schlíplý Stalhein se vydal za ním a ostatní je následovali. Usilovně tak pochodovali několik minut, až k nim dolehlo několik výstřelů. Biggles se zastavil.

„Co myslíte, že to znamená?“ řekl.

„To bude náš starý dobrý Rus,“ prohlásil Fritz. „Vsadil bych se, že pokračuje ve vyrovnávání účtů.“

„Kde vůbec sehnal pušku?“ zeptal se von Stalhein.

„Vzal ji strážnému, kterého zabil sekerou.“

„Nejužitečnější mužský z těch, co brouzdají po Sachalinu,“ ozval se Bertie. „Pokud sedí v medvědím doupěti naproti brodu s puškou v ruce, přebrodí se tam tuze málo vojáků, jestli chápete, co tím myslím.“

„Chápeme,“ zavrčel Biggles. „Mluvení už bylo dost!“ Vykročili dál.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

HORKÉ CHVILKY

Bigglesův výkon při odhadu počasí byl bohužel prvotřídní. Neušli ani míli, když začalo znovu sněžit. Zima, která měla dávno končit, vzala toho dne rozloučení se Sachalinem velice vážně. Hned v první minutě se z nebes vysypaly tuny sněhu a současně se opřel do tváří mužů tak ostrý vítr, že se dal nazvat blizzardem. Kráčeli těsně za sebou a sotva na sebe viděli. Brzy zapadali do závějí až do půli lýtek. Biggles si uvědomil, že za sebou zanechávají spíše hluboké koryto než stopy, a odbočil pod stromy. Bylo sice jasné, že nové přívaly sněhu stopu brzy zahladí, přesto to považoval za rozumné. Koruny stromů větší část nebeské nadílky dosud zachycovaly a muži se nemuseli pod nimi brodit tak hlubokým sněhem. Navíc bylo možné, že vánice ustane tak náhle jak začala, a pak by je stopy na stezce při břehu řeky ihned prozradily.

Gingerovi začala sněhová bouře nahánět strach. Zatím neřekl nic, ale bylo mu jasné, že v takovém počasí nemůže být o odletu ani řeči. Jestliže sněžení vydrží delší dobu, neodstartují ani poté, co ustane, protože letoun bude přetížen sněhovou nadílkou.

Biggles se obrátil k von Stalheinovi.

„Určitě odhadnete lépe než já, jak bude velitel věznice v téhle situaci postupovat,“ řekl. „Myslíte si, že za námi vyšle vojáky i v tomhle počasí?“

Von Stalhein odpověděl, že přímé pátrání možná odvolá, ale jistě rozmístí strážné na všech klíčových místech. Určitě u rybářských lodí, které by mohly posloužit uprchlíkům k odplutí, a jistě také u usedlostí, kde by mohli shánět potraviny.

„Díky,“ kývl Biggles. „Nemusíme tedy nijak pospíchat. Stačí když se vyhneme lidským sídlům.“

Stalheinovo varování jim však mnoho nepomohlo, ačkoli dodržovali krajní opatrnost. V době, kdy jim k úkrytu letadla zbývala sotva míle, zažili totiž nepěkné překvapení. Kráčeli lesem a sypající se sněh jim ztěžoval viditelnost. Vichr kvílel a k uším prchajících mužů doléhaly nárazy zdivočelých vln o břeh, Přestože šli blízko stezky, aby ji měli na dohled, náhle je překvapil voják na koni. Jel velmi tiše, neboť sněh dokonale tlumil dusot koňských kopyt. Všimli si proto jeho přítomnosti, až když projížděl nedaleko nich. Zahlédl ho zrzek právě ve chvíli, kdy se muž hluboko předkláněl ze sedla, jak sledoval zasněženou stezku před koněm.

Strnuli na místě a voják ve vteřině zmizel za houštinou, která vyhlížela pod sněhem jako bílá mohyla. Ustoupili hlouběji do lesa.

„Budeme si muset dávat dobrý pozor, abychom se s ním nesrazili, až pojede zpátky,“ řekl Biggles tlumeným hlasem.

„Nezapomeň, že někde před námi je Pat,“ připomněl Ginger.

„Říkal, že se schová v lese. Kdyby došlo k přestřelce, palte jen po tom, koho bezpečně poznáte, abychom neublížili Patovi.“

Plahočili se dál. Průvod se plazil mezi stromy jako unavený had. Drželi se stále na dohled stezky, aby

nepropásli nikoho, kdo se na ní objeví. Zvlášť důležité bylo všimnout si jezdce, který je před chvílí předejel.

Náhle odněkud zřepředu třesly rychle po sobě dva výstřely a muži strnuli. Rány značně ztlumilo vytí sněhové vichřice a nedokázali proto odhadnout, jak daleko od nich ke střelbě došlo.

„Byly to výstřely ze dvou různých zbraní,“ řekl Biggles. „Vůbec se mi to nelíbí. Někdo patrně vystřelil na Pala, a on se bránil, nebo naopak.“

Pokračovali dál a asi o dvě minuty později se z vánice vynořil vracející se jezdec. Byl to tentýž muž, který je překvapil cestou tam. Tuze pospíchal a hnal koně tak rychle, jak jen to dovoloval terén. Nechali ho projet.

„Ten chlapík upaloval, jako by mu za patami hořelo,“ prohlásil Biggles. „Asi jsme ho měli zastavit.“

„Letadlo neviděl, to je jisté,“ řekl zrzek. „Viditelnost je tak bídná, že nemohl vidět dál, než na deset kroků.“

„Dozvíme se víc, až se setkáme s Patem...“ Biggles se odmlčel. „Jestli na nás ještě čeká.“

„Ty myslíš že...?“

„Nemyslím si nic. Jdeme!“

Pokračovali dál tak rychle, jak jim to dovolovala stále hlubší vrstva sněhu. Bouře nejevila nejmenší známky slábnutí.

„Kdybychom teď minuli letadlo, můžeme se nadobro ztratit,“ řekl Biggles asi po pěti minutách namáhavé chůze a zastavil se. „Pate!“ zavolal zvýšeným lilasem. „Pate, ozvi se!“

Vyčkávali, ale odpověď se neozvala. Pokračovali v chůzi dalších sto yardů, a Biggles zavolal znovu. Stále žádná odpověď.

„Jestli ho ten chlap, kterého jsme viděli, zasáhl, neozve se vůbec,“ zabručel truchlivě Ginger.

„Pate!“ zavolal znovu Biggles. „Pate!“

K jejich nevýslovné úlevě se docela blízko ozval známý hlas. „Okay, boys!“ slyšeli. „Jsem tady.“

Po několika krocích ho uviděli.

„Už jsme se báli, že jste měl s tím jezdcem přestřelku, která pro vás nedopadla nejlíp,“ přivítal se s Američanem Biggles.

„Je to lotr!“ zavrčel podrážděně Pat. „Střílel po mně. Mne sice nezasáhl, ale podařila se mu jiná lumpárna. Hrom aby do něj!“

„Co se stalo?“

„Ten bastard trefil náš člun.“

Po vteřině ticha se ozval Bertie, jenž pochopil katastrofický dosah zprávy jako první. „Jemináčku,“ řekl. „To je ale hnus!“

„Jak se to stalo?“ zeptal se Biggles. „Myslel jsem, že budete někde v úkrytu.“

„To jsem byl až do doby před dvaceti minutami,“ zavrčel Pat. „Když jsem ale viděl, jak se tvoří závěje, došlo mi, že by sníh mohl zasypat člun. Naplnil by ho tak, až by nebyl k použití. Proto jsem se na něj šel podívat. Asi jsem byl hlupák.“

„Ne,“ řekl Biggles. „To by udělal každý rozumný člověk.“

„Ve člunu byla spousta sněhu. Nakláněl ho k jedné straně, a tak jsem začal to bílé svinstvo vyhazovat. Naneštěstí se právě tehdy objevil ten ruský kovboj. Neslyšel jsem vůbec nic. Když jsem zvedl hlavu, prostě tam byl a civěl na mě. Sáhl jsem po zbrani, on taky a oba jsme vystřelili. Minul jsem ho a on uháněl pryč. Napadlo

mě, že mám štěstí, když mě nezasáhl, a podíval jsem se na člun. Trefil ho. Byl splasklý jak vypuštěný balón. Napadalo do něj tolik sněhu, že šel ke dnu dřív, než jsem mohl cokoli udělat.“

„Nedalo se dělat nic. Kde je člun?“

Pat je dovedl k osudnému místu, kde vyčnívala z vody splasklá a beztvará hmota. To, co bývalo, dle Bertieho slov, jejich pyšnou vlajkovou nafukovací lodí, spočívalo na dně.

„Mrzí mě to,“ řekl omluvně Pat.

„Nemáte se proč omlouvat,“ prohlásil Biggles. „Nebyla to vaše chyba. Na vašem místě bych jednal stejně. Objevil se nečekaně, střílel po vás a náhodou zasáhl člun.“

„Snažil jsem se, abych vám byl něco platný.“

„Zapomeňte na to,“ řekl Biggles. „Co se týká člunu, je s ním amen. Nemáme možnost ho opravit, ale i kdyby to šlo, nedokázali bychom ho znovu nafouknout.“

Až teď si i zrzek uvědomil, jak dokonale jsou odříznuti od Algyho, a jaké důsledky z toho pro ně plynou.

„Jak dáme vědět Algymu, co se stalo?“ zeptal se.

„Nijak,“ zavrčel Biggles. „Nejde to. I kdybychom něco vymysleli, nijak zvlášť bychom si nepomohli. Je vyloučeno, aby sem dokázal za současných podmínek dostat letadlo. Vítr je tak silný, že by odvál letadlo na volnou hladinu, jak by Algy vytáhl kotvu. Viditelnost je zoufalá. Jakmile by ztratil z dohledu rákosí, neměl by se čím orientovat.“

Kdybychom měli chuť posadit se tu na sněh a čekat, až se vánice vybouří, nic moc bychom tím nepropásli.

Ale neuděláme to, protože už víme, proč ten voják tak pospíchal.“

„Jel pro posilu,“ hlesl Fritz.

„Samozřejmě. Pokud viděl člun, a o tom není pochyb, pak velitel věznice brzy pochopí, odkud přišly jeho potíže.“

„To vám způsobí nemalé problémy,“ prohlásil von Stalhein.

„Vám také,“ řekl Biggles. „Už jsem ale měl horší.“

„Já z toho nevidím východisko.“

„Nějaké bude, jen na něj přijít.“

„Co kdybych doplaval k Algymu?“ nabídl se Pat.

„Nesmysl!“ odmítl obětavý návrh Biggles. „Ve vánici byste stroj vůbec nenašel. Je také příliv, takže byste musel skutečně plavat. Kromě toho, že je voda ledová a ochromila by vás, v hustém rákosí se plavat nedá. Kdepak. Měl byste pohřeb bez rakve.“

„Algy bude mít strach,“ připomněl Ginger.

„Jistě. Taky mám strach. Jenže on dostal rozkaz zůstat na místě, takže jeho situace by musela být naprosto zoufalá, aby se pokusil odtamtud hnout. Zatím k tomu nemá důvod. Nebezpečí takové akce si uvědomuje stejně jako já. Nechte mě chvíli přemýšlet.“

Zavládlo ticho.

„Fritzi,“ ozval se po chvíli Biggles. „Vzpomínám si, jak jste po návratu z prvního průzkumu mluvil o Miškovově loďce, kterou užívá k rybaření. Neklame mě paměť?“

„Ne. Je to pravda.“

„Ty necky?“ vyprskl Ginger. „Mně připadaly jako to nejubožejší, co se dá doma na koleně sesmolit. Nevydržely by ani pět minut na klidném moři a jsou víc

než míli daleko. I kdybychom ten krám dostali na hladinu, nedokážeme sem v tomhle větru dopádlovat.“

„Proč bys chtěl pádlovat?“ zeptal se Biggles. „Máš snad nějaký vážný důvod, proč bychom sem nemohli loďku přenést?“

„To ne,“ zarazil se zrzek. „Řekl bych, že ne. Ale dostaneme ji sem včas? Vojáci mohou přijet brzy.“

„Třeba ne. Přes most nemohou a potuluje se tam odstřelovač Miškov. Možná, že jsou pořád ještě na opačném břehu, protože díky dnešní pohodě se do vody určitě nepohrnou s nadšením. Loďka nám poskytne možnost dostat se k letadlu. Proč bychom se o to neměli pokusit? Jestli je to skutečně skořápka, jak říkáš, nemělo by nám dělat obtíže donést ji sem. Někdo zůstane tady, aby nás zarazil, abychom tohle místo nepřešli. Nejlépe bude, když tu zůstanete vy, Pate a s vámi von Stalhein. Po tak namáhavém dru a po útrapách ve vězení je určitě vyčerpaný.“

„Nejsem ani trochu unaven,“ vyjekl von Stalhein. „Raději chci jít s vámi. Budu užitečný. Alespoň vám mohu krýt záda a sledovat, zda vám nehrozí nebezpečí útoku zezadu. Dokud se udržím na nohou, nikoho nepropásnu.“

„Dobrá,“ vzdychl Biggles. „Věřím vám. Takže se rozdělíme. Pate, zatímco budeme pryč, uklid'te člun buď pod vodu nebo pod sních. Není nám k ničemu a kdyby sem vojáci přišli, mohli by právě podle něj poznat naší základnu. Když člun nenajdou, nemusí poznat, kde jste se střetli. A ukažte se nám, až se budeme vracet.“

„Jak poznám, že jste to vy?“

„Poneseme loďku a asi budeme trochu hekat. Kdybychom se dlouho nevraceli, musíte zvážít sám, co

uděláte. Radil bych vám vyčkat až skončí vánice a pak se nějak dostat za Algym. Řekněte mu, co se stalo, a snažte se doletět do Japonska. To je asi všechno. Jdeme.“

Pět unavených a zmrzlých mužů vyrazilo stezkou k úkrytu loďky. Neměli velikou naději. Vítr jim sice vál do zad, takže postupovali rychleji, objevit úkryt loďky však nemuselo být snadné. Biggles kráčel první a Stalhein průvod uzavíral. Zbraně drželi v rukou, neboť počítali se srážkou s vojáky postupujícími opačným směrem. Zrzek si byl téměř jistý, že ke střetu dojde. Uvědomoval si také, že vysoký sníh zásadně změnil vzhled krajiny, takže může být velmi obtížné loďku najít. Potíže mohou nastat již při hledání zbytků Miškovovy chatrče, tím spíše pak na blátivém břehu, kde schovával své plavidlo. Ginger se nemýlil, a skupina se nejednou zastavila a dohadovala o dalším postupu. Nakonec však přece jen našli mýtinu, na které původně stávalo Rusovo obydlí. Odtud zamířili ke břehu.

Lodka skutečně nebyla k nalezení. Když několikrát prošli po břehu podél mýtiny, kde stávala chýše, museli si přiznat trpkou pravdu. Loďka byla pryč.

„Někam si ji schoval,“ napadlo Fritze.

„Potom ale jen ztrácíme čas,“ zalkal Biggles. „Mohl ji přece schovat na tisíc různých míst.“

Chvíli nerozhodně přešlapovali na místě, neboť se jim nechtělo vzdát se pátrání, které pro ně mělo tak zásadní význam. Následkem zklamání dokonce polevila i jejich ostražitost. Biggles se právě chystal vyzvat je k návratu, když v bílé tmě nedaleko nich zaznělo zavolání. Hlas nepatřil nikomu ze skupiny.

„To je Miškov!“ vykřikl Fritz.

„Co říká?“ zeptal se Biggles.

„Ptá se, co hledáme.“

„Řekněte mu to.“

„Váš člun,“ křikl mladík.

Hlas se ozval znovu a vzápětí se ze sněžné clony vynořil Rus. Jeho postava se nejasně rýsovala na bílém pozadí s nezbytnou sekerou u pasu a s puškou v ohbí lokte. Došel až k nim.

Tentokrát tlumočil von Stalhein.

„Lod'ku schoval, ale není daleko. Napadlo ho, že budeme mít potíže kvůli počasí, a vrátil se sem pro případ, že by se po stezce vydali vojáci.“

„Řekněte mu, že jsme o vlastní člun přišli, a zeptejte se ho, jestli si můžeme půjčit jeho,“ požádal Biggles.

Netrvalo ani minutu a věc byla vyřešena. Miškov je zavedl do lesa, kde nedaleko pod stromy ležela lod'ka s jediným pádlem. Hustá klenba větví ji ochránila před padajícím sněhem. Zaujali místa po stranách nevelkého plavidla a s Miškovovou pomocí jej bez obtíží zvedli a vyrazili cestou zpátky. Chůze proti ostrému větru byla mnohem obtížnější, než cesta sem. Vichr jim vháněl sníh do tváří a opíral se nejen o ně, ale také o lod'ku a vytrhával jim ji z rukou. Utěšovalo je jen vědomí, že sníh brzy zavane jejich stopy. Ginger kupodivu nepocíťoval únavu, ale jisté rozjaření ze zápasu s živly. Nebyl ovšem zklamán, když uslyšel Patův hlas. Byli na místě.

Položili Miškovův člun na hladinu, která byla v tomto zákoutí překvapivě klidná, neboť ji chránilo rákosí. Lod'ka unesla jen dva lidi, což znamenalo, že poplují k otteru mnohokrát, protože někdo musel zavézt člun zpátky na břeh. S výjimkou von Stalheina věděli všichni, kde Algy kotví, takže poradí, ve kterém vstupovali do lod'ky nebylo podstatné.

Biggles určil jako první k nalodění Pata a Fritze. Ten z nich, který zůstane v letadle, vyhlídí Algymu, k čemu došlo a co se děje nyní. Volba místa přistání se osvědčila. Nehrozilo totiž nebezpečí převrácení loďky, neboť široké pásmo rákosí tlumilo vlnobití, jež bouřilo na otevřené hladině.

Člun s Patem a Fritzem zmizel v šeru vánice. Zrzkovi připadalo jako celá věčnost, než se Pat vrátil. Američan naložil Bertieho, který pak přivezl loďku zpět. Lord dovezl k letadlu Gingera, jenž se vrátil, když na břehu zbývali jen Biggles, von Stalhein a Rus, střežící s puškou v ruce stezku nad nimi.

Ginger si připadal jako blázen, když si uvědomil situaci, kterou by si nepředstavil ani v nejbujnějším snu. Viděl stát Bigglese s von Stalheinem na jednom břehu, a ti dva – spolupracovali! Slyšel Bigglese říkat: „Teď je řada na vás, von Stalheine.“

„Ne, jděte vy,“ odpověděl téměř galantně von Stalhein.

„Tady velím já,“ vybuchl Biggles. „Dostal jste rozkaz, tak ho splňte! Nastupte do loďky!“

„Jawohl,“ vyhrkl von Stalhein, srazil paty, lehce se uklonil a opatrně vstoupil na palubu vratkého plavidla.

„Vrať se pro mě ty, Gingere,“ nařídil Biggles. „Kdyby přijel von Stalhein, pohádáme se a zůstali bychom na břehu do rána.“

Když vezl zrzek Stalheina k otteru, nepadlo mezi nimi ani slovo. Vysadil ho na palubu letounu, a když se vracel pro velitele, stěží potlačoval úsměv, který na jeho tváři vyvolala předchozí situace. Pohled na sněhem zasypané postavy von Stalheina a Bigglese byl pro něj něčím neuvěřitelným.

„Chci vrátit loďku Miškovovi,“ řekl zasmušile Biggles, když do ní nastupoval. „Myslím si, že by o ni nerad přišel, takže mě bude muset zavézt zpátky k letadlu, a pak si ji může odvézt. Cestu zpátky zná. Odhaduji, že loďku ukryje někde poblíž, a vrátí se do lesa. Jestli jsem někdy viděl člověka schopného se postarat sám o sebe, je to on. Jak jsem ho poznal, je mu celkem jedno, zda bude žít nebo zemře.“

„Nemyslíš, že by s námi chtěl odletět?“ zeptal se Ginger, když odrazil směrem k letadlu.

„Ne. Dal nám jasně na srozuměnou, že chce zůstat a zabít tolik dozorců, kolik bude možné, než jej dostanou oni. K tomu nakonec bezpochyby dojde. Jak vypadá moře?“

„Moc jsem z něj neviděl, ale bude pěkně rozbouřené. V rákosí je poměrně klid a vlny jsou překvapivě mírné.“

„Na otteru leží hodně sněhu?“

„Určitě. Sice jsem se nedíval, jak vysoká je vrstva, ale obávám se, že to bude značná zátěž.“

„Jestli nezačne mrznout, vypořádáme se tím,“ prohlásil Biggles. „Snad na to uvidíme. Bouře už nemůže trvat dlouho. Připravte pár konzerv pro Miškova. Vezme si je s sebou, až s námi skončí. Je to malá pomoc, ale co mu můžeme poskytnout, když nic nechce?“

„Zařídím to,“ slíbil Ginger a vstoupil do letounu.

Biggles odrazil s malým plavidlem ke břehu na předposlední etapu dlouhého stěhování. Brzy byl zpátky, protože nyní pádloval Miškov, který to s loďkou uměl. Biggles obhlédl trup letounu, aby ověřil sílu sněhové vrstvy. Ginger stál ve dveřích letadla a držel v ruce tašku s konzervami. Miškov ji přijal se zamumláním, které asi

mělo vyjádřit jeho díky. V minutě pak pohltila bílá tma nejtragičtější postavu, jakou kdy zrzek spatřil. Rus se ztratil cestou k ostrovu, který zničil jeho život a zlomil jeho srdce.

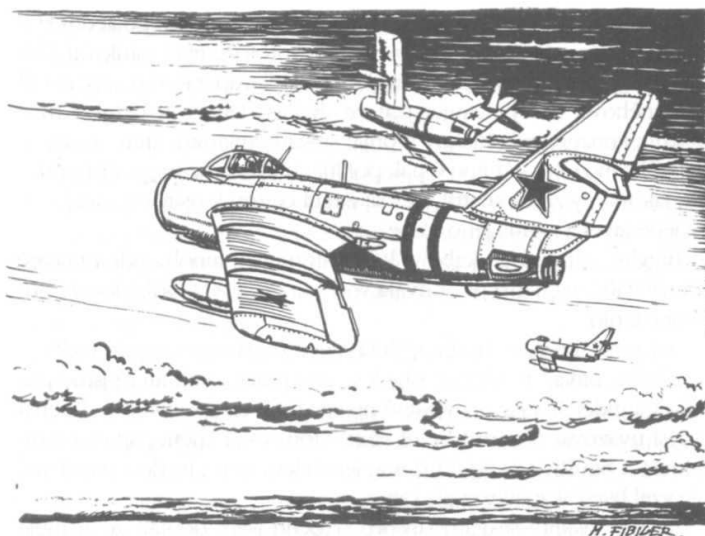
Biggles vstoupil do kabiny, kde přítomností mnoha lidí a hlavně lihový vaříč, na němž se ohřívala voda na kávu, vytvořila docela příjemné teplo.

„Už jsem slyšel, co se stalo,“ řekl Algy. „Co si o tom myslíš teď?“

„Žádná sláva,“ ušklíbl se Biggles. „Ale práci, kvůli které jsme přišli, jsme udělali, takže si vlastně nemáme na co stěžovat. Teď nemá smysl uvažovat o startu. Brání nám v tom váha sněhu, špatná viditelnost a bouřlivé moře. Můžeme jen čekat. Je mi to dost líto, Pate, ale vzal bych si zpátky svoje šaty.“

„Jasně,“ ušklíbl se Pat Manson. „Trochu jsem doufal, že si moje módní šatičky oblíbíte. V Londýně byste měl podobné jenom vy.“

„Nemám tak vytříbený smysl pro módu,“ řekl Biggles a otočil se k von Stalheinovi. „Napadá mě, že jste si chtěl se mnou promluvit. Teď na to máme čas.“

KAPITOLA PATNÁCTÁ

JAK ZAKOPAT VÁLEČNOU SEKERU

Pohledy všech mužů se upřely na osvobozeného Němce. „Na upřímnou otázku bych rád dostal upřímnou odpověď,“ prohlásil Stalhein.

„Udělal jsem něco, podle čeho soudíte, že by má odpověď neměla být upřímná?“ řekl Biggles.

„Ne.“

„Tak nač to rozebírat? Pokračujte.“

„Co vás vedlo k tomu, abyste se sem vydal kvůli mně?“

„To je jistě upřímná otázka, ale těžko se na ni bude odpovídat. Je důležité, abyste to věděl?“

„Ano.“

„Proč?“

„Než přijmu vaši pomoc, chci znát cenu, kterou za ni zaplatím. Mám svou hrdost.“

„Ano? A kampak vás dostala?“ řekl Biggles. „Vy ještě nevíte, že jsou chvíle, kdy hrdost musí ustoupit zdravému rozumu? Nevzpomínám si, že bych vám řekl něco, z čeho byste mohl usoudit, že za to co dělám, budu chtít nějakou protihodnotu. Přesně naopak. To já vám oplácím varování, se kterým jste za mnou poslal svého synovce. Vy si snad myslíte, že jsem na to zapomněl?“

„Mám vám věřit, že jste podstoupil tohle nebezpečí pouze ze soucitu nebo jakési náklonnosti?“

„Vám se ten důvod musí nutně zdát podivný,“ řekl Biggles. „Ale divte se jak chcete, něco takového za tím je, protože jinak bych se sem nevydal. Nikdo mě nenutil, von Stalheine. Věřte tomu nebo ne. Je to na vás a mně je to vcelku jedno.“

„Když to říkáte, věřím vám.“

„Tak vida,“ usmál se Biggles. „Berte to asi tak, že jsem ocenil vzkaz, který jste mi poslal po Fritzovi. U nás se říká, že dobrý skutek je správné oplatit. Dalším bodem pro vás byla Fritzova snaha a zaujetí. Byl ochoten obětovat pro vás život. Jenom jednou se mnou promluvil a málem ho zabili. Třetí věc, která na mne silně zapůsobila, byla zvláště a bezpráví, vládnoucí ve vaší zemi. Poslali vás na Sachalin a na smrt jen proto, aby se vás zbavili. Doufal jsem, že to změní vaší nenávisť k Britům, mám ovšem dojem, že váš názor se příliš nezměnil.“

„Ale pokud...“

„Nechte mě mluvit,“ přerušil ho Biggles. „Ještě jsem neskonal. Chci si vyjasnit všechno najednou a být k vám

zcela upřímný. Je vám jasné, že takový výlet nelze udělat jen z osobních pohnutek a bez požehnání nadřízených. Potřeboval jsem pomoc šéfa, brigádního generála Raymonda. On nepochybně doufá, že mu poskytnete užitečné zprávy, ale to nemá co dělat se mnou. U nás nedostáváme z lidí informace mučením, takže záleží jen na vás, zda mu něco zajímavého povíte.

Podtrženo a sečteno: jak to půjde, odstartujeme a zamíříme tou nejkratší cestou do Anglie. Uděláme několik nutných mezipřistání k doplnění paliva. Buď můžete zůstat zde, nebo si vybrat, na kterém letišti letadlo opustíte. Další vaší možností je doletět s námi až do Londýna a zůstat tam tak dlouho, než si s Fritzem ujasníte, co dál. Určitě víte, že návrat za železnou oponu nepřichází v úvahu, pokud nechcete putovat na popraviště. Jestli se rozhodnete zůstat v Anglii, můžete. Dokonce se nemusíte s generálem Raymondem vůbec setkat, ačkoli doufám, že to uděláte alespoň ze zdvořilosti. Unikl jste z Onoru díky jemu, přestože jsme vlastní práci zajistili my a váš synovec. To je vše. Nehodlám se s vámi dohadovat. Chci po vás jen to, abyste se rozhodl a dal mi vědět, k čemu jste dospěl.“

„Uvědomujete si, že nemám vůbec nic? Ani libru?“

„K tomu se vrátíme později,“ usklíbl se Biggles.
„Najíst tady dostanete.“

„Dobrá,“ von Stalhein sklonil hlavu. „Poletím s vámi do Anglie a promyslím si to cestou. Teď vám mohu pouze poděkovat. Nemyslete si, že vám nejsem vděčný za to, co jste pro mě udělali.“

„I já vám děkuji,“ přidal se Fritz.

„Květinové dary až v Londýně,“ usmál se Biggles,
„jenže tam máme ještě daleko. Doufám, že nám dáte

najevo vděk především tím, že se zdržíte činnosti zaměřené vůči nám.“

„Ta poznámka je zbytečná,“ řekl odmítavě von Stalhein. „Možná o mně nemáte příliš valné mínění, ale tolik bych se nikdy nesnížil. Mimochodem, nemáte strach, že vaše přistání na Sachalinu vyvolá mezinárodní incident?“

„Když doletíme domů, nikdo se nedoví, že jsme tu byli.“

„Předpokládáte, že odsud odletíte za denního světla, aniž by si letadla někdo všiml?“

„Čeho by si na něm všiml? Otter je zastaralý typ. Jeho vzhled a konstrukce jsou zcela běžné, a může patřit komukoli.“

„A co kódové označení státní příslušnosti?“

„Zatím jste je neviděl. Až to uděláte, snad poznáte, že nikomu nic neřekne. Čekali jste, že jsem takový hlupák, abych se sem vydal s letadlem označeným výsostnými britskými znaky?“

„Jaké máte označení?“

„S.K.“

„Které zemi patří?“

„Nevím, ale nejspíše žádné. Proto jsme je použili.“

„Čistá hra to není, ale myslel jste na všechno.“

„Doufám, že jsem se nepřepečítal,“ řekl Biggles. „Stále si ještě lámu hlavu, zda ještě nenastanou nečekané potíže. Ale teď bychom se měli trochu prospat. Čeká nás dlouhá cesta.“

Zbytek noci uplynul v neklidném spánku, neboť letadlo se zmítalo na kotevním řetězu. Neustále se ozývalo vlnobití bijící do zádi letounu a šustot rákosí. Vzhledem k tomu se všichni často budili a zvláště zrzek

byl rád, když se přiblížil úsvit a mohl konečně vstát. Vyhlédl ven, aby zjistil, co se děje.

Sněžení ustalo a vzduch se mírně oteplil. Trhliny v mracích na východě, jimiž občas prosvítlo mdlé slunce, a slábnoucí vítr naznačovaly, že se bouře přehnala. Rákosí opět ožívalo vodním ptactvem. Když se Ginger zadíval na břeh, neviděl široko daleko jedinou živou bytost. Z přetížených jedlových větví se občas sesypal sníh, přicházela obleva.

Vedle něj se objevil Biggles a zadíval se na moře.

„Zatím jsou stále dost vysoké vlny, ale za hodinku nebo dvě bychom mohli startovat. Ten čas využijeme k tomu, abychom zbavili letadlo sněhu. Také bude třeba proklestit v rákosí cestu, kterou vyjedeme. Zavolej ostatní, ať přiloží ruku k dílu. Fritz ať hlídá břeh. Můžeme čekat příjezd vojenského oddílu. Mělo by je zajímat, co se to zde v noci odehrálo.“

Asi hodinu měli naprostý klid. Ozbrojení jezdci nepřijeli a tak probíhaly přípravné práce k úplné Bigglesově spokojenosti. Muži odházeli z trupu, křídel i kormidelních ploch sníh, který se jim měnil pod rukama v rozměklou břečku. Do rákosí, které bránilo ve vyjetí na moře, se obětavě spustil Pat a vysekal v něm jakousi uličku. Biggles se posadil k řízení. Chtěl nastartovat motory, aby se zahřály. Měl s tím potíže, protože motory měly teplotu vzduchu, která se blížila bodu mrazu. Po několika neúspěšných pokusech však oba motory naskočily. Pilot je držel v nízkých otáčkách, neboť měl obavu, aby přílišný hluk nepřilákal nezvané hosty. Na zkoušku plného výkonu byl podle Bigglese čas, až budou skutečně připraveni ke startu. Nechal běžet motory asi

deset minut, potom je vypnul a přidal se k zrzkovi, který končil s čištěním trupu.

„To jdeš brzy,“ ušklíbl se na něj Ginger. „Hotovo!“

V té chvíli k nim dolehl hluk motoru a za výběžkem pevniny se vynořil hlídkový člun. Bylo to v místě, kde ho zahlédli již jednou a podle pozvednuté přídě a bílé zpěněné brázdy za ním bylo zřejmé, že pluje nejvyšší rychlostí.

„Zatím nás neviděli,“ řekl Biggles. „Míří k místu, kde stávala Miškovova bouda.“

„Když jsme vysekali rákosí, uvidí nás, jak jen se sem kouknou,“ prorokoval Ginger.

„Třeba ne. Potřebujeme ještě trochu času. Vlny jsou stále dost vysoké. Raději bych ještě chvíli čekal.“

„Záleží na tom, jestli nás uvidí? Musíme tak jako tak startovat, a vlny se nemusí uklidnit ani za hodinu.“

„Záleží na tom víc, než si myslíš. Nezapomínej, že na člunu je vysílačka. Ohlásí náš start dřív, než budeme do vzduchu. Nemám sice ponětí, jak daleko poletuje nejbližší sovětské letadlo, ale může být blíž, než nám bude zdrávo.“

„Uviděli nás!“ vykřikl Ginger. „Otáčejí se.“

„Co dělat,“ vydechl Biggles. „Plivneme si do dlaní.“

Spěšně zamířili k pilotní kabině. Ostatní, kteří buď slyšeli nebo viděli, co se děje, již seděli na svých místech.

„Pořádně se usad'te,“ zavolal Biggles, když klusal uličkou. „Asi to bude trochu drncat.“

Start byl ještě tvrdší, než Biggles předvídal. Moře divočilo víc, než se zdálo z úkrytu v rákosí, a mohutný otter poskakoval na vlnách jak divoký kůň. Posádka dostala pár tvrdých ran od sedaček, jak stroj nadskakoval

na vlnách, než ho jedna z nich poslala do vzduchu. Jakmile se letoun odlepil, potíže rázem ustaly. Na tváři pilota se objevil úsměv prozrazující úlevu. Konečně letěl pryč od studeného ostrova, kde se nestřetl s ničím jiným než s trvalým nebezpečím. Biggles však nezvedal letoun do výšky, naopak ho držel co nejniž nad vlnami a mířil k otevřenému moři. Jakmile se ocitl za zálivem, stočil stroj k jihu, k Japonsku.

„Sleduj oblohu!“ přikázal Gingerovi.

„Nebudeme stoupat?“

„Ne. Těsně nad mořem si nás spíše nevšimnou.“

O deset minut později zbyl z ostrova jen temný pruh na severním obzoru. Za dalších několik minut se před letadlem vynořila z moře nejasná táhlá skvrna. Země, kde očekávali spásu.

„Banditi!“ zvolal náhle Ginger. „Jdou po nás!“

„Kde jsou?“

„Přímo za námi. Výška asi pět tisíc stop.“

„Kolik jich je?“

„Tři.“

„Co jsou zač?“

„Vypadá to na Migy.“

„S tím musíme něco udělat,“ řekl Biggles s očima upřenýma před sebe, kde se každou další minutou stále zřetelněji rýsoval cíl jejich letu. „Neodvází se nás pronásledovat až nad Japonsko. Řekni Algymu, ať zavolá rádiem plukovníka Bradfielda. Ať řekne, že máme na palubě Mantona. Udejte mu naši polohu a řekněte, že se na nás pověsily tři Migy.“

„Okay.“ Ginger spěchal k Algymu.

Vyšlo to na poslední chvíli. Sovětské stíhačky, které měly výhodu mnohem vyšší rychlosti i výšky, rychle

otter doháněly. Byly téměř na dostřel, když se z opačného směru přirýly tři stroje typu Sabre. Migy již překročily hranice japonských teritoriálních vod a jejich piloti si to zřejmě uvědomili. Stroje se obrátily jako na povel. Američané je nepronásledovali. Jejich stíhačky prolétly s řevem kolem otteru a vyrazily před ním k pobřeží.

Nebezpečí skončilo. Biggles zmírnil rychlost letadla a nezměnil ji až do chvíle přistávacího manévru na vojenském letišti. U budov je vyhlížel plukovník Bradfield a čtyři muži z Patovy letky.

Když Manton vystoupil na plochu letiště ve věžeňských hadrech, uvítala ho sprška žertů a pošklebků, jimiž letci obvykle zakrývají své skutečné city, když se objeví přítel, kterého již pokládali za ztraceného.

„No... tohle...“ koktal plukovník Bradfield, když sledoval jak ze stroje vystupuje jeden špinavec za druhým. „Mám dojem, že by vám neškodila pořádná koupel, pánové. Pojd'te se mnou na štáb. Než se vykoupete, zařídím, aby vám připravili něco k snědku. Až se budete cítit trochu lépe, můžete mi všechno vyprávět. Kdopak je ten druhý muž v pruhovaných šatech?“ pokračoval s pohledem upřeným na von Stalheina. „Je to ten, pro něhož jste letěli?“

„Ano,“ kývl Biggles.

„Skvělá práce. Jsem nesmírně rád, že jste dopomohli Mantonovi k útěku.“

„Křivdíte svému letci,“ usmál se Biggles. „Utekl z vězení sám, a to způsobem, který si zaslouží nejvyšší uznání. My zařídili jen to, že na cestu domů nepotřeboval letenku. Neměl by na ni. Ale on vám to určitě vysvětlí sám.“

„Tak už pojd'te,“ řekl plukovník. „Tudy.“

Když o tři týdny později přistál otter na domovském letišti, nevypadala jeho posádka o nic hůř, než před výletem na Sachalin. Von Stalhein v nových šatech koupených v Tokiu, které nahradily jeho žlutočerné hadry z Onoru, vypadal téměř stejně jako dřív, kdy ovšem nosíval uniformu.

Kráčel s ostatními k operačnímu velitelství letecké policie a zvědavě se rozhlížel. „Tak tady to všechno začalo,“ mumlal. „Nikdy bych nevěřil, že se tu někdy ocitnu.“

„Věřím vám, ale život je plný překvapení,“ řekl Biggles. „Už jste si ujasnil, co uděláte dál? Jak jsem vám už řekl, pokud jde o mne, jděte si, kam chcete. Poskytnu vám do začátku nějaké peníze. Budete přece potřebovat novou tašku a špičku na cigarety a monokl. Bez nich to nejste vy.“

„Nejdřív najdu pro sebe a Fritze ubytování,“ usmál se Stalhein. „To má před cigaretovou špičkou přednost.“

„V Londýně není potíže najít byt. Svezeme vás do města a můžeme vám pomoci i s bytem. Chcete-li si ho ale najít sám, rád bych znal vaši adresu.“

„Vy byste nás chtěli ještě vidět?“

„Jistě, ale vtírat se k vám nechci,“ ušklíbl se Biggles. „Hlavně však navštivte mého šéfa. Měl byste mu poděkovat.“

„Když si to přejete, udělám to.“

„Dobrá. Raymond by mohl ostatně vymyslet, jak dostat Fritzovu matku z Východního Berlína. Fritz by musel zešílet, kdyby se za ní chtěl vrátit. Jejich dům budou hlídat a vsadil bych se, že už teď číhají v okolí jak

hejno supů. Otráviloby mne, kdyby vás chytili a poslali zpátky na Sachalin. Byla by to rána po těch starostech, které jsme měli, než jsme vás převlékli do civilu.“

„Toho se nebojte,“ řekl von Stalhein. „Nechci vás už okrádat o čas, ale než odejdu, musím vám ještě poděkovat za...“

„Květiny nechci ani teď,“ ušklíbl se Biggles a pak zvažněl. „Naše země přece válečnou sekeru zakopaly, udělejme to také my dva. Uvidíme, jestli se nám povede lépe jako spojencům. Netvrdím, že náš výlet na Sachalin byl moc zábavný, ale občas jsem měl pocit, že to tak muselo dopadnout. Hodně zdaru.“

Napřáhl pravici a Stalhein ji přijal. Pohlédli si s Bigglesem zpřímá do očí. „Škoda, že jsme si tak nerozuměli dřív,“ řekl tiše a otočil se k ostatním. V té chvíli se otevřely dveře, a vstoupil generál Raymond.

„Omlouvám se za zpoždění,“ řekl. „Dostal jsem vaši zprávu, že přistanete, ale než jsem zařídil všechno potřebné, zabralo mi to spoustu času. Měli jste dobrou cestu?“

„Docela to ušlo, pane,“ usmál se Biggles. „Sám vidíte, že jsme se vrátili všichni.“

„Zasloužíte si dík,“ kývl Raymond a otočil se k von Stalheinovi. „Je to už dost dlouho, co jsme se viděli naposledy. Doufám, že se tu budete cítit lépe, než na Sachalinu. Tohle jsou vaše doklady. Kam máte teď namířeno?“

Von Stalhein zaváhal.

„Právě se chystá najít nějaké bydlení, pane,“ řekl Biggles.

„Doufal jsem, že se ke mě připojíte na oběd.“ obrátil se Raymond s úsměvem k von Stalheinovi, jehož

nečekaná pohostinnost očividně zaskočila. „Vyhovovalo by vám to?“

„Tedy... děkuji vám. Rád přijímám.“

„Výborně. Auto čeká venku.“

Když vycházeli ze dveří, Raymond se ohlédl na Bigglese a tváří mu přelétl úsměv. „Brzy se uvidíme,“ řekl, a následoval Stalheina.

Dveře se za nimi zavřely a v místnosti zavládlo ticho. Trvalo pár vteřin, než ho přerušil Bertie.

„Jeminkote“ vydechl. „Viděl jsem zázrak na vyšší úrovni.“

„Já to čekal,“ řekl Biggles. „Život bez zázraků by byl pěkně nudný. Rozebereme si to, ale posadíme se k tomu. Pojd'te, dáme si někde pořádný biftek!“

OBSAH

Nečekaný host informuje
Vrah útočí dvakrát
Biggles mění názor

Ostrov Sachalin
Lesní drama
Podivný spojenec
Za hranice možností
Štěstí v neštěstí
Přípravy
Práce pro pevné nervy
Biggles plánuje
Zkouška odvahy
Bertie zasahuje
Horké chvílky
Jak zakopat válečnou sekeru

WILLIAM EARL JOHNS

BIGGLESŮV ÚHLAVNÍ NEPŘÍTEL

Z anglického originálu BIGGLES BUMES A
HATCHET

Edice Hrdinové vzdušných bitev 36

Obálka Petr Barč s použitím motivu Zdeňka Buriana

Ilustrace v textu Milan Fibiger

Překlad Pavel Kaas

Vydalo nakladatelství Toužimský & Moravec

Pod lázní 12, 140 00 Praha 4

jako svou 687. (117.) publikaci

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.,

Český Těšín, Střelniční 54

ISBN 80-85773-92-9